

2014. OBH.XXI.B.2.25

Melléklet: 1db

A bírósági ügyforgalom 2014. I. félévi főbb jellemzői

Bevezetés

Jelen elemzés az országos bírósági ügyforgalom és az eljárások időszerűségének 2014. I. félévi alakulását, illetve a 2013. I. félévhez, valamint esetenként a 2013. évhez viszonyított változásokat tárgyalja. Az elemzés röviden összefoglalja a főbb jellemzőket és általános képet nyújt az ország, az egyes ítélkezési szintek, illetve ezen belül az egyes ügycsoportok és ügyszakok helyzetéről, az érkezett, a befejezett és a folyamatban maradt ügyek számán keresztül. Emellett részletesen tárgyalja a lényeges folyamatokat és jelenségeket az alábbi szerkezetben:

1. Jogszabályi változások	3
1.1. Szabálysértési ügyszak	3
1.2. Polgári ügyszak.....	4
1.3. Büntető ügyszak	5
1.4. Módszertani változások.....	6
1.5. Jelen elemzést még nem érintő, de 2014-ben már hatályba lépett, vagy a közeljövőben hatályba lépő jogszabályváltozások.....	7
2. Ügyérkezés	8
2.1. Az ügyérkezés főbb ügycsoportok szerinti megoszlása	8
2.2. Az ügyérkezés ügyszakok szerinti megoszlása	9
2.2.1. Járásbíróságok, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságok.....	9
2.2.1.1. Magánvádas eljárások.....	10
2.2.1.2. Egyéb büntető nemperes ügyek.....	11
2.2.1.3. Gyorsított büntető eljárások	12
2.2.1.1. Szabálysértési eljárások.....	13
2.2.2. Törvényszéki első fok.....	14
2.2.2.1. Polgári-gazdasági perek.....	15

2.2.2.2.	Büntető perek.....	17
2.2.2.3.	Érdemi cégügyek.....	18
2.2.2.4.	Cégtörvényességi ügyek.....	19
2.2.2.5.	Csőd- és felszámolás	20
2.2.2.6.	Bíróági közvetítés	21
2.2.3.	Törvényszéki másodfok.....	22
2.2.3.1.	A civilisztikai peres – nemperes ügyek aránya.....	23
2.2.4.	Ítéltáblák	24
2.2.4.1.	Civilisztikai peres-nemperes ügyek aránya	25
2.2.4.2.	Az ítéltáblák illetékességi területének változása.....	26
2.2.5.	Kúria.....	27
3.	Ügybefejezés.....	28
3.1.	Az ügybefejezés főbb ügycsoportok szerinti megoszlása	28
3.2.	Az ügybefejezés ügyszakok szerinti megoszlása.....	29
3.2.1.	Járásbíróságok, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságok.....	29
3.2.1.1.	A civilisztikai ügyekben hozott ítéletek megalapozottsága.....	30
3.2.1.2.	Pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatása iránti szabálysértési ügyek.....	32
3.2.2.	Törvényszéki elsőfok.....	33
3.2.2.1.	A civilisztikai ügyekben hozott ítéletek megalapozottsága.....	34
3.2.2.2.	Érdemi cég- és cégtörvényességi ügyek	35
3.2.3.	Törvényszéki másodfok.....	37
3.2.4.	Ítéltáblák	38
3.2.5.	Kúria.....	38
3.3.	A befejezett perek időszerűségi adatai, az eljárások átlagos időtartama	39
4.	Ügyhátralék.....	43
4.1.	Az ügyhátralék főbb ügycsoportok szerinti megoszlása	43
4.2.	Az ügyhátralék ügyszakok szerinti megoszlása.....	43
4.2.1.	Járásbíróságok, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságok.....	44
4.2.1.1.	Pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra való átváltoztatása iránti perek.....	46
4.2.2.	Törvényszéki első fok.....	47
4.2.3.	Törvényszéki másodfok.....	50

4.2.4.	Ítéltáblák	51
4.2.5.	Kúria.....	52
4.3.	Éven túli perek az ügghátralékon belül.....	52
5.	A központi régió ügyforgalma	54
5.1.	A Fővárosi Törvényszék ügyforgalma	54
5.1.1.	Törvényszék egészére vonatkozóan.....	54
5.1.2.	Járásbíróági szint.....	56
5.1.3.	Törvényszék első fok.....	58
5.1.4.	Törvényszék másodfok.....	59
5.2.	A Budapest Környéki Törvényszék ügyforgalma.....	60
5.2.1.	Törvényszék egészére vonatkozóan.....	60
5.2.2.	Járásbíróági szint.....	61
5.2.3.	Törvényszék első fok.....	63
5.2.4.	Törvényszék másodfok.....	64
5.3.	A Fővárosi Ítéltábla ügyforgalma.....	65
6.	Kiemelt jelentőségű ügyek	66
7.	Fogalomtár	67

A bírósági ügyforgalmat több tényező alakítja: jogszabályváltozások, új ügýtípusok bevezetése, ügyviteli változások, a gyűjtött adatok körének bővítése, módszertani változások stb. Az elemzés megértéséhez szükséges fogalmak definíciója (Fogalomtár), és a releváns jogszabályváltozások ismertetése (jogszabályi változások) az elemzés végén található. A 2014. I. félévi ügyforgalmi adatokat tartalmazó táblázatok az elemzés mellékletét képezik.

1. Jogszabályi változások

Az elemzésben leírt folyamatok jelentős része az OBH által kezdeményezett jogszabály-módosításhoz köthető. Az alábbiakban ügyszakok szerinti bontásban vesszük számba e változásokat.

1.1. Szabálysértési ügyszak

1. Az egyes rendészeti tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi XCIII. törvény 2013. szeptember 1-jétől újraszabályozta a pénzbírság, a helyszíni bírság szabálysértési elzárásra való átváltoztatására irányuló bírósági perek eljárási

rendjét, és az elkövető kérelmétől tette függővé a tárgyalás tartásának szükségességét.

2. A 12/2013. (XII. 31.) OBH utasítás 2014. január 1. napjával több ponton módosította a bíróságok egységes iratkezeléséről szóló 4/2002. OIT szabályzatot. Ennek eredményeképpen 2014. január 1. után a pénzbírság, a helyszíni bírság szabálysértési elzárásra való átváltoztatására irányuló ügyek nemperes ügynek számítanak, így radikálisan csökken a szabálysértési perek, és ugyanilyen mértékben emelkedik a szabálysértési nemperes ügyek száma.

1.2. Polgári ügyszak

3. A 2011. évi CXCVII. törvény

a) a Ctv. VIII/A. fejezetének beiktatásával 2012. március 1. napjával bevezette a kényszertörlési eljárást, és megszüntette a kényszer-végelszámolás intézményét, jelentősen csökkentve ezáltal a cégbírság kezdeményezésére induló felszámolási eljárások számát.

b) 2013. II. 1-jei határidővel bővítette a cégek adatszolgáltatási kötelezettségét.

4. A Ctv.-nek a 2012. évi CLXXVIII. törvény 384. §-a által módosított, 2012. november 30-tól hatályos 118. §-ának (5) bekezdés c) pontja kimondta, hogy a cégbírság akkor is megszünteti a kényszertörlési eljárást, és kezdeményezi a cég ellen felszámolási eljárás megindítását, ha a cégnek munkavállalója van, ismét bővítve ezzel a kényszertörlési eljárások felszámolási eljárásba történő átfordulásának lehetőségét.

5. 2014. március 15. napján hatályba lépett a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban új Ptk.).

6. A 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban új Ptké.) 6. §-ának (1) bekezdése alapján a gyámhatóságnak az elkövetkező években több lépcsőben kell pert indítania valamennyi cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezésről szóló, felülvizsgálati kötelezettséget nem tartalmazó bírósági határozat felülvizsgálata iránt, ami várhatóan jelentősen emelni fogja a járásbíróságok előtt indított személyállapoti perek számát.

7. A 2013. évi CCLII. törvény beiktatta a Pp. felperes lakóhelye, illetőleg székhelye szerinti bíróság kizárólagos illetékességét a tisztességtelen szerződési feltételek érvénytelensége tárgyában indult perek vonatkozásában kimondó 30/A. §-át (hatályos 2014. január 1-jétől).

8. A 12/2013. (XII. 31.) OBH utasítás 2014. január 1. napjával több ponton módosította a bíróságok egységes iratkezeléséről szóló 4/2002. OIT szabályzatot. Ennek eredményeképpen megváltozott a másodfokú civilisztikai peres ügy definíciója, 2014. január 1. után csak az ítélet (ide értve a rész- és közbenső ítéletet is), és az egyezséget jóváhagyó végzés elleni fellebbezést lehet peres számra lajstromozni, erre tekintettel a jövőben csökkenni fog a másodfokú civilisztikai perek száma.

1.3. Büntető ügyszak

9. A büntetőeljárások időszerűségének javítása érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2013. évi CXII. törvény (2013. IX. 1-jén lépett hatályba)

a) megváltoztatta az ítéltáblák illetékességi területét úgy, hogy az Egri Törvényszék a Debreceni, a Szolnoki Törvényszék a Szegedi Ítéltábla illetékességi területéhez került;

b) szűkítette a törvényszéki hatáskörbe tartozó bűncselekmények körét;

c) szűkítette a kiemelt jelentőségű ügyek körét;

d) megszüntette a Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékességét a külföldi ítélet érvényének elismerése iránti ügyekben 2013. szeptember 1. után.

10. A 2012. évi CCXXIII. törvény módosította a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendeletet (Bv. tvr.), bővítve ezzel a büntetés-végrehajtási bírók feladatkörét (hatályos 2013. VII. 1-jétől).

11. A 2013. évi CLXXXVI. törvény Be.-t módosító rendelkezései alapján 2014. január 1. napját követően

a) anyagi jogszabálysértésre hivatkozással nincs helye felülvizsgálatnak a terhelt terhére magánvádas és pótmagánvád alapján folytatott eljárásban;

b) a Be. módosított 215. §-ának (4) bekezdés b) pontja szerint a nyomozási bíró titkos adatszerzéssel, információgyűjtéssel kapcsolatos határozata ellen fellebbezésnek van helye;

c) a 470. § (1) bekezdésének c) pontja értelmében katonai büntetőeljárásnak van helye – ugyanezen törvényhely a), b) és d) pontjában meghatározottakon túl – a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, a polgári

nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által a szolgálati helyen, illetve a szolgálattal összefüggésben elkövetett más (nem katonai) bűncselekmény esetén.

12. A 12/2013. (XII. 31.) OBH utasítás 2014. január 1. napjával több ponton módosította a bíróságok egységes iratkezeléséről szóló 4/2002. OIT szabályzatot. Ennek eredményeképpen 2014. január 1. napjától a magánvádas ügyeket nem a büntető peres, hanem a büntető peren kívüli ügyek közé kell lajstromozni, peres ügy csak akkor lesz belőlük, ha a nemperes eljárás során a békítés nem vezetett eredményre.

1.4. Módszertani változások

A jogszabályváltozások miatt, a statisztikai összehasonlíthatóság biztosítása érdekében, úgynevezett tisztított adatokkal végeztük az elemzéseket. Ennek keretében a 2013. I. félévi, a 2013. évi ügyforgalmi adatokat korrigáltuk a 2014. évben érvényes anyagi és eljárásjogi szabályoknak megfelelően.

Így a 2013. I. félévi és a 2013. évi ügyforgalmi adatokban, a pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatással kapcsolatos szabálysértési peres ügyeket – mivel 2014. január 1-jétől ezen ügyek nemperes ügyekként indulnak – levontuk a 2013. I. félévi szabálysértési peres ügyek számából, és hozzáadtuk a szabálysértési nemperes ügyekhez.

A járásbíróságok büntető peres ügyei esetében adattisztítást végeztünk, tekintettel a Fővárosi Törvényszéken, ezen belül a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 2013 januárjában, szervezeti átalakítások miatt történt technikai befejezésekre, illetve az ezzel egyidejű érkeztetésre.

Korrigáltuk továbbá a 2013. I. féléves és a 2013. éves ítélőtáblai adatokat a 2014 I. félévében hatályos ítélőtáblai illetékességi területeknek megfelelően.

A bíróságok egységes iratkezeléséről szóló 4/2002. OIT szabályzat (a továbbiakban iratkezelési szabályzat) módosításra tekintettel 2014. január 1-jétől a magánvádas ügyek büntető nemperes ügyként indulnak, és statisztikailag az egyéb büntető nemperes ügyek között jelennek meg, majd csak a békítés esetleges eredménytelensége esetén indulnak újra peres ügyként. Így a (magánvádas) büntető perek, és a büntető nemperes ügyek tárgyfélévi száma direkt módon nem vethető össze a 2013. I. félévivel. Ezért a büntető peres és nemperes ügyeket a magánvádas ügyektől megtisztítva, külön is megjelenítjük a táblázatokban.

Nem biztosított továbbá az összehasonlíthatóság a korábbi időszakokkal a törvényszéki másodfokú, és az ítélőtáblai civilisztikai peres és nemperes ügyek

tekintetében, mivel az iratkezelési szabályzat módosítása következtében 2014. január 1-jétől megváltozott a fellebbezett civilisztikai peres és nemperes ügyek fogalma.

A hitelesség érdekében az elemzés alapját képező, érintett táblázatokat mindkét formában, tehát tisztított és tisztítatlan adatokkal is elkészítettük. A tisztított adatokat tartalmazó táblákat főszám/a. jelzéssel láttuk el. Az elemzést ugyanakkor csak a tisztított adatok felhasználásával végeztük el, mert az ad valós képet a bíróságok 2014. I. féléves ügyforgalmának alakulásáról.

Fontos változás még a korábbi évekhez képest, hogy a 2013. évtől kezdődően a megfigyelés már kiterjed a járás-, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági végrehajtás ügyforgalmi adataira, és a bírósági közvetítéssel kapcsolatos ügyekre is. Ezeket mind a tárgyfélév, mind a 2013. év, I. félév adatai között számításba vettük.

1.5. Jelen elemzést még nem érintő, de 2014-ben már hatályba lépett, vagy a közeljövőben hatályba lépő jogszabályváltozások

1. Az országgyűlés elfogadta a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvényt (új büntetés-végrehajtási kódex), amely 2015. január 1. napján lép hatályba.

2. A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (hatályba lépett 2014. július 26-án) egyrészt új típusú peres ügyek megjelenését eredményezi a Fővárosi Törvényszéken, másrészt jelentős számú peres eljárás felfüggesztését írja elő.

3. A 2013. évi CCLII. törvény 112. §-ának (44) bekezdése 2014. július 1-jei hatállyal újraszabályozta a Ctv. kényszertörlési eljárásokat szabályozó VIII/A. fejezetét. A Ctv. módosított 117/A. §-ának (4) bekezdése szerint a munkavállalónak a céggel fennálló munkaviszonyon alapuló bérkövetelésére vonatkozó bejelentés esetén sem lesz a helye a kényszertörlési eljárásnak felszámolási eljárásba való átfordítására. Ennek következtében a cégbíróságok által kezdeményezett felszámolási eljárások számának csökkenése várható.

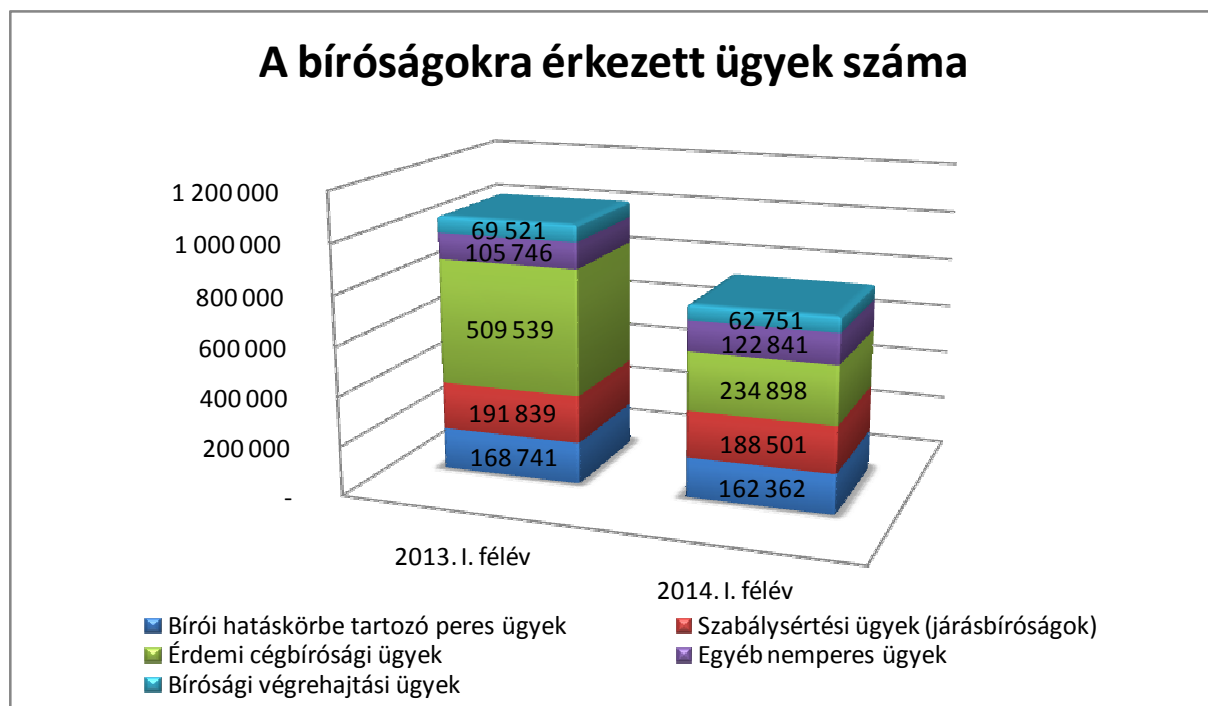
2. Ügyérkezés

2.1. Az ügyérkezés főbb ügycsoportok szerinti megoszlása

2014 I. féléve során 2013 I. feléhez (1 millió 45 ezer ügy) képest összességében 26%-kal kevesebb, 771 ezer ügy érkezett a bíróságokra. A 2013. I. félévben érkezett ügyek számát jelentősen megnövelték a dömpingszerűen indult cégbírószági ügyek (509 ezer ügy). 2014 I. félévében az érkezett cégbírószági ügyek száma normalizálódott (235 ezerre csökkent).

Az 1. sz. diagram bemutatja az érkezés megoszlását a 2013. év első felének, valamint a 2014. év első felének adatai alapján az egyes releváns ügycsoportokban. A diagramból jól látható, hogy a 274 ezer ügynyi csökkenést egyértelműen a 2013. I. félév elején az érkezést jelentősen megnövelő érdemi cégbírószági ügyek számának csökkenése eredményezi.

Az érdemi cégbírószági ügyeket nem számítva a többi ügycsoportban azonban összességében kis mértékben (608 üggyel) növekedett az érkezett ügyek száma (összesen 536 455 ügy) 2013 első félévéhez képest (535 847). Az elhanyagolható növekedés egyedüli oka a szabálysértési és végrehajtáson kívüli egyéb nemperes ügyek számának 12%-os emelkedése (106 ezerről 119 ezerre).

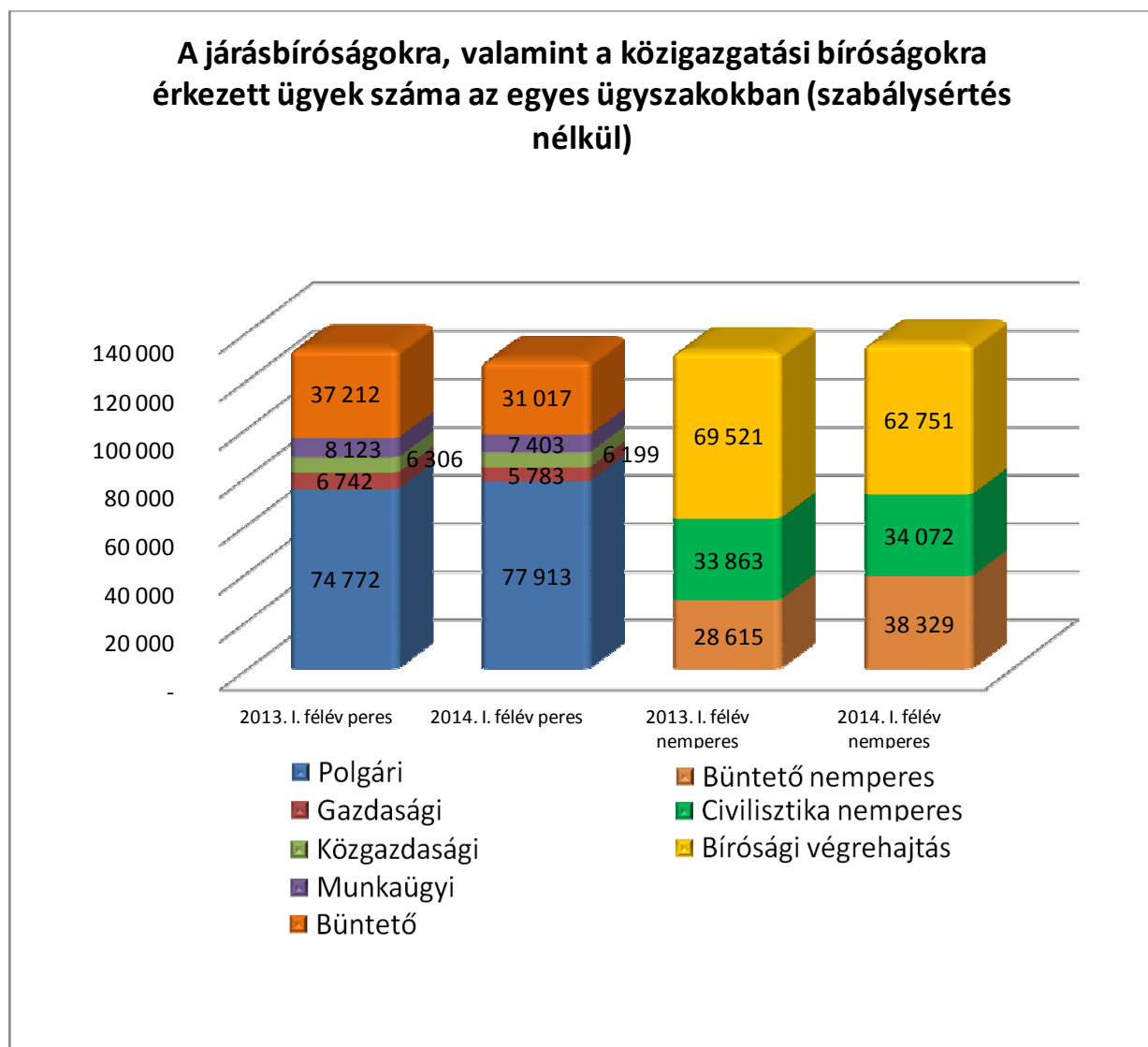
1. sz. diagram

Majdnem 4%-kal csökkent ugyanakkor a bírói hatáskörbe tartozó peres ügyek száma. A csökkenés azonban csak virtuális, az ügyviteli szabályok módosításának köszönhető, annak hiányában a bírói hatáskörbe tartozó peres ügyek száma 2,2%-kal nőtt volna. (Az okokat lásd részletesen a 2.2.1.1., 2.2.3.1., és a 2.2.4.1. fejezetben.)

2.2. Az ügyérkezés ügyszakok szerinti megoszlása

2.2.1. Járásbíróságok, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságok

A 2. sz. diagram az ezen az ítélkezési szinten található valamennyi peres és nemperes ügyszakban történt változást megmutatja a szabálysértési ügyek kivételével.

2. sz. diagram

Az **érkezett peres ügyek** száma 3,6 %-kal (133 ezerről 128 ezerre) **csökkent**. A csökkenés a

- **büntető perek** számának 17%-os (37 ezerről 31 ezerre)
- **gazdasági perek** számának 14%-os (6 742-ről 5 783-ra)
- **közigazgatási perek** számának 1,7%-os (6 306-ről 6 199-re)
- **munkaügyi perek** számának 8,9%-os (8 123-ról 7 403-ra)

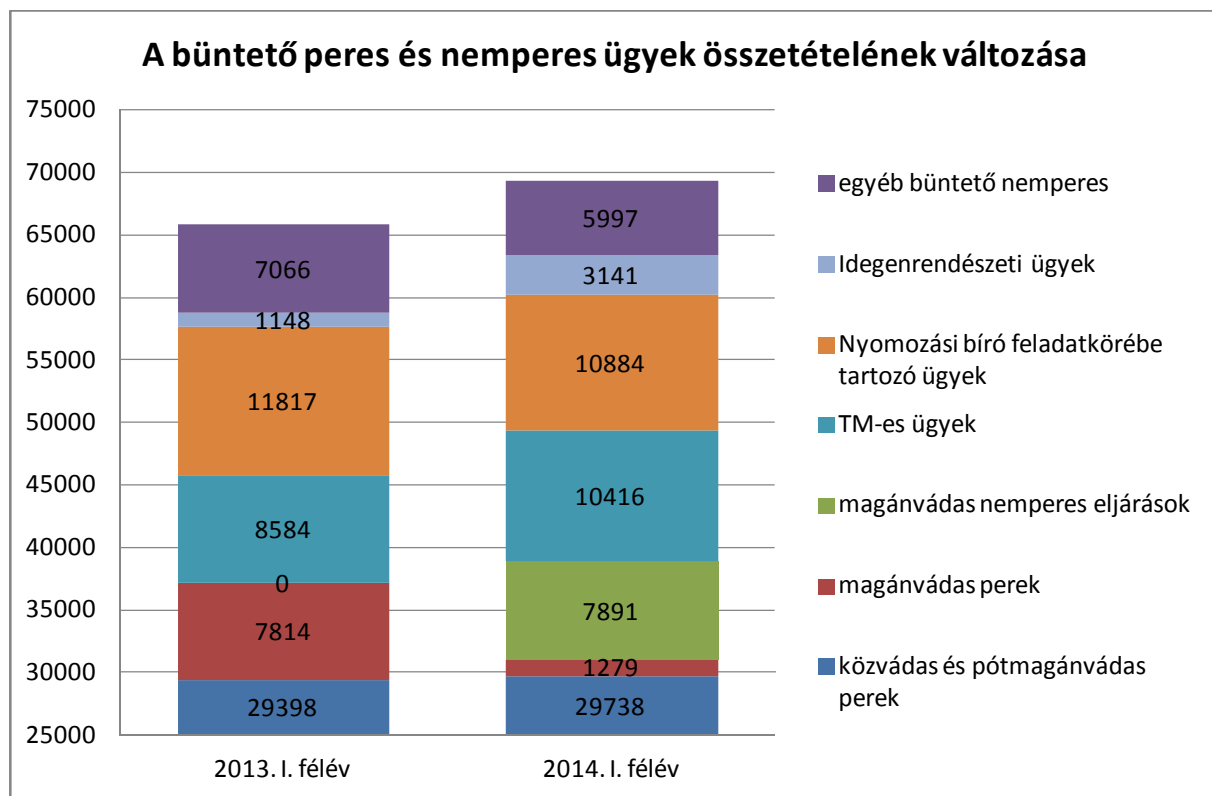
csökkenésével magyarázható, míg a polgári peres ügyek száma 4,2%-kal növekedett (74 772-ről 77 913-ra).

Az **érkezett nemperes** ügyek száma 2,4%-kal (132 ezerről 135 ezerre) **növekedett**. A növekedés oka túlnyomó részt a büntető nemperes ügyek számának 35%-os emelkedése (29 ezerről 38 ezerre). Az érkezett civilisztikai nemperes ügyek száma ugyanis lényegében nem változott (34 ezer), a bírósági végrehajtási ügyek száma pedig 10 %-kal csökkent (70 ezerről 63 ezerre).

A büntető ügyszakokat érintő változások jobbra az iratkezelési szabályzat 2014. január 1. napjától hatályba lépett módosulásának következményei.

2.2.1.1. Magánvádas eljárások

A büntető ügyszakban a perek számának jelentős csökkenése, és a nemperes ügyek számának jelentős emelkedése miatt érdemes részleteiben is áttekinteni az itt lejátszódott folyamatokat (Lásd 3. számú diagram; a diagram függőleges tengelyének beosztása a könnyebb áttekinthetőség érdekében nem 0-nál kezdődik!). A peres ügyszakban a közvádas és pótmagánvádas ügyek együttes száma némileg emelkedett (29 398-ról 1,2%-kal 29 738-ra). Ez összefüggésben lehet a törvényszéki első fokú hatáskör szűkülésével (lásd 2.2.2.2. fejezet), de a változás %-os aránya elhanyagolható. Az összes büntető peres ügy érkezés csökkenésének kizárólagos oka a magánvádas peres ügyek számának 84%-os csökkenése (7 814-ről 1 279-re). Ez utóbbi azonban csak technikai jellegű, mert az a már említett iratkezelési szabályzat változásának következménye. A 2014. január 1. napjától hatályos új szabályok értelmében ugyanis a magánvádas ügyek büntető nemperes ügyként indulnak, és statisztikailag az egyéb büntető nemperes ügyek között jelennek meg, majd csak a békítés esetleges eredménytelensége esetén indulnak újra peres ügyként.

3. sz. diagram

Ha a közwádas és pótmagánvádas ügyek (29 738), valamint a magánvádas nemperes ügyek számát (7 891) összeadjuk (összesen 37 629), akkor látható, hogy a szabályzat módosítása hiányában a büntető peres ügyek száma még kissé (417 üggyel, 1,1%-kal) emelkedett is volna a 2013. I. félévi értékhez (29 398+7 814=37 212) képest.

2.2.1.2. Egyéb büntető nemperes ügyek

A 3. számú diagramból az is megállapítható, hogy a büntető nemperes ügyek jelentősen emelkedő számának (9 714 többlet) oka túlnyomó részt szintén a szabályzat módosítása: azaz 7 891 magánvádas büntető nemperes ügy megjelenése a nemperes ügyek között. Itt kell megemlíteni, hogy mindez azt jelenti, hogy a magánvádas nemperes ügyeknek csak mintegy 16,2%-a alakult perré. Bár az arány az ügyszak ügyforgalmának stabilizálódásával emelkedhet, de az biztosan kijelenthető, hogy a lajstromozási rend megváltoztatása által generált halmozódás bőven megtérül a bírói és titkári munka igazgatási tevékenységet megkönnyítő egyértelmű elkülöníthetősége következtében.

A nemperes ügyek emelkedő érkezésének kiváltó okaként figyelemre méltó ugyanakkor az idegenrendészeti ügyek számának kiugró (174%-os, 1 148 ügy helyett 3 141 ügy érkezett), és a tárgyalás mellőzéses ügyek számának szintén

jelentős (21%-os) emelkedése. A szakmai tapasztalatok alapján az idegenrendészeti ügyek – elsősorban Békés és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében – emelkedő számának oka a migrációs hullám. Ezzel egyidejűleg 8%-kal csökkent a nyomozati bíró hatáskörébe tartozó ügyek érkezése.

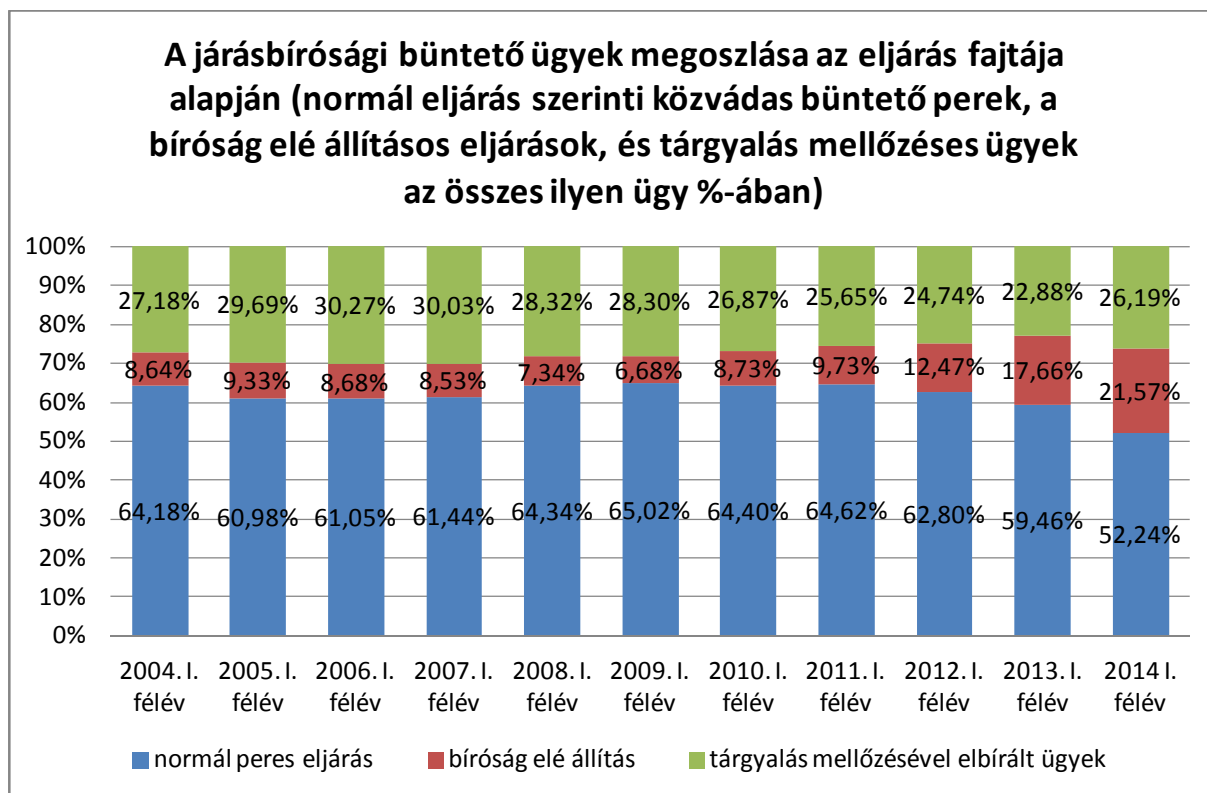
A büntető nemperes ügyek számának emelkedése tehát főleg az iratkezelési szabályzat változásának eredménye, az ezt meghaladó változás (1 823 ügy) abszolút értelemben nem számottevő, igazgatási konzekvenciája nincs.

2.2.1.3. Gyorsított büntető eljárások

A közvádas büntetőperekben belül kiemelt társadalmi jelentőséggel bírnak a Be. 517. §-a szerinti, ún. bíróság elé állításos eljárások, mivel ez esetben az általános szabályok szerint lefolytatott eljárásokhoz képest több mint százszor gyorsabban, átlagosan 3,3 nap alatt befejeződik a büntetőeljárás (a közvádas normál eljárások időtartama átlagosan 363 nap). A másik gyorsított, de nemperes eljárásfajta a Be. XXVII. fejezete szerinti, ún. tárgyalás mellőzéses eljárás. Ez esetben – szintén bizonyos feltételek fennállása esetén – a bírósági titkár rövid határidőn belül átlagosan 24 nap alatt, az iratok alapján dönt a vádlott büntetőjogi felelősségéről. Tehát ez utóbbi különleges eljárás is a büntető igazságszolgáltatás gyorsítását célozza. Erre tekintettel visszatérő jogalkotói szándék az ilyen eljárások alkalmazási feltételeinek kiszélesítése.

Ennek érdekében a jogalkotó 2009-ben és 2011-ben mindkét jogintézmény alkalmazási körét szélesítette. Ennek – a bíróság elé állításos ügyek számának és arányának emelkedésében megmutatkozó – kedvező hatását a 2013. évi ügyforgalmi elemzésben kimutattuk.

A 4. számú diagram alapján ehhez képest kedvező fejlemény, hogy a bíróság elé állításos eljárások további térnyerése mellett megfordult a tárgyalás mellőzéses ügyek háttérbe szorulásának évek óta tartó folyamata, és a bázis időszakhoz – valamint a korábbi félévek adataihoz – képest hirtelen és jelentősen megemelkedett ezen eljárások aránya is. Jogszabályváltozás hiányában ennek oka minden valószínűség szerint az ügyészi joggyakorlat OBH által minden lehetséges fórumon szorgalmazott változása. Mindkét jelenség (előbbi 1, utóbbi pedig 4 kivételével) minden törvényszéken megfigyelhető. Mértéke a bíróság elé állításos ügyek esetében a Szegedi Törvényszéken (+11,1%), a tárgyalás mellőzéses ügyek tekintetében pedig a Fővárosi Törvényszéken (+6,3%) kiemelkedő.

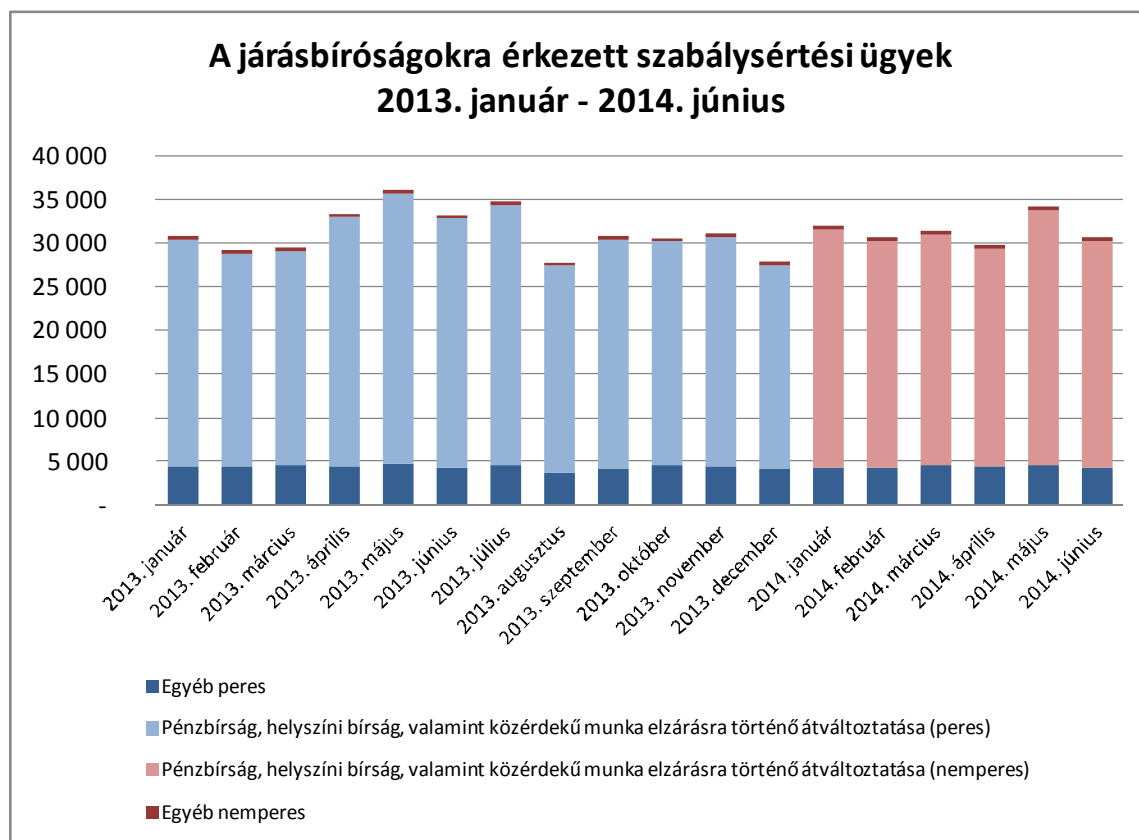
4. sz. diagram

A gyorsított eljárások emelkedő arányának hátterében részben a normál eljárások abszolút számának csökkenése (25 703 ügy helyett 20 780 ügy), részben pedig a két gyorsított eljárásba tartozó ügyek abszolút számának emelkedése (bíróság elé állításból 6 624 helyett 8 582, tárgyalás mellőzéses ügyből 8 584 helyett 10 416) áll. A bíróság elé állítások számának növekedése jelentős részben a Szolnoki Törvényszéknek, a Szegedi Törvényszéknek, és a Budapest Környéki Törvényszéknek, a tárgyalás mellőzéses eljárások számának növekedése pedig a Fővárosi Törvényszéknek, a Nyíregyházi Törvényszéknek és a Budapest Környéki törvényszéknek köszönhető. A folyamatok részleteinek feltárása érdekében az OBH külön elemzést készít.

2.2.1.1. Szabálysértési eljárások

Az érkezett szabálysértési ügyek száma összességében (peres és nemperes) nem változott (havonta átlagosan 31 ezer ügy). Az iratkezelési szabályzat módosításának hatására azonban a pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatása iránti – korábban peres – ügyek 2014. január 1-jétől nemperes ügyként indulnak. Mivel a nemperes ügyek száma (havonta átlagosan 27 ezer) a korábban peresként indult ügyek számával azonos, a peres és nemperes szabálysértési ügyek arányának 5. sz. diagramon

megfigyelhető eltolódása kizárólag az ügyviteli rend változásának következménye.

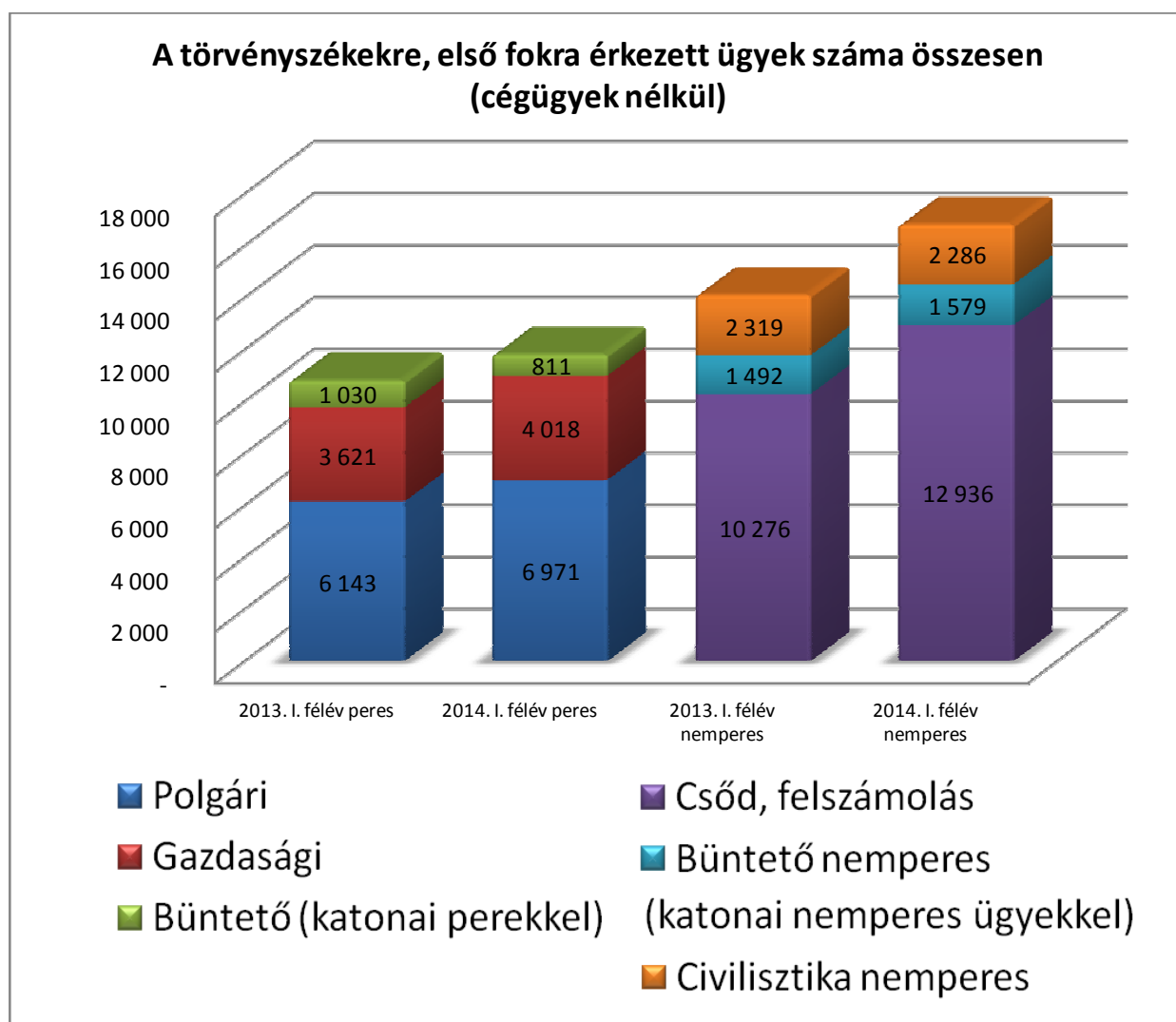

5. sz. diagram

2.2.2. Törvényszéki első fok

Ezen ítélkezési szinten a **polgári és a gazdasági peres ügyszakban** is 10%-ot meghaladóan **nőtt** (6 143-ról 6 971-re illetve 3 621-ről 4 018-ra, összesen 9 764-ről 10 989-re), büntető peres ügyszak esetében pedig – hatásköri változás eredményeképpen – 24%-kal (749-ről 568-ra) csökkent az érkezett ügyek száma. Összességében 9,3%-kal nőtt az összes érkezett perek száma (10 794-ről 11 800-ra). (lásd 6. számú diagram)

2014. I. félévében az érkezett nemperes ügyek száma (csőd és felszámolási eljárásokkal, valamint érdemi cég- és cégtörvényességi ügyekkel együtt) 2013. I. félévhez képest 52%-kal csökkent (534 ezerről 264 ezerre). A 2013. I. félévben az érkezett nemperes ügyek számát jelentősen megnövelte a dömpingszerűen indult cégbírószági ügyek száma (509 ezer). 2014 I. félévében az érkezett cégbírószági ügyek száma normalizálódott, így csupán 235 ezer ilyen ügy érkezett. Ennek megfelelően a csökkenés az érdemi cégügyek több mint 60%-os (483 ezerről 188 ezerre) csökkenésével magyarázható.

6. sz. diagram

2.2.2.1. Polgári-gazdasági perek

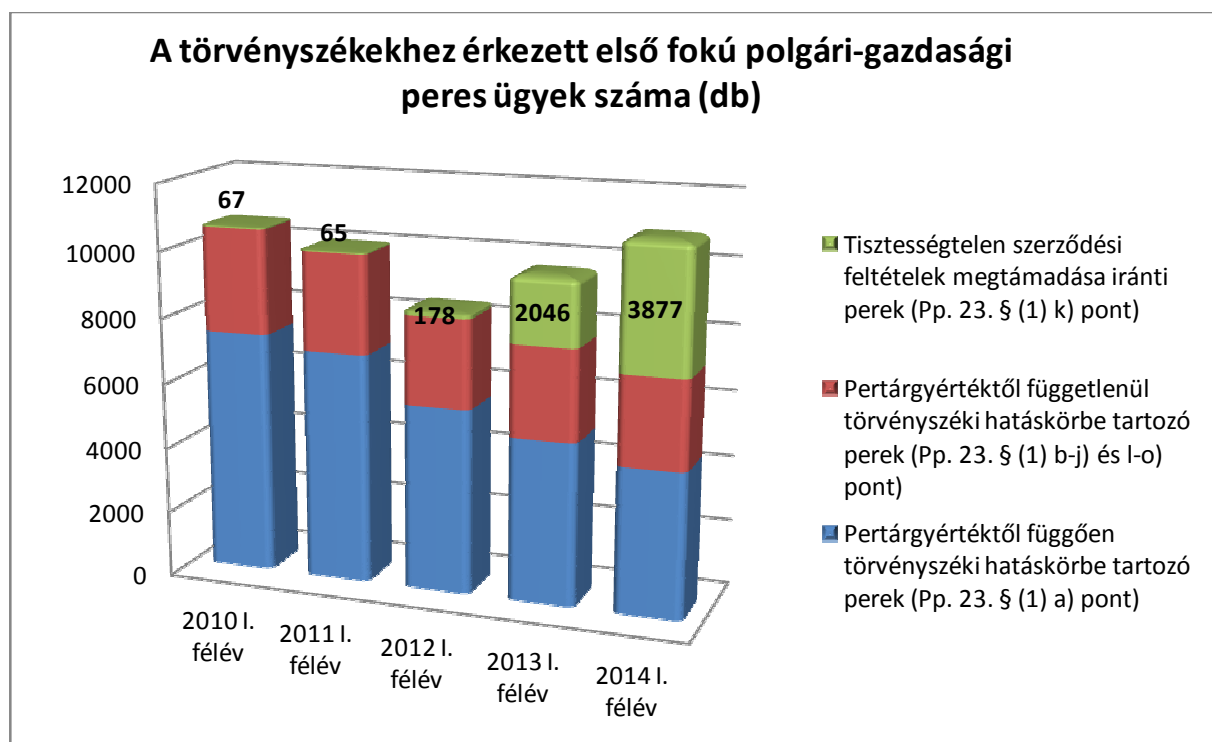
Az érkezett polgári és gazdasági perek számának növekedését (12,5%-os, 1225 ügy) az érkezett tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti perek számának drasztikus (89%-os, 2046-ról 3877-re) emelkedése okozta (7. sz. diagram), melynek nagyobb része három törvényszéken realizálódott:

- Fővárosi Törvényszéken 18%-kal, 283 perrel (a teljes növekmény 16%-a),
- Szegedi Törvényszéken 144%-kal, 309 perrel (a teljes növekmény 17%-a)
- Budapest Környéki Törvényszéken 7780%-kal, 389 perrel (a teljes növekmény 21%-a)

több ügy érkezett 2014. I. félévében, mint 2013. I. félévében. (Megjegyzendő, hogy a Budapest Környéki Törvényszékre 2013. I. félévében csupán 5 ilyen per

érkezett.) Az ilyen perek számát jelentősen befolyásolja majd a második félévben a 2014. évi XXXVIII. törvény alapján felfüggesztett devizahiteles eljárások száma.

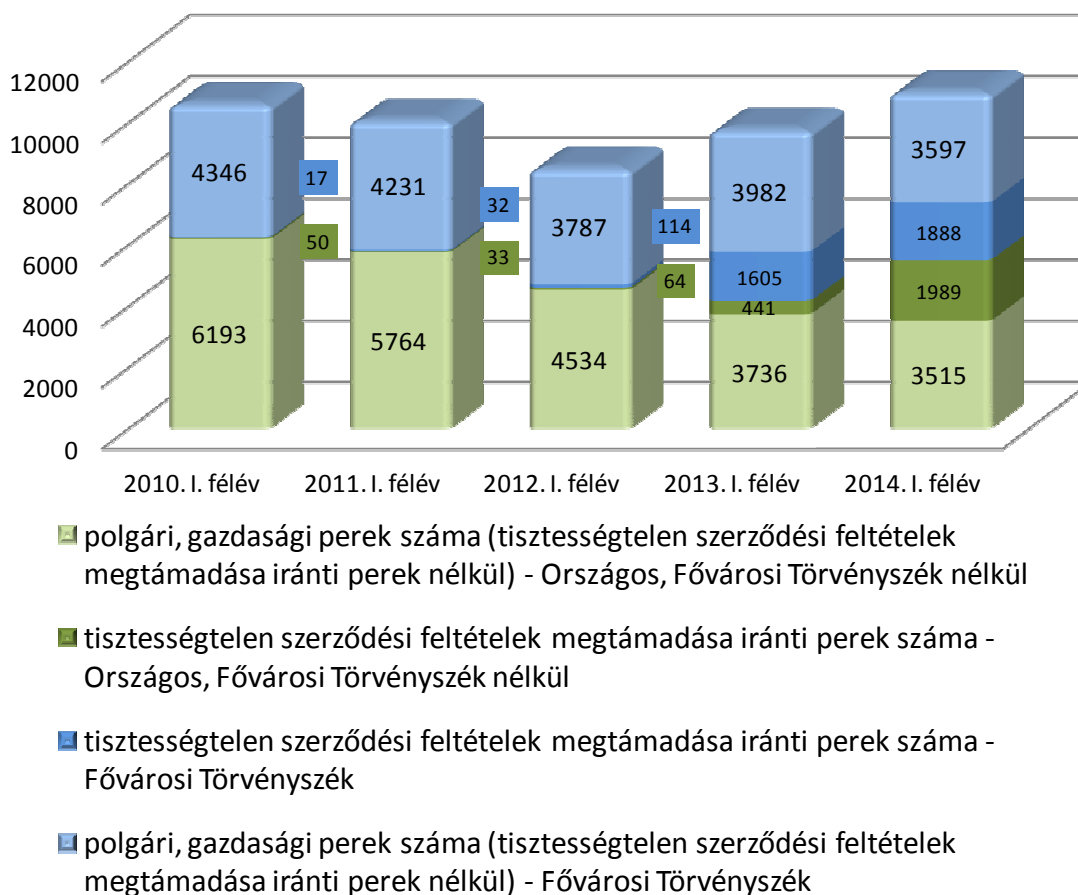
A tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti pereket leszámítva – a hatásköri értékhatár emelésén keresztül a törvényszéki első fokú ügyszakok tehermentesítésre irányuló jogalkotói szándéknak megfelelően – jelentősen csökkent volna a törvényszékekre érkező első fokú polgári-gazdasági perek száma.

7. sz. diagram

Az ügyek területi koncentrációját tekintve (lásd 8. sz. diagram) az OBH kezdeményezésre beiktatott, a tisztességtelen szerződési feltételek érvénytelensége tárgyában induló perek vonatkozásában a felperes lakóhelye, illetőleg székhelye szerinti bíróság kizárólagos illetékességét kimondó Pp 30/A. §-ában írt rendelkezésnek köszönhetően (szemben a 2013.-ban tapasztalt, majdnem 75%-os aránnyal, 1 605 ügy a 2 046-ból) a tárgyfélévben a tisztességtelen szerződési pereknek már csak 49%-a (1 888 a 3 877-ből) indult a Fővárosi Törvényszéken. A többi törvényszéki elsőfokú polgári-gazdasági peres érkezésből a Fővárosi Törvényszék részesedése 51% (3 597 a 7 112-ből). Kijelenthető tehát, hogy a jogszabály-módosítás csökkentette az ügytípus fővárosra összpontosuló területi koncentrációját, és a Fővárosi Törvényszék terhelését.

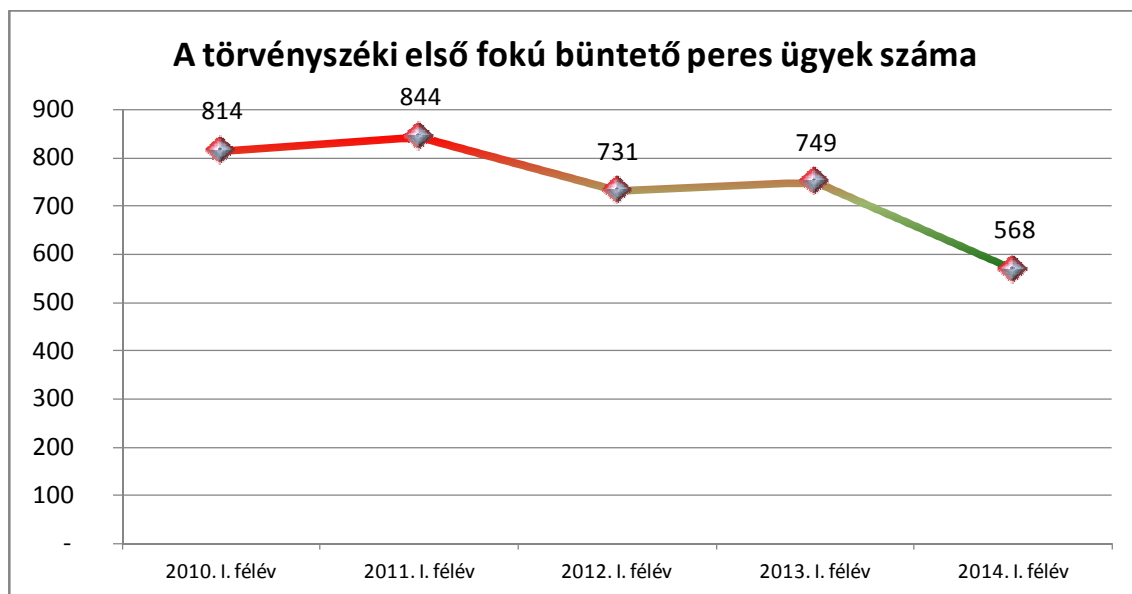
**A törvényszékekre első fokon érkezett polgári és gazdasági
perek, valamint azokon belül a tisztességtelen szerződési
feltételek megtámadása iránti perek számának és a Fővárosi
Törvényszék részesedésének változása**

8. sz. diagram

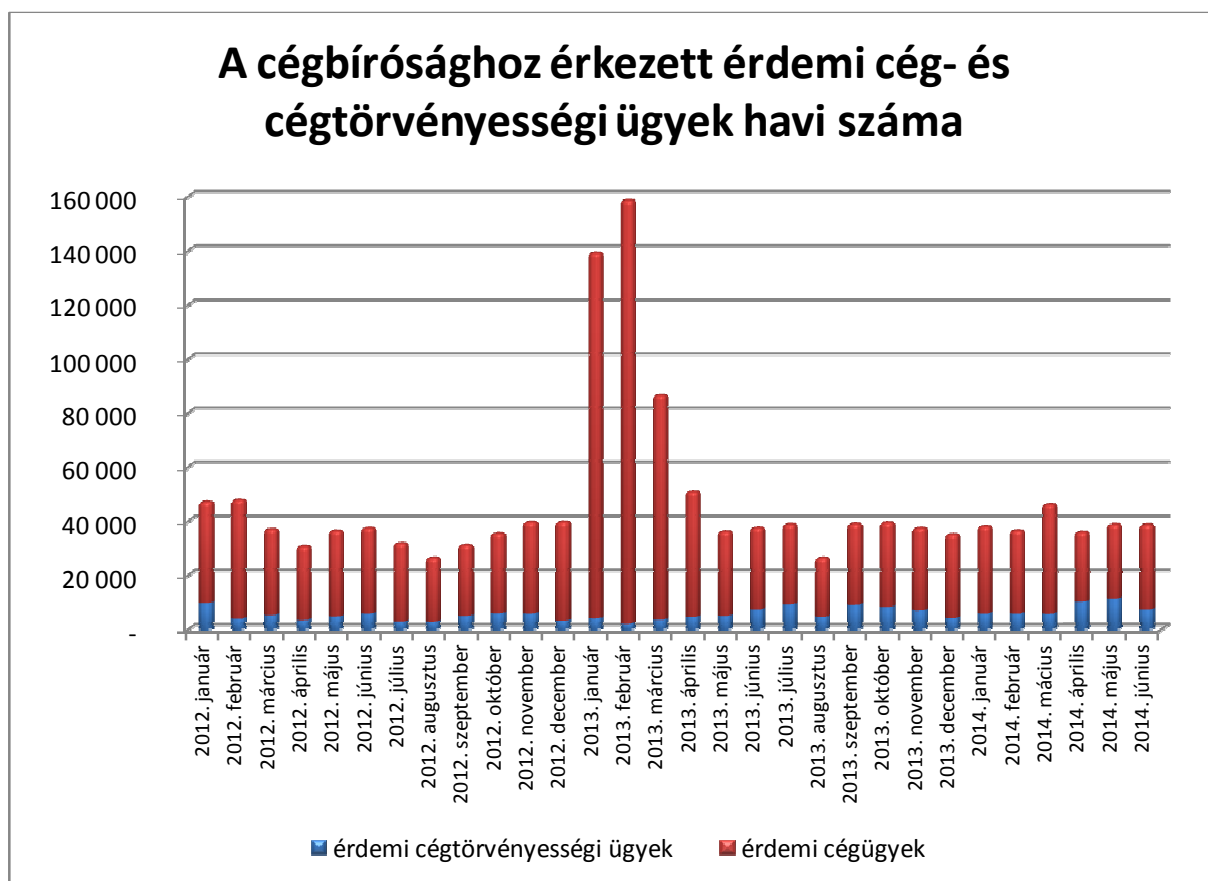
2.2.2.2. Büntető perek

A törvényszéki hatáskör OBH által kezdeményezett szűkítése (lásd: jogszabályi változások fejezet, 1.3) következtében 2014. I. félévében jelentősen (24%-kal) csökkent a bázis időszakhoz képest a törvényszéki első fokú büntető peres ügyek száma (749-ről 568-ra). Az innen elterelt ügyek a járásbírói büntető ügyekben jelentek meg, de ott arányaiban nem okoztak jelentős növekedést (lásd 2.2.1.1. fejezet). A 9. sz. diagram alapján látható, hogy a csökkenés az utolsó négy félév átlagához (785) képest is számottevő. Hosszabb távon ettől az időszerűség javulása várható törvényszéki első fokon, de egyelőre ez nem kimutatható.

9. sz. diagram

2.2.2.3. Érdemi cégügyek

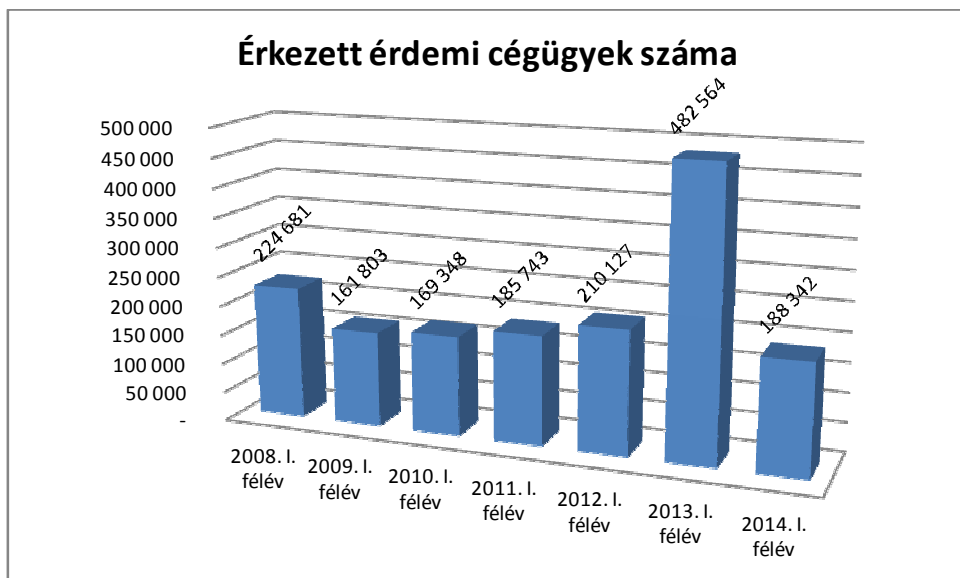

10. sz. diagram

A 10. sz. diagram alapján elmondható, hogy a cégek számára előírt változás bejelentési kötelezettség miatt 2013. I. félévében pár hónapon keresztül

dömpingszerűen érkezett érdemi cégügyek száma 2013 májusától átlagosan a korábban jellemző havi 30 ezer ügyre mérséklődött, melytől jelentősen nem tér el a 2014. I. félévi átlagos havi 31 ezer érkezett ügy. A 2014 I. félévében érkezett ügyek száma összesen 188 ezer volt, ami 61%-os csökkenés a bázis időszakhoz képest (483 ezer, 2013. I. félévben jogszabály-módosítás hatására rövid ideig sokszorosára nőtt az ügyérkezés), és 7,7%-os csökkenés a 2012. I. félévben érkezett (204 ezer) érdemi cégügyhöz képest.

A 11. sz. diagram alapján az is látható, hogy a 2014. I. félévben érkezett ügyek száma nagyságrendileg megegyezik a 2013. I. félév előtti féléves érkezésekkel. A cégügyek forgalma tehát visszaállt a korábban megszokott szintre.

11. sz. diagram

2.2.2.4. Cégtörvényességi ügyek

A 10. számú diagram alapján megállapítható, hogy a cégtörvényességi ügyek száma a 2013. I. félévihez (26 975) képest jelentősen (73%-kal), a 2012. I. félévihez (33 295) képest (40%-kal) megemelkedett (46 556).

A 2013. I. félévhez képesti növekedés elsősorban annak a következménye, hogy a bázis érték volt kiugróan alacsony, mert az ez időben dömpingszerűen érkező érdemi cégügyek intézése vélhetően olyan mértékben lekötötte a cégbíróságok kapacitását, hogy nem jutott elegendő idő a törvényességi felügyeleti tevékenységre. Emiatt 2013. I. félévben feltűnően kevés (havi átlag 4 496) cégtörvényességi ügy indult az év többi részéhez képest (havi átlag 6 885). Ha a 2014. I. félév havi átlagát (7 759) ez utóbbi értékhez viszonyítjuk, akkor csak

13%-os növekedés tapasztalható. A 2012. I. félévhez képesti növekedést a Ctv. 2012 márciusában történt módosítása okozza.

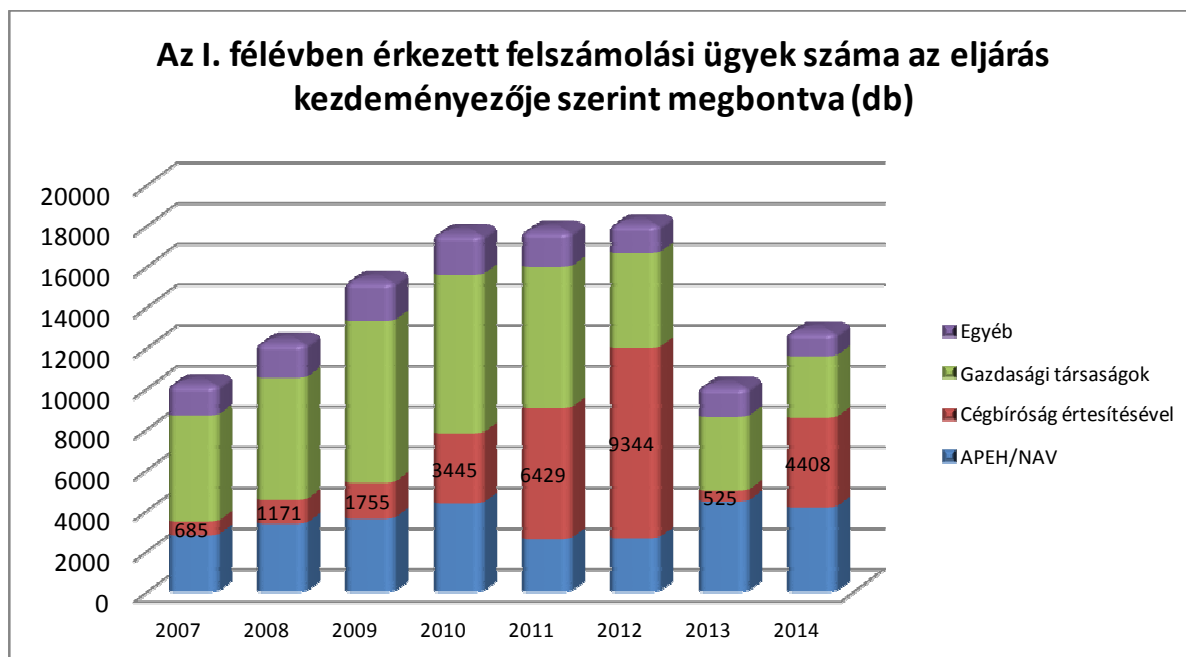
2.2.2.5. Csőd- és felszámolás

Az érdemi cégbíróági ügyek nélkül a törvényszéki első fokú nemperes ügyek száma 23%-kal emelkedett (14 159-ről 17 373-ra). Ez elsősorban a csőd-felszámolási ügyek 26%-os emelkedésének eredménye (10 276-ről 12 936-ra). Kiemelkedő a Fővárosi Törvényszéken indult felszámolási ügyek számának 51%-os növekedése (3 430-ról 5 193-ra).

A csőd- és felszámolási ügyszak ügyforgalmának túlnyomó részét adó felszámolási ügyeknek az eljárás kezdeményezője szerinti megoszlását ábrázoló 12. sz. diagram szemlélteti a fenti növekedés okát.

Látható, hogy 2013. I. félévben – a kényszer-végelszámolási eljárások jogszabályváltozás miatti megszűnése következtében – radikálisan csökkent a cégbíróság által kezdeményezett felszámolási eljárások száma. Ezt erősítette, hogy a cégügyek dömpingszerű érkezése miatt 2013. I. félévében egyébként is lelassult a cégbíróságokon a cégtörvényességi ügyek intézése (a befejezett cégtörvényességi ügyek száma a 2012-ben jellemző havi 4 728-ról 2013. I. félévében 2 829-re csökkent).

A tárgyfélévben ugyanakkor ismét ugrásszerű növekedés tapasztalható a cégbíróság által kezdeményezett felszámolási eljárások számában (525 ügy helyett 4 408 ügy érkezett), a növekmény több mint fele a Fővárosi Törvényszéken realizálódott (2 248 ügy). A jelenség döntő oka részben az, hogy 2014 I. félévében a cégbíróságok terhelése – az elmúlt évi dömping érkezés feldolgozását követően – csökkent, így felgyorsult a cégtörvényességi ügyek intézése. Közrejátszhat továbbá az Alkotmánybíróság döntésére a Fővárosi Törvényszéken felfüggesztett, majd a III/3689-19/2012. számú AB határozat meghozatalát követően a tárgyfélévben folytatott jelentős számú kényszer végelszámolási eljárás, amely felszámolási eljárásba fordult át a tárgyfélévben.

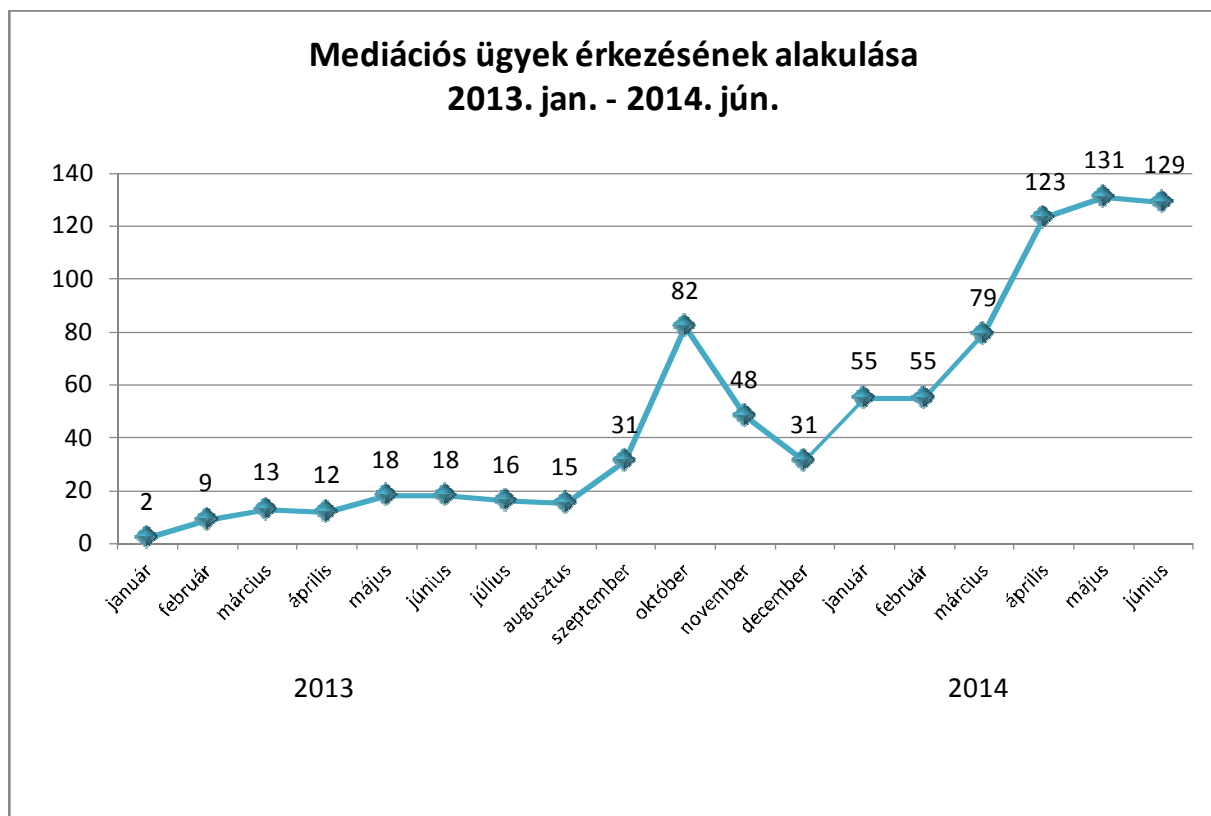

12. sz. diagram

Ezen túlmenően a Ctv-nek az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2012. évi CLXXVIII. törvény 384. §-a által módosított, 2012. november 30-tól hatályos 118. §-ának (5) bekezdés c) pontja ismét kibővítette a kénysztörlési eljárásoknak felszámolási eljárásba történő átfordulásának lehetőségét. Ez utóbbi hatás – a 2014. július 1-jén hatályba lépett újabb jogszabály módosítás következtében (az egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCLII. törvény 112. §-ának (44) bekezdése) – csak 2014. június 30-ig érvényesül, a felszámolási eljárások számának emelkedése tehát reményeink szerint csak átmeneti.

2.2.2.6. Bírósági közvetítés

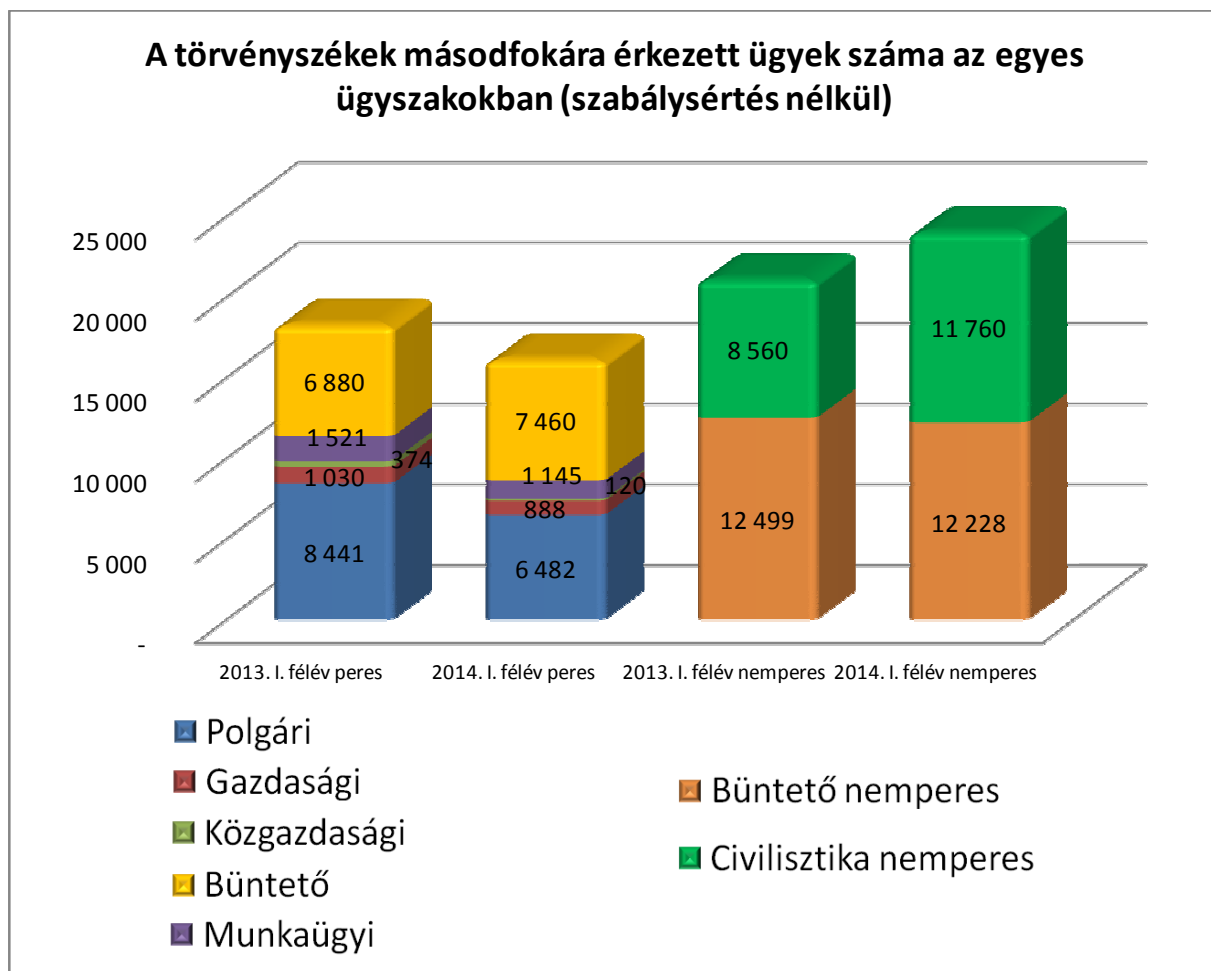
A bíróságok 2013. január 1-jétől foglalkoznak bírósági közvetítéses ügyekkel, melyeket járásbírói szinten intéznek, de az ügyviteli szabályok alapján törvényszéki elsőfokú polgári nemperes ügyekként lajstromoznak. Ez utóbbi körülményre tekintettel a törvényszéki első fokú ügyek között tárgyaljuk őket. A program sikerességét mutatja, hogy az érkezett mediációs ügyek száma némi hullámmal, de folyamatosan emelkedik, és 2014 áprilisától a havi érkezések száma meghaladja az 100-at (13. sz. diagram). Kiemelkedően jól működik a program a Székesfehérvári Törvényszéken, ugyanis 2014. I. félévben itt indult a mediációs ügyek csaknem ötöde (102 ügy).

13. sz. diagram

2.2.3. Törvényszéki másodfok

A törvényszékek másodfokú ítélkezési szintjén az induló ügyek összes számában nem történt számottevő változás (41 020-ról 41 976-ra) (14. sz. diagram). A civilisztikai peres ügyek száma azonban jelentősen (24%-kal) csökkent, a nemperes ügyek száma viszont (37%-kal) nőtt, a peres-nemperes ügyek aránya tehát jelentősen módosult.

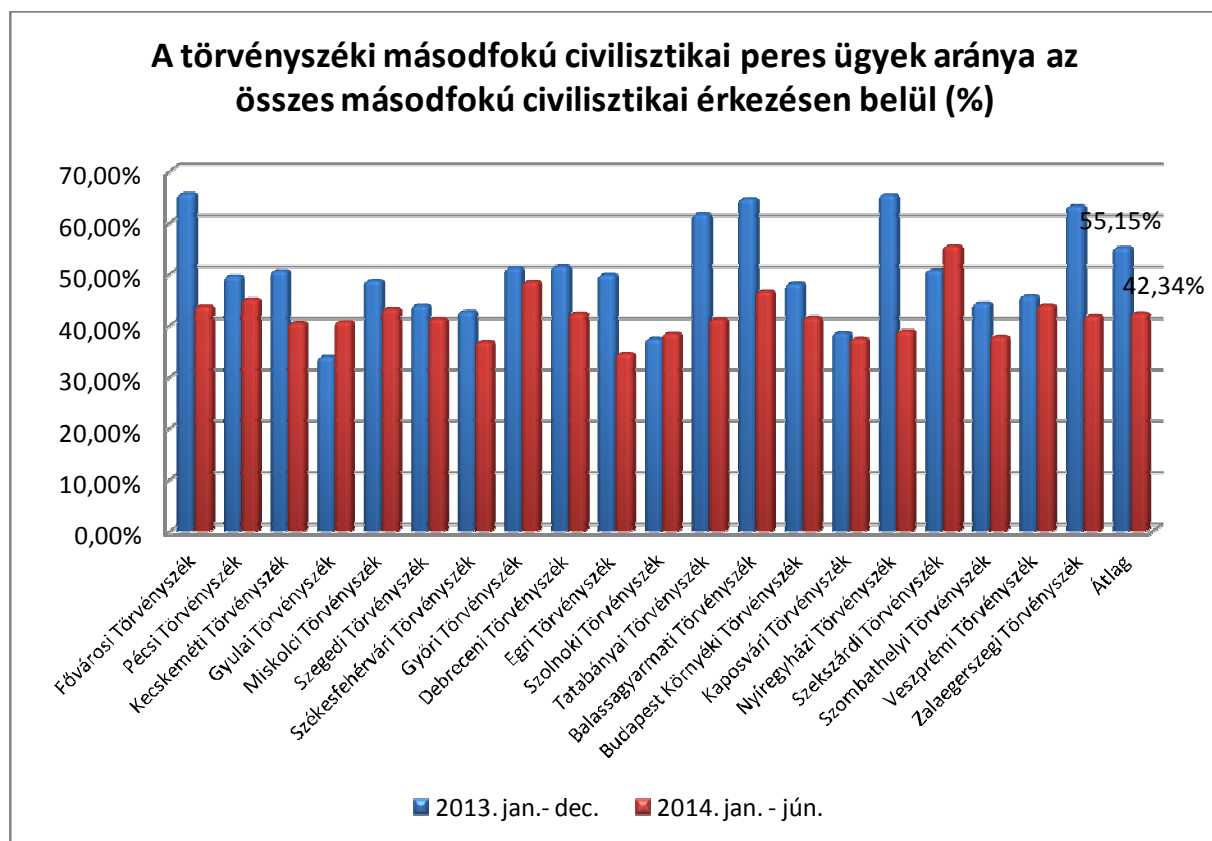
14. sz. diagram

2.2.3.1. A civilisztikai peres – nemperes ügyek aránya

A peres – nemperes ügyek arányának változását a civilisztikai ügyek lajstromozási rendjének megváltozása eredményezte. A módosítás célja a lajstromozási gyakorlat területi különbségeinek megszüntetése volt. Ennek hatására szűkült és egyértelművé vált a peres számra lajstromozható másodfokú kezdőiratok köre: 2014. január 1. után csak az ítélet (ide értve a rész-, és közbenső ítéletet is), és az egyezséget jóváhagyó végzés elleni fellebbezést lehet peres számra lajstromozni.

Ennek eredményeképpen, míg 2013. évben a peres ügyek aránya az összes érkezett másodfokú civilisztikai ügghöz képest átlagosan 55% volt, addig az arány 2014 I. félévében 42%-ra csökkent. Mérséklődtek a törvényszékek közötti nagy különbségek is: a minimális érték 34%-ról 35%-re, a maximális érték 66%-ról 55%-ra, a szórás (az adatok eloszlását jellemző szám) 9,5%-ról 4,7%-ra csökkent. Az arány csökkenése a Fővárosi, az Egri, a Tatabányai, a Nyíregyházi és a

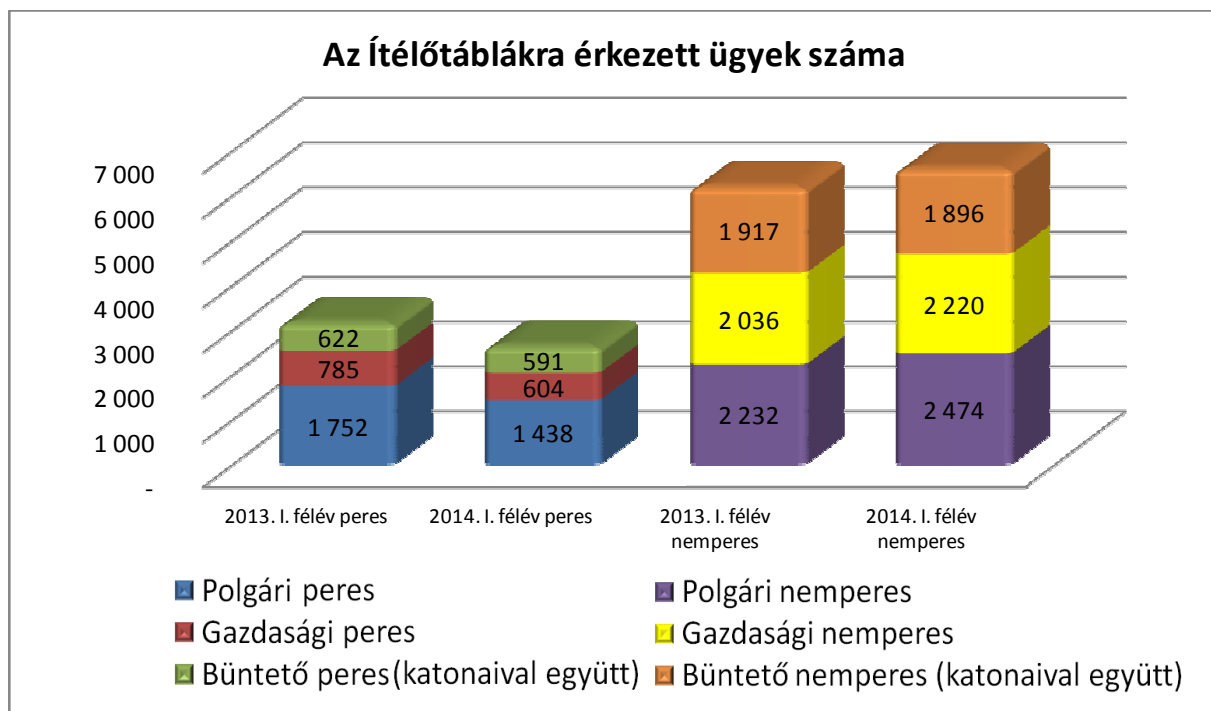
Zalaegerszegi Törvényszéken jelentős volt (15. sz. diagram). A területi különbségek csökkenése igazolja, hogy szükség volt az iratkezelési szabályzat módosítására az egységes lajstromozás érdekében. Ezáltal láthatóvá vált az is, hogy az egyes másodfokú bíróságok mennyi érdemi ítéletet bírálnak felül, és hogy az első fokú ítéletek mekkora arányban emelkednek jogerőre.

15. sz. diagram

2.2.4. Ítéltáblák

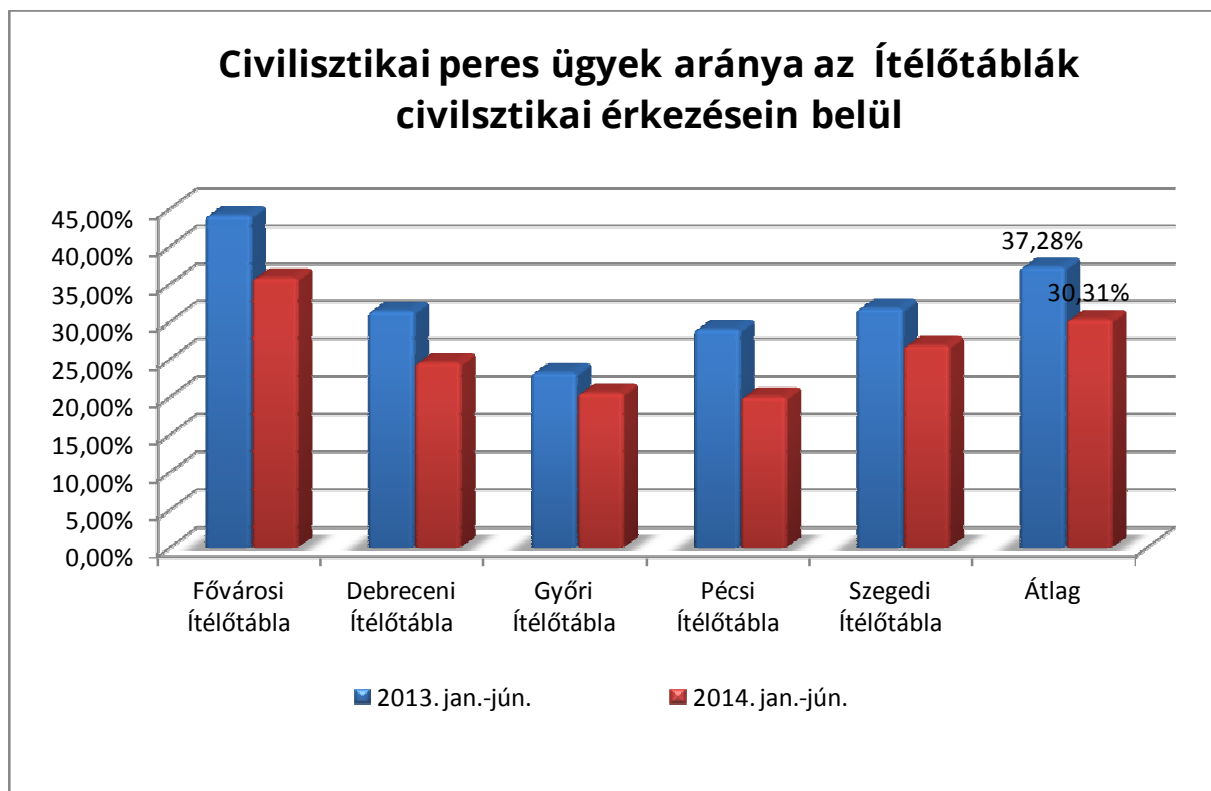
Az ítéltáblákon összességében 1,3%-kal **csökkent az érkezett ügyek száma** (9 344-ről 9 223-ra). Ezen belül a **peres ügyek száma** (16. sz. diagram) **jelentősen 17%-kal** csökkent (3 159-ről 2 633-ra). A csökkenés mindhárom ügyszakot érintette, legjelentősebb a polgári ügyszakban volt (18%-os). Ugyanakkor a nemperes ügyek száma (az egyéb, első fokú nemperes ügyekkel együtt) 6,6%-kal nőtt (6 185-ről 6 590-re). A legerőteljesebb a polgári nemperes ügyek számának 11%-os növekedése volt (2 232-ről 2 474-re).

16. sz. diagram

2.2.4.1. Civilisztikai peres-nemperes ügyek aránya

Látható, hogy a **peres-nemperes ügyek arányának változását** leginkább a civilisztikai peres-nemperes ügyek arányának változása befolyásolta, melyet ezen az ítélkezési szinten is a **lajstromozási rend megváltozása** (bővebben: Jogszabályváltozások 1.2 fejezet, és a törvényszéki másodfok vonatkozásában a 2.2.3.1 fejezet) eredményezett (lásd 17. számú diagram). Összességében a civilisztikai peres ügyek aránya 37%-ról 30%-ra csökkent. A változás leginkább a Fővárosi, Debreceni, Pécsi Ítéltáblákat érintette, esetükben a csökkenés 7-8% körüli, a Szegedi és a Győri Ítéltáblákon az arány, csekély mértékben (3-5%-kal) változott. Továbbra is a Fővárosi Ítéltáblán a legmagasabb (36%), de 2013. I. félévtől eltérően (akkor a Győri Ítéltáblán volt) 2014. I. félévében a Pécsi Ítéltáblán a legalacsonyabb (20%) az érkezett civilisztikai ügyeken belül a peres ügyek aránya. Csökkent az ítélőtáblák közötti eltérés: 2013. I. félévében a legnagyobb és a legkisebb arány között a különbség 20% volt, 2014. I. félévében ez az arány 15%.

17. sz. diagram

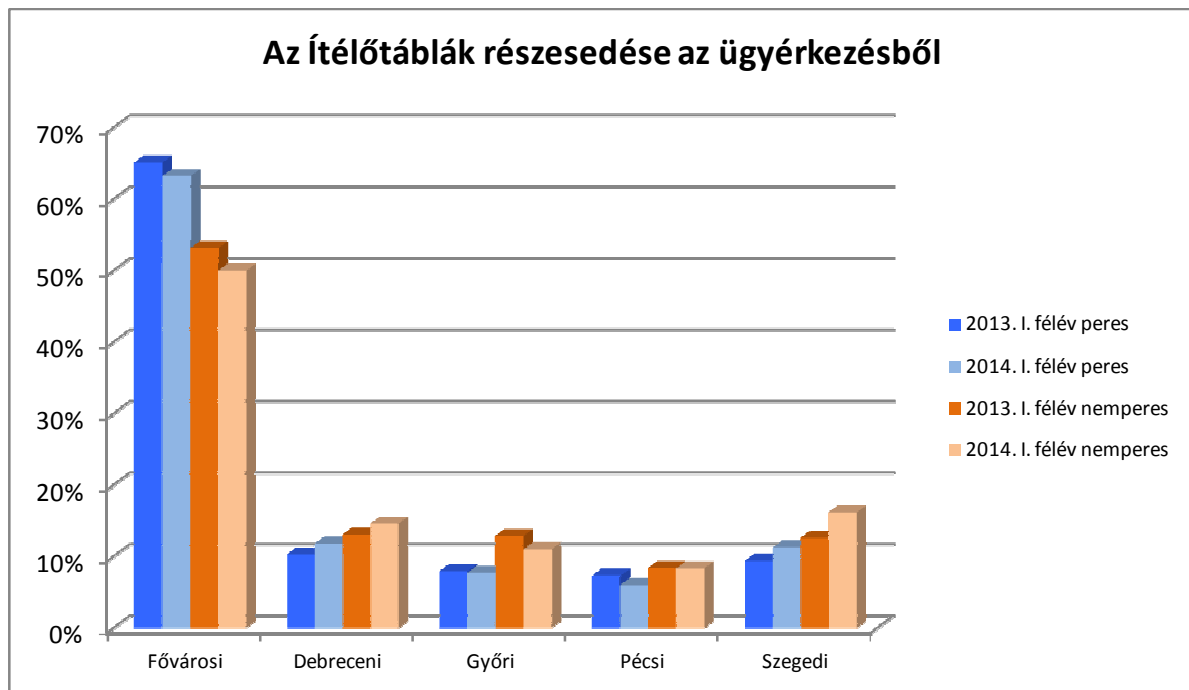
2.2.4.2. Az ítéltáblák illetékességi területének változása

A 18. számú diagram szerint a 2013 szeptemberétől hatályba lépett, az OBH által kezdeményezett, és az illetékességi területek változását eredményező jogszabály módosítás hatására – a szándéknak megfelelően – növekedett a Szegedi és a Debreceni Ítéltábla részesedése az összes peres és nemperes másodfokú ügyérkezésből. (A Szegedi Ítéltábla peres ügyszakában 9,4%-ról 11%-ra, 288-ról 287-re, nemperes ügyszakában 13%-ról 16%-ra; 617-ről 880-ra, a Debreceni Ítéltábla peres ügyszakában 10-ről 12%-ra, 315-ről 300-ra, nemperes ügyszakában 13%-ról 15%-ra, 640-ről 794-re). Ezzel párhuzamosan a Fővárosi Ítéltábla részesedése csökkent (peres ügyszakban 65%-ról 63%-ra, 1 998-ról 1 609-re, nemperes ügyszakban 53%-ról 50%-ra, 2 607-ről 2 727-re). Történt ez annak ellenére, hogy a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti ügyek száma 38-ról 158-ra növekedett.

Az illetékességi terület változás tehát valamelyest csökkentette az ítéltáblákön induló ügyek száma közti különbséget. E nélkül a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti ügyek számának Fővárosi Ítéltáblán történt növekedése miatt növekedtek volna a különbségek.

A területi változás által nem érintett Győri és Pécsi Ítéltábla érkezésből való részesedése kisebb mértékben csökkent. (A Győri Ítéltáblánál peres

esetben 7,9%-ról 7,7%-ra, 243-ról 196-ra, nemperes esetben 13%-ról 11%-ra, 630-ról 599-re; a Pécsi Ítéltáblánál peres esetben 7,3%-ról 6,0%-ra, 225-ről 152-re, nemperes esetben 8,4%-ról 8,3%-ra 410-ről 453-ra).

18. sz. diagram

2.2.5. Kúria

A **Kúriához** érkezett ügyek száma összességében 16%-kal **növekedett** (3 537-ről 4 115-re). A növekedés (a fellebbezett peres ügyeket kivéve) minden ügyszakban megfigyelhető, így a felülvizsgálati ügyszakban is, a felülvizsgálat lehetőségét szűkítő jogszabály-változás ellenére. A

- polgári ügyszakban 16%-kal (894-ről 1039-re),
- a gazdasági ügyszakban 30%-kal (166-ről 216-ra),
- a közigazgatási ügyszakban 13%-kal (803-ről 905-re) nőtt,
- a büntető ügyszakban 1,8%-kal (565-ről 555-re),
- a munkaügyi ügyszakban 20%-kal (433-ről 350-re) csökkent

a felülvizsgálati eljárások száma.

Legjelentősebben (több mint ötszörösére) az érkezett elsőfokú ügyek száma növekedett (56-ről 293-ra), mely az **OVB határozata elleni kifogások (választási ügyek)** megjelenésével magyarázható (0-ról 248-ra), ez a választási év miatti egyszeri hatás.

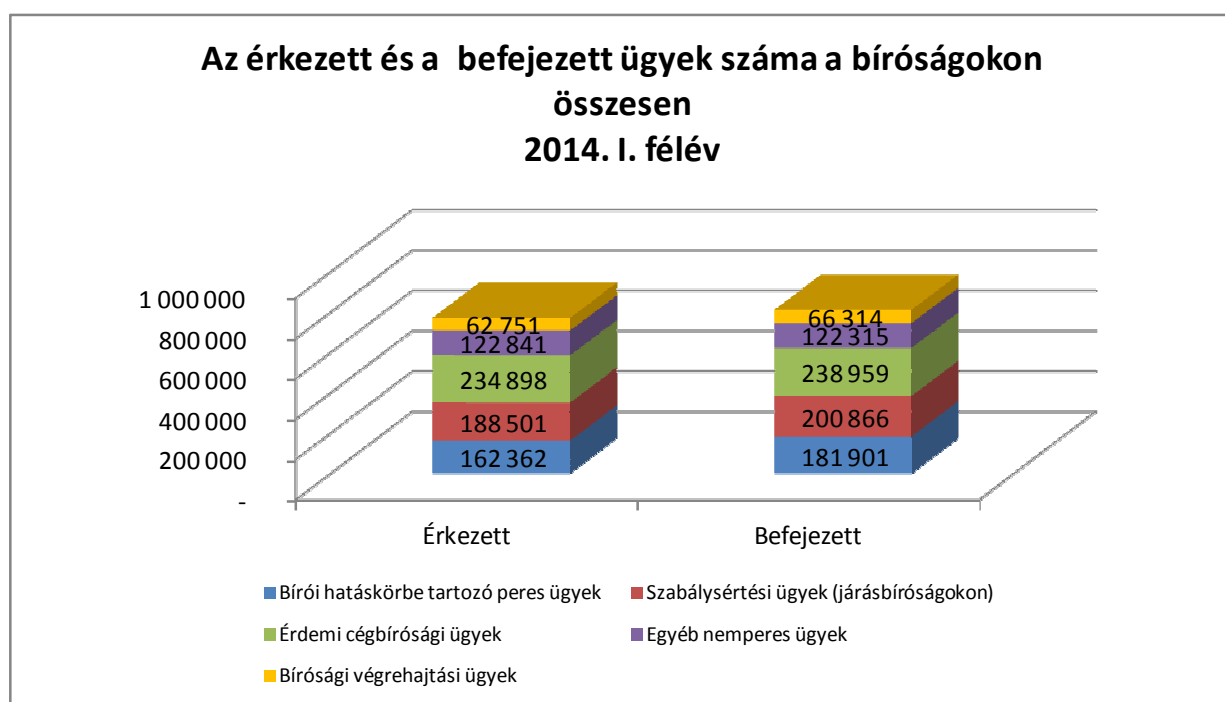
3. Ügybefejezés

Az ügyek befejezése tekintetében – az érkezéssel való szoros korrelációra figyelemmel – a tárgydőszak értékeit elsősorban nem az előző időszak befejezési, hanem a tárgydőszak érkezési adataihoz hasonlítottuk. **Lényeges** azonban **kiemelni, hogy** – az érdemi cég- és cégtörvényességi ügyek kivételével, ahol jelentős a csökkenés – **egyik ítélkezési szinten sincs számottevő mennyiségi eltérés a 2013. I. félévi befejezések számától**, általában 1 – 4%-os növekedés tapasztalható.

A bíróságok az **indult** ügyek számánál **összességében 5,0%-kal több (810 ezer)**, míg a **peres ügyek** tekintetében **11%-kal több (210 ezer)** ügyet **fejeztek be**. A **befejezések** száma **minden ítélkezési szinten meghaladja az érkezett** ügyek számát.

3.1. Az ügybefejezés főbb ügycsoportok szerinti megoszlása

A 19. sz. diagram bemutatja a 2014. I. félévben az egyes releváns ügycsoportokban befejezett ügyek számát az érkezéshez viszonyítva. 2014. I. félévében az „egyéb nemperes ügyek” kategóriájának kivételével minden ügyszakban meghaladta a befejezések száma az érkezést, legjelentősebben (12%-kal) a bírói hatáskörbe tartozó peres ügyeknél.

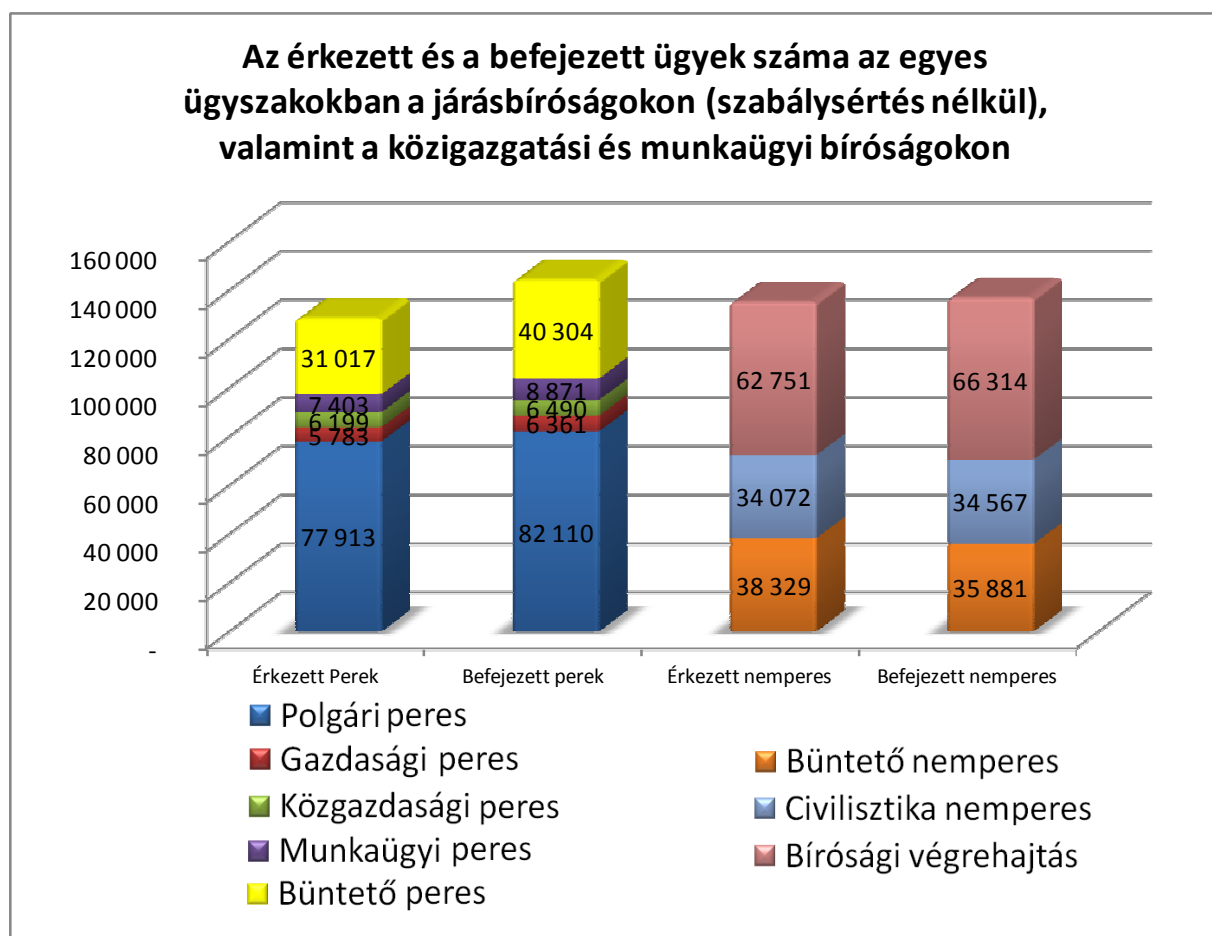

19. sz. diagram

3.2. Az ügybefejezés ügyszakok szerinti megoszlása

3.2.1. Járásbíróságok, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságok

A 20. sz. diagram (a szabálysértési ügyek kivételével) valamennyi ezen az ítélkezési szinten található peres és nemperes ügyszakban történt változást szemlélteti.

20. sz. diagram

2014. I. félévben a járásbíróságokon, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon összességében (bíróági végrehajtási ügyek nélkül) 214 584 ügyet fejeztek be, ez 2013. I. félévhez képest (209 366 ügy) 2,5%-os növekedés. A diagram adatai alapján a befejezések száma

- a polgári pereknél 5,3%-kal,
- a gazdasági pereknél 10%-kal,
- a munkaügyi pereknél **20%**-kal,

- a közigazgatási pereknél 4,7%-kal,
- a büntető pereknél **30%**-kal,
- a civilisztikai nemperesnél 1,5%-kal **magasabb**, míg

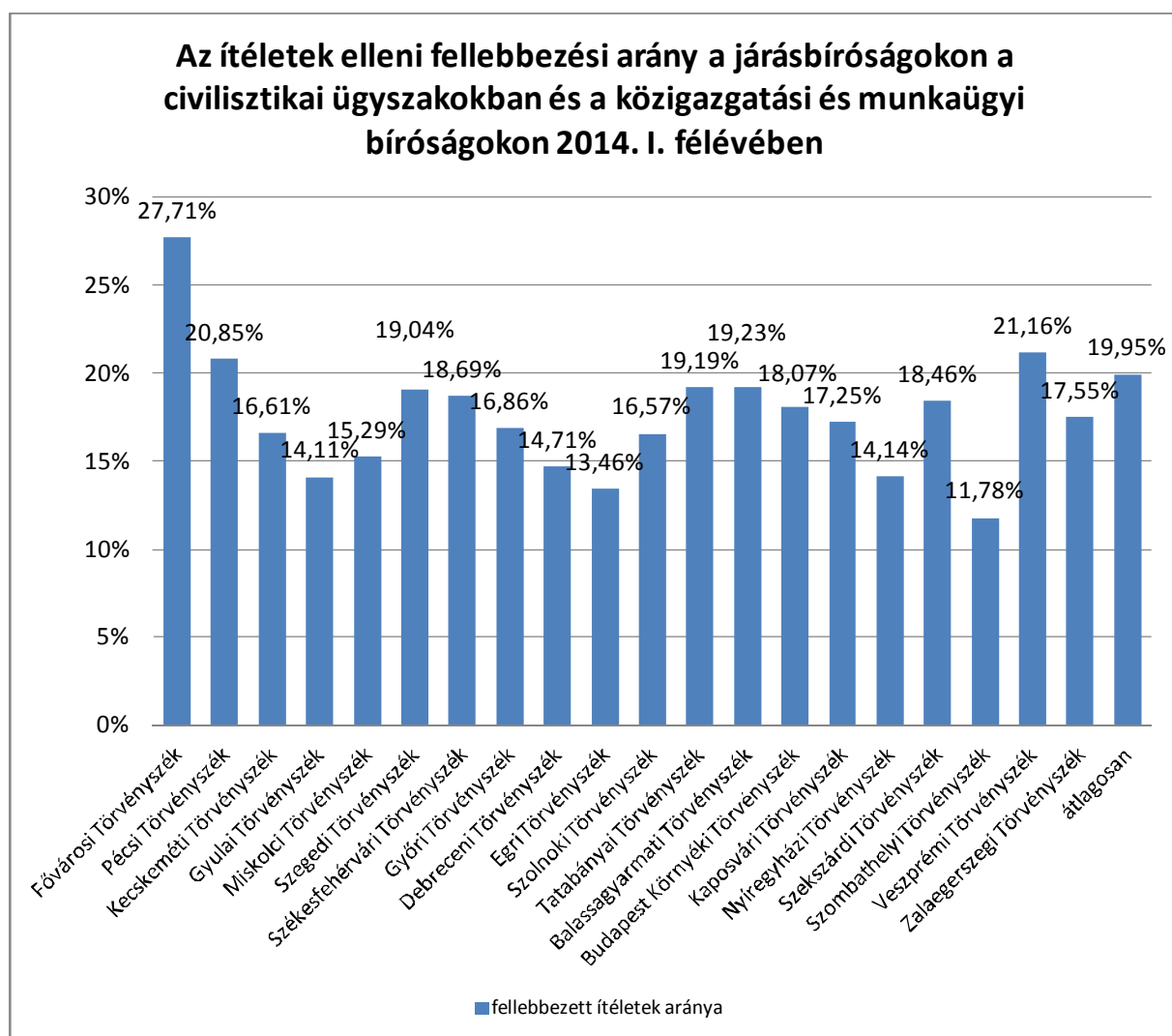
a büntető nemperesnél 6,4%-kal alacsonyabb volt, mint az érkezés. Utóbbi a magánvádas ügyek megváltozott lajstromozási rendjének következménye, mivel a nemperes magánvádas ügyek újonnan kialakult kategóriájában most zajlik a folyamatos ügyek számának természetes felhalmozódása.

3.2.1.1. A civilisztikai ügyekben hozott ítéletek megalapozottsága

A bíróságok működésének egyik alapvető értékmérője az elsőfokú döntések felek általi elfogadottsága, azaz, hogy az I. fokú döntés ellen nem jelent be egyetlen jogosult sem fellebbezést, és ekként az ügy (vitás kérdés) ezen az ítélkezési szinten jogerősen le is zárul.

Korábban ezt rendkívül nehezen tudtuk mérni, mert sem az elsőfokú bírósági ügyekben hozott döntések száma, sem azon esetek száma, amikor ellenük fellebbezést nyújtottak be, nem volt pontosan meghatározható. Az előbbinek az volt az oka, hogy a bírósági lajstromrendszerekből az eljárások során hozott határozatok száma nem, kizárólag az eljárást befejező, fellebbezhető határozatok száma mutatható ki. Utóbbi pedig arra vezethető vissza, hogy egyrészt a törvényszéki másodfokú bíróságok nemcsak bírósági döntéseket bírálnak felül, hanem a közjegyzők hagyatéki és fizetési meghagyásos ügyekben hozott határozatait is, másrészt az elsőfokon eljárást befejező határozat elleni fellebbezések tárgyában indult másodfokú eljárások sem voltak egyértelműen elkülöníthetőek. Az összes meghozott elsőfokú határozat, és az ellenük benyújtott fellebbezések számának ismerete hiányában a fellebbezéssel támadott határozatok aránya nem volt kiszámítható.

A másodfokú civilisztikai ügyek lajstromozási rendjének megváltoztatásával azonban immár pontosan ismert legalább a fellebbezéssel támadott eljárást befejező érdemi határozatok (ítéletek és egyezséget jóváhagyó végzések) száma, mivel 2014. január 1-jétől csak ezeket lehet peres számra lajstromozni. Tekintettel arra, hogy az egyezséget jóváhagyó végzés ellen csak egészen kivételes esetben jelentenek be fellebbezést a felek, ezért nagy biztonsággal kijelenthető, hogy az érkezett másodfokú civilisztikai peres ügyek száma egyezik a fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletek számával. Az elsőfokon befejezett ügyek közül pedig ismert az ítélettel befejezett ügyek száma, így az elsőfokon jogerősen befejezett, illetve a fellebbeezett ügyek aránya (elsőfokú ítéletek elleni fellebbezési arány) kiszámítható.

21. sz. diagram

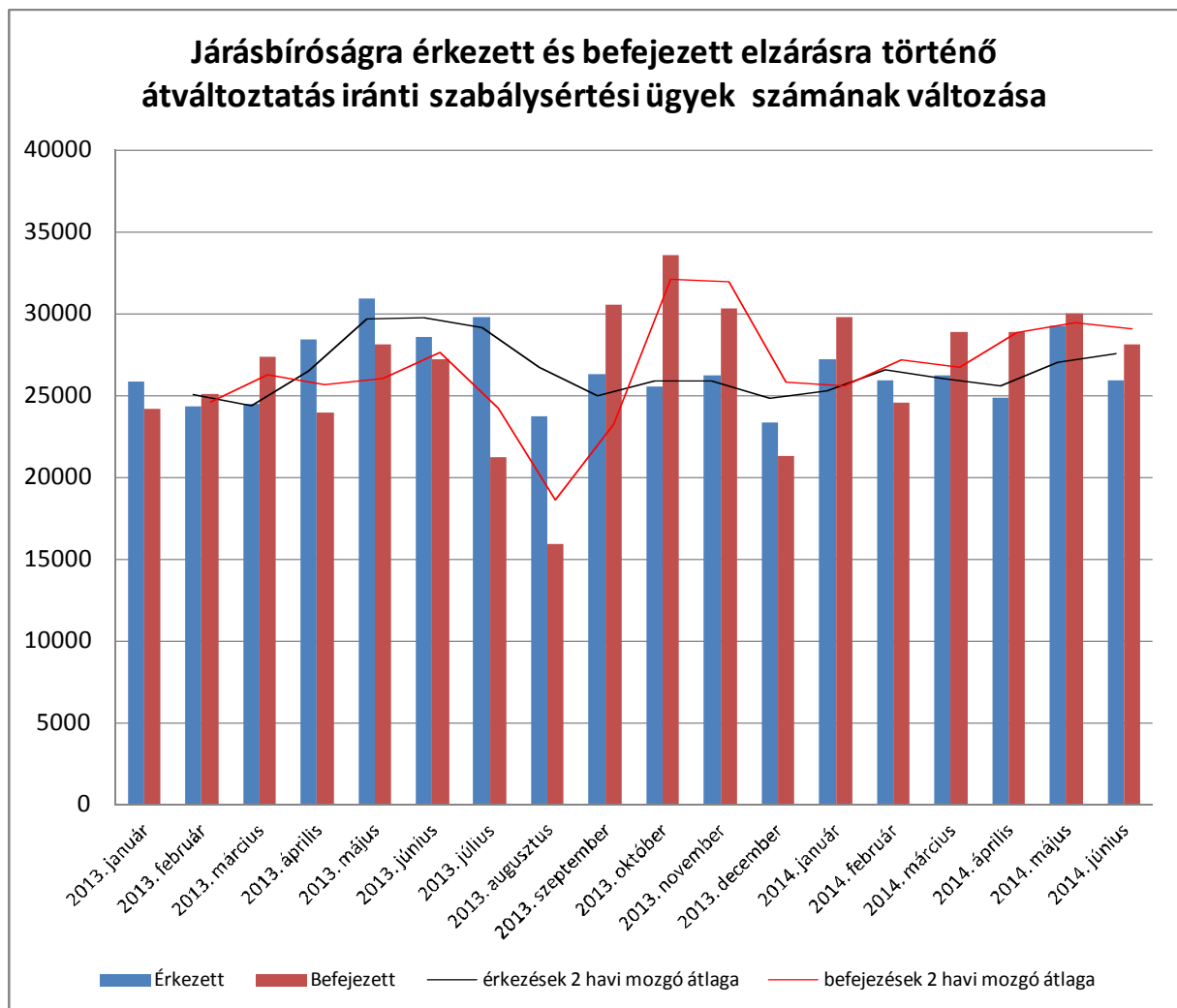
Az elemzés során alkalmazott módszer a következő: a 2014 első félévében érkezett törvényszéki másodfokú civilisztikai perek számát (8 635) elosztottuk a 2014 I. félévében a járásbíróságokon és a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon ítélettel befejeződött peres ügyek számával (43 292). A 21. számú diagram azt is megmutatja, hogy az így kapott 20%-os átlagos arány jelentős területi különbségek mellett alakul ki. A törvényszékek közül a Fővárosi Törvényszék egyértelműen kiemelkedik a fellebbezések arányát tekintve (Fővárosi Törvényszék 27,7%), a többi törvényszéken tapasztalt kevéssel 20% feletti maximum érték közelébe húzva ezzel az országos átlagot. Jellemző, hogy ez az átlagos arány lényegesen alatta marad a törvényszéki első fokú ügyekben – szintén jelentős területi különbségek mellett – mért 60%-os átlagos aránynak (lásd 3.2.2.1 fejezet). A legalacsonyabb érték a Szombathelyi Törvényszéken mért 11,8%.

Az új lajstromozási szabályok lehetővé teszik, hogy a jövőben – az adatgyűjtési rend további módosítását (pl. az első és másodfokú civilisztikai

ítéletek tartalmára utaló befejezési módok bevezetését) követően – az ítélkezési tevékenység tartalmi, minőségi, területi jellemzőit és is mérni tudjuk, amiből a szakmai testületek is értékes információkhoz juthatnak.

3.2.1.2. Pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatása iránti szabálysértési ügyek

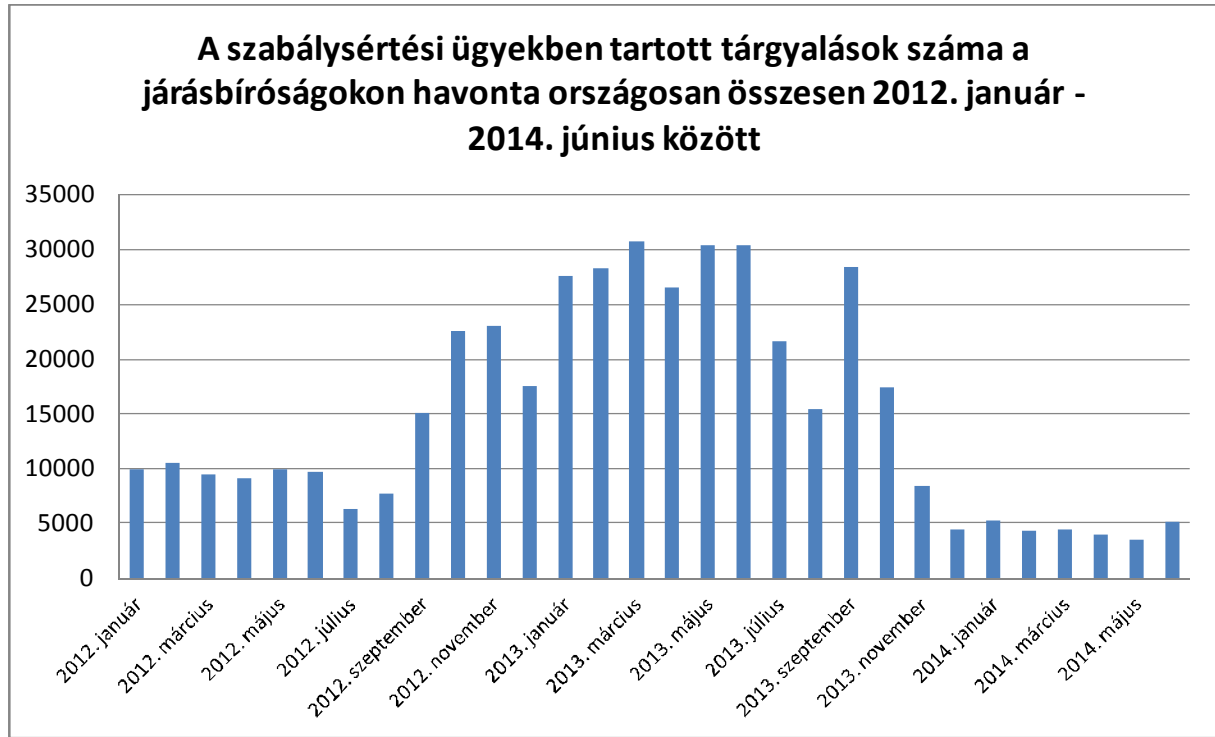
A járásbíróságok által befejezett pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatás iránti ügyek befejezésének

22. sz. diagram

száma 2013 szeptemberétől jelentősen megnövekedett. Olyannyira, hogy az érkezett ügyek számát 2013 decembere, és 2014 februárja kivételével minden hónapban, 2013 szeptemberétől átlagosan is meghaladta a befejezett ügyek száma (22. sz. diagram: piros és fekete vonalak). Ennek oka az eljárási szabályok OBH által kezdeményezett módosítása, illetőleg az összevont szabálysértési

bíróságok létrehozása, amelynek hatására az elzárásra való átváltoztatás iránti ügyekben – fő szabályként – csak a fél kérelmére kell tárgyalást tartani. A 23. számú diagram a szabálysértési ügyekben tartott tárgyalások számának radikális csökkenését mutatja.

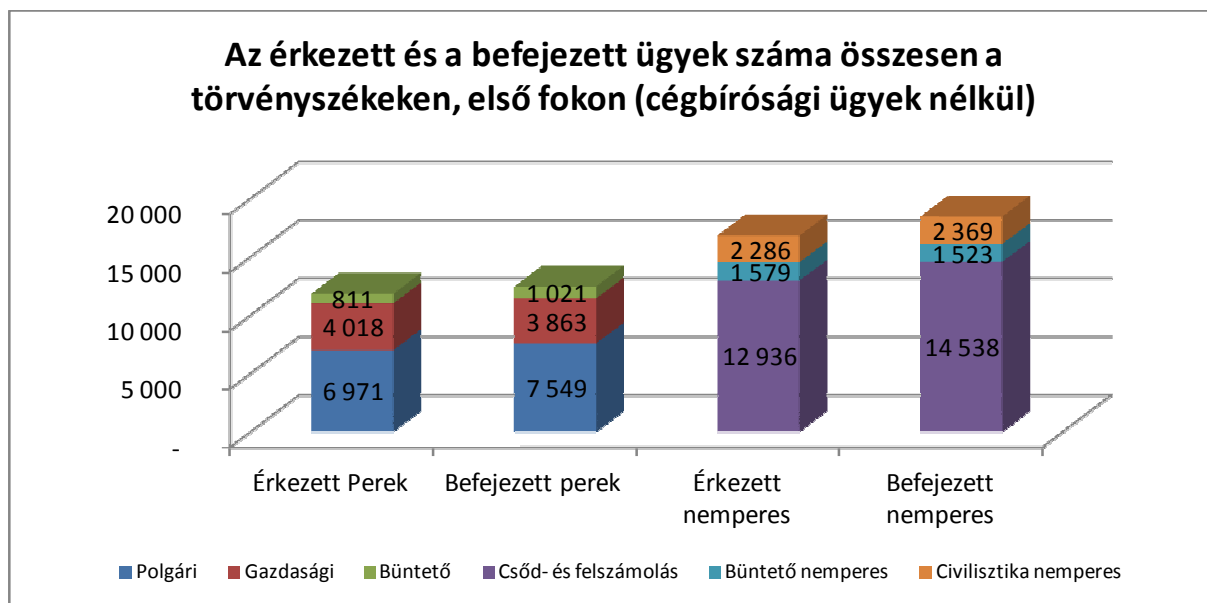
23. sz. diagram

3.2.2. Törvényszéki elsőfok

A törvényszékek elsőfokú ügyszakaiban (a cégbíróságok nélkül) összességében 31 ezer ügyet fejeztek be, ami 8%-kal haladta meg az érkezést. A befejezések száma

- a polgári pereknél 8,3 %-kal,
- **a büntető pereknél 26 %-kal,**
- a csőd- és felszámolás ügyeknél 12,4%-kal
- a civilisztikai nemperes ügyeknél 3,6%-kal **magasabb**, míg
- a gazdasági pereknél 3,9%-kal, és
- a büntető nemperes ügyeknél pedig 3,5%-kal **alacsonyabb**

volt az **érkezésnél**. (24. sz. diagram)

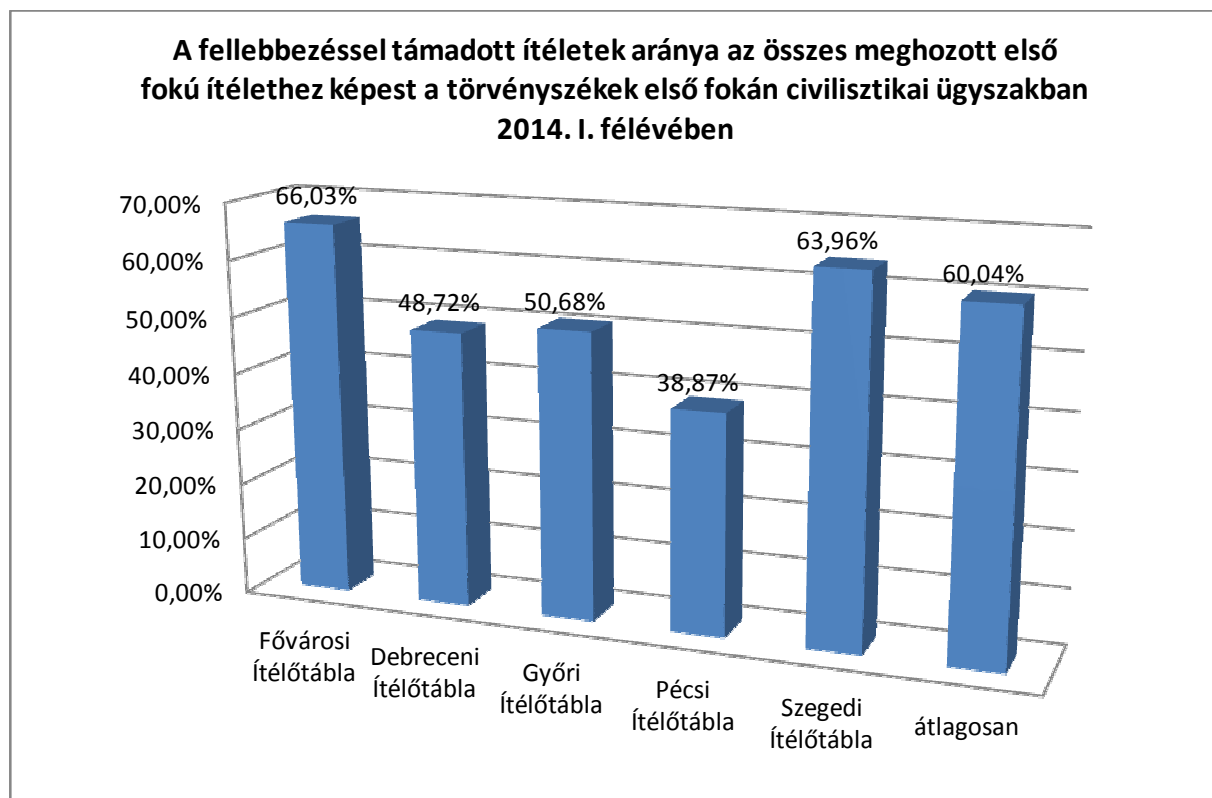

24. sz. diagram

A gazdasági perekből – ezen belül az úgynevezett devizahiteles perekből – érkezett többletmennyiséget a Budapest Környéki Törvényszék nem volt képes maradéktalanul feldolgozni: az érkezésnek (339) csak 21%-a volt a befejezések száma (72). Ez döntő hatással volt az országos adatokra is. A büntető peres ügyeknél az emelkedő, és a külföldi ítélet érvényének elismerése iránti ügyek vonatkozásában a Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékességének megszűnése folytán területileg egyre kevésbé koncentráltan jelentkező érkezéssel (a korábbi 1 492-vel szemben 1 579 ügy érkezett) nem tudott lépést tartani a befejezések száma. A külföldi ítélet érvényének elismerése iránti ügyek esetében a jelenség természetesnek tekinthető, mivel a korábban ezen ügyekre illetékességgel nem rendelkező törvényszékeken most zajlik az ügycsoportra jellemző hátralék kialakulása.

3.2.2.1. A civilisztikai ügyekben hozott ítéletek megalapozottsága

A mutató meghatározására alkalmazott eljárás ugyanaz volt, mint a járásbírószági és közigazgatási és munkaügyi bíróságok ítéletei esetén: az ítéltáblákra érkezett másodfokú civilisztikai peres ügyek számát (2 042) elosztottuk a törvényszéki első fokon ítélettel befejezett ügyek számával (3 401). A 25. számú diagram alapján megállapítható, hogy a kapott 60%-os arány szintén jelentős területi különbségek eredője: a Fővárosi Ítéltáblán az arány (66%) majdnem kétszeres, mint a Pécsi Ítéltáblán (39%). A kimutatott különbségek tényleges okainak feltárása inkább ítélkezés-szakmai kérdés, így meghaladja a féléves elemzés kereteit.

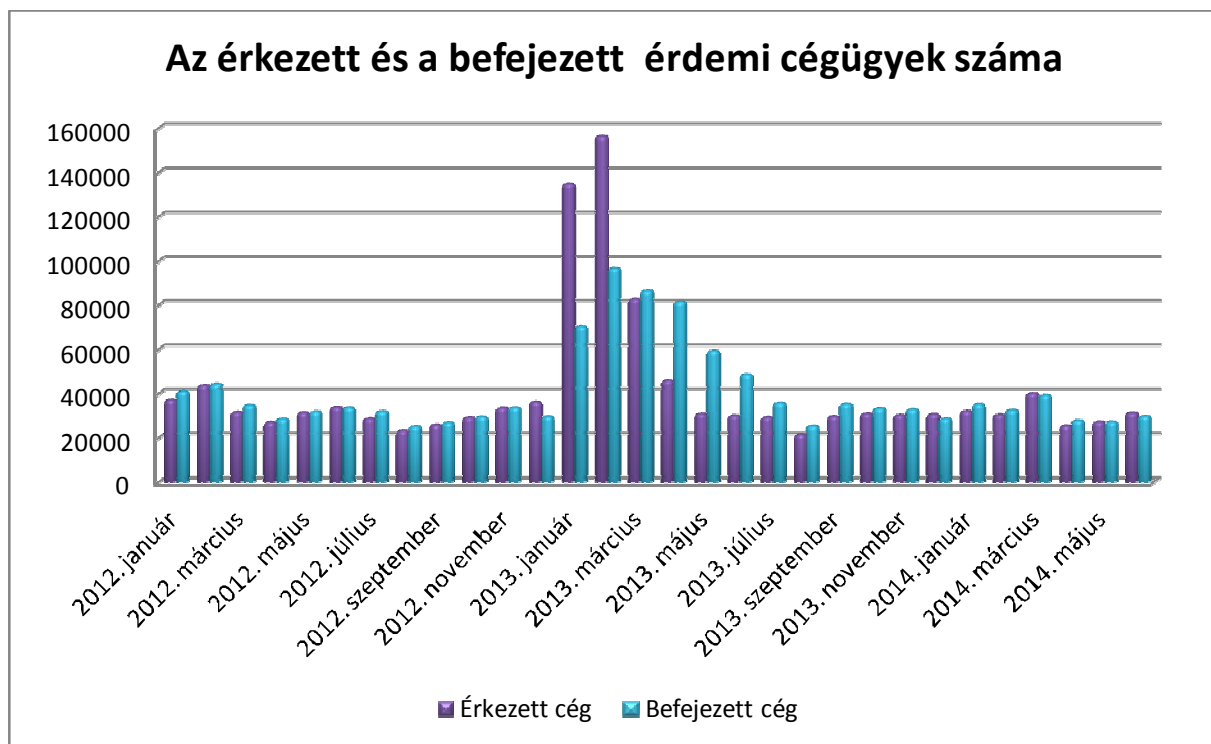

25. sz. diagram

3.2.2.2. Érdemi cég- és cégtörvényességi ügyek

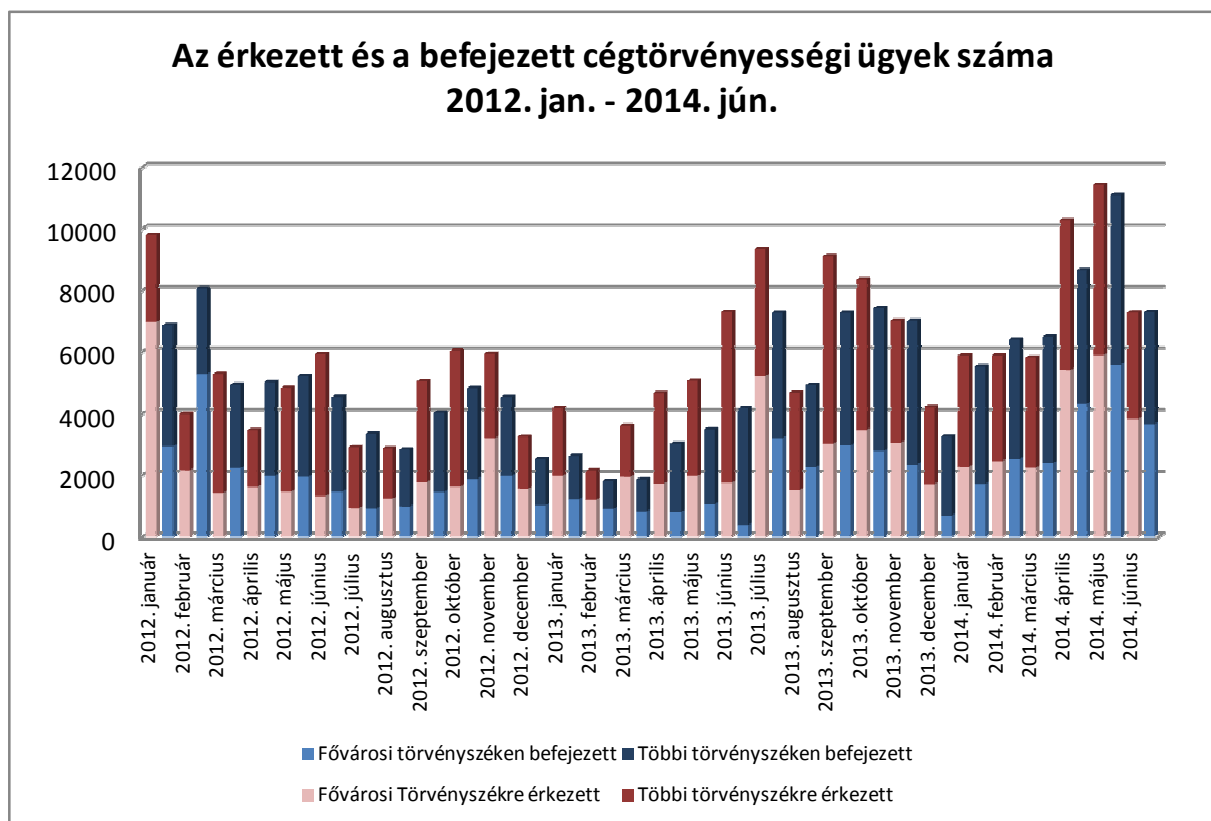
2013 I. félévében az összes érkezés volumenének szempontjából meghatározó volt a cégbíróságokhoz érkezett **érdemi cégügyek** száma (483 ezer), mely a 2013. év elején hatályba lépő változás miatt pár hónapig drasztikusan, sokszorosára növekedett a 2012. I. félévi értékhez (207 ezer) képest. A befejezések száma, az érkezést követve majdnem 445 ezerre emelkedett a 2012. I. félévi 216 ezer befejezett ügy után (26. sz. diagram).

2014 I. félévében az érkezett ügyek száma (188 ezer), visszaesett a 2012 I. félévi szintre, a befejezett ügyek száma (193 ezer) pedig – 2012. I félévhez hasonlóan – ismét meghaladta (2,7%-kal) az érkezett ügyek számát. Mindez úgy alakult ki, hogy a cégügyek érkezésének 41%-át adó Fővárosi Törvényszéken a befejezett cégügyek száma csak alig 1%-kal, a többi törvényszéken 4%-kal haladta meg az érkezett ügyek számát.

26. sz. diagram

Az érkezett és befejezett cégtörvényességi ügyek számát a 27.sz. diagram mutatja be.

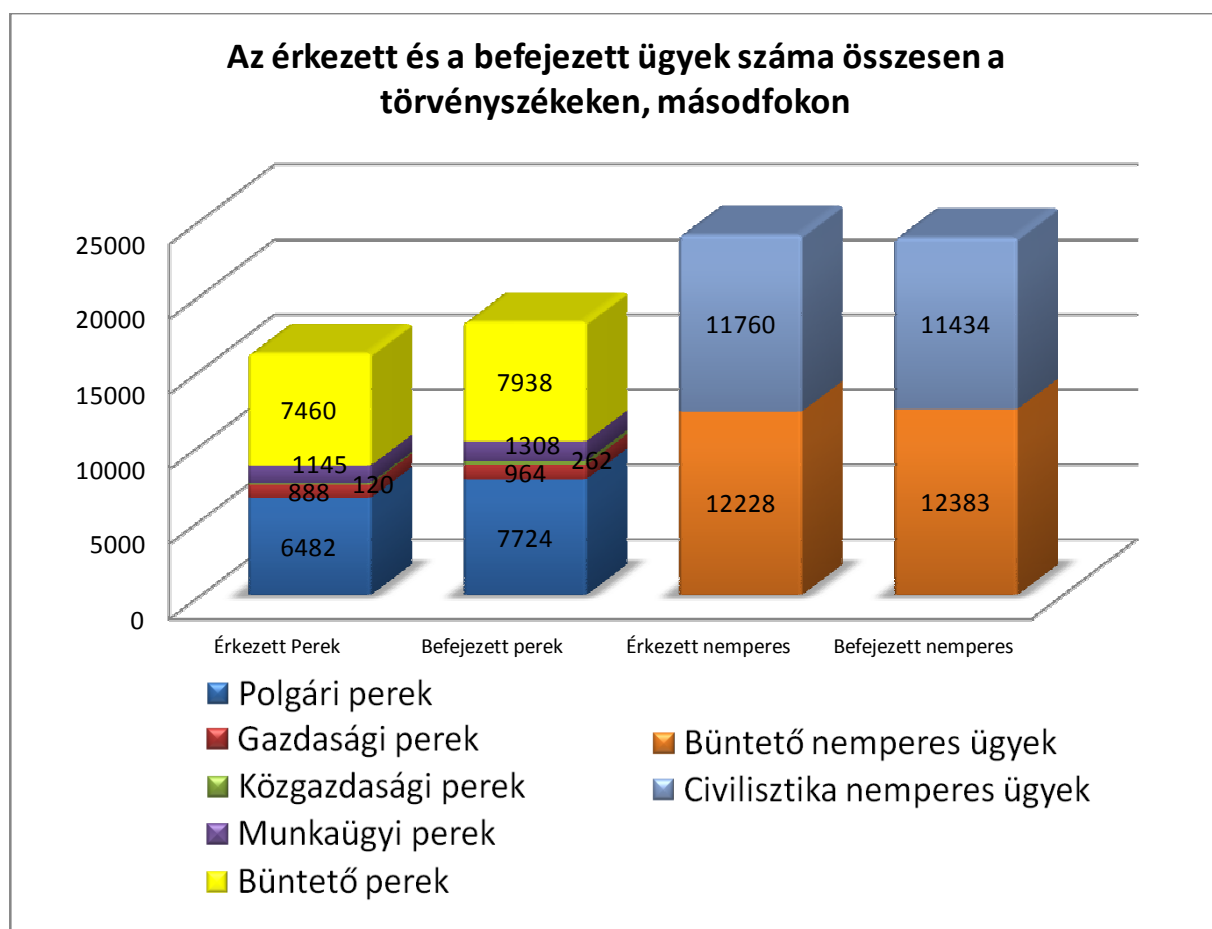

27. sz. diagram

2014 I. félévében a befejezett cégtörvényességi ügyek száma (45 ezer) 2,3%-kal elmaradt az érkezett ügyek hirtelen emelkedő számától (47 ezer), de ez a 2013. I. félévhez képest komoly eredmény, mivel akkor 37% volt a különbség az érkezett és a befejezett ügyek között (érkezett: 27 ezer, befejezett: 17 ezer). Sajnos azonban még nem éri el a 2012. I. félévi eredményt, hisz akkor 4,1%-kal meghaladta a befejezett ügyek száma az érkezett ügyek számát. (27. sz. diagram) A folyamatokat jelentős részben a Fővárosi Törvényszék ügyforgalma alakítja, mivel az a cégtörvényességi ügyek majdnem felét (47,5%-át) teszi ki. Ennek oka, hogy a cégügyeknek is jelentős része (41%-a) itt indul.

3.2.3. Törvényszéki másodfok

Össességben az érkezett ügyszámnál **4,8%-kal több** (42 ezer) **ügyet fejeztek** be a bíróságok ezen az ítélezési szinten. A befejezett ügyek száma – a civilisztikai nemperes ügyeken kívül – minden ügyszakban meghaladta az érkezett ügyek számát (lásd. 28. számú diagram). A peres ügyek tekintetében 13%-kal, ezen belül a polgári perek esetében 19%-kal több a befejezett ügyek száma (18 ezer, illetve 7 724) az érkezett ügyek számánál (16 ezer, illetve 6 482).

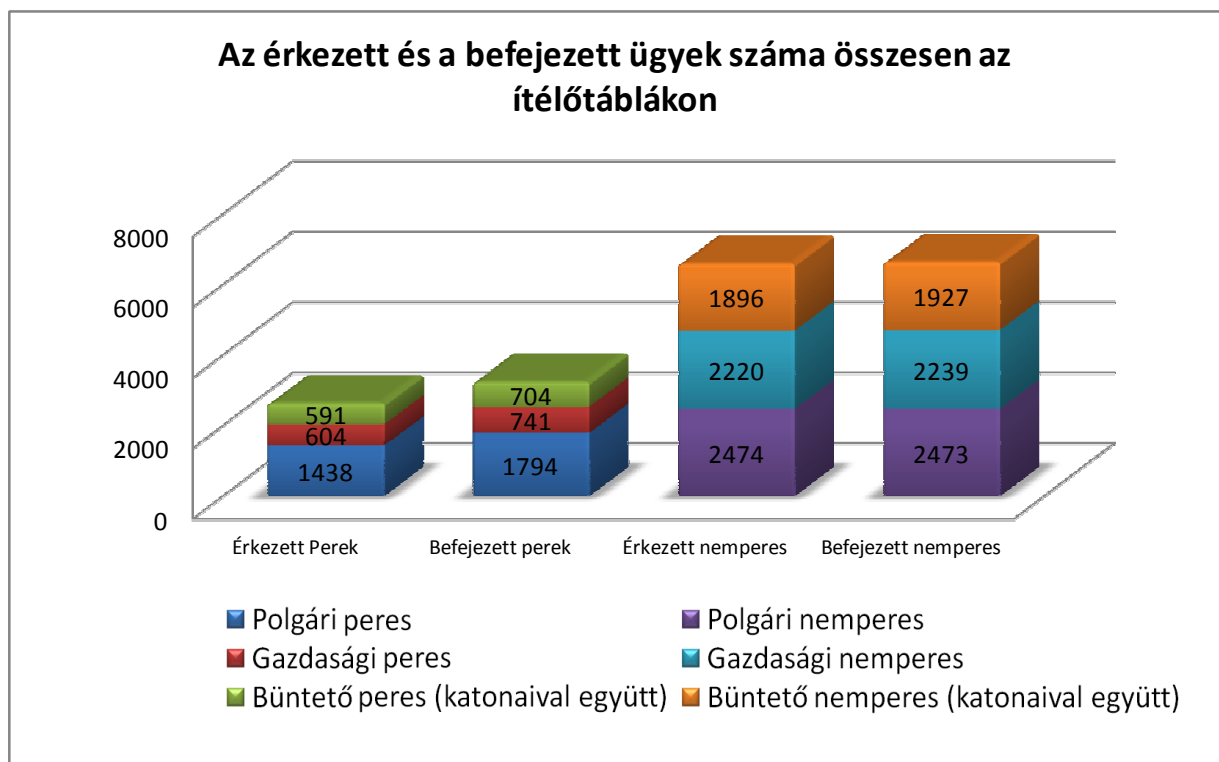

28. sz. diagram

Nemperes ügyek tekintetében nincs számottevő különbség. A befejezett civilisztikai nemperes ügyek száma (11 434) 2,8%-kal kevesebb az érkezett ügyek számánál (11 760), de a 2013. I. félévben befejezett ügyek számát (8 885) több mint 28%-kal meghaladja.

3.2.4. Ítéltáblák

Az ítéltáblák **össességében** az érkezett pereknél (2 633) **23%-kal több pert fejeztek be** (3 239). Minden ügyszakban több mint 20% meghaladta az érkezett ügyek számát a befejezett ügyek száma. A befejezett nemperes ügyek száma (6 639) szintén meghaladta az érkezett (6 590) ügyek számát (lásd. 29. számú diagram).

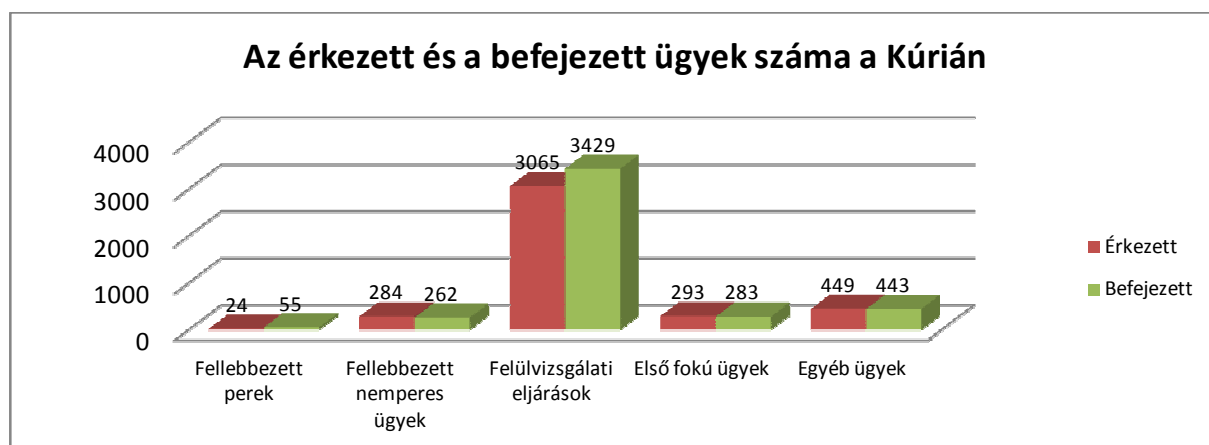

29. sz. diagram

3.2.5. Kúria

A befejezések száma (4 472) **össességében 8,7%-kal haladta meg az érkezések számát** (4 115). Ez lényegében annak köszönhető, hogy a befejezett

felülvizsgálati eljárások száma (3 429) 12%-kal, 364 üggyel meghaladta az érkezések számát (30. számú diagram).

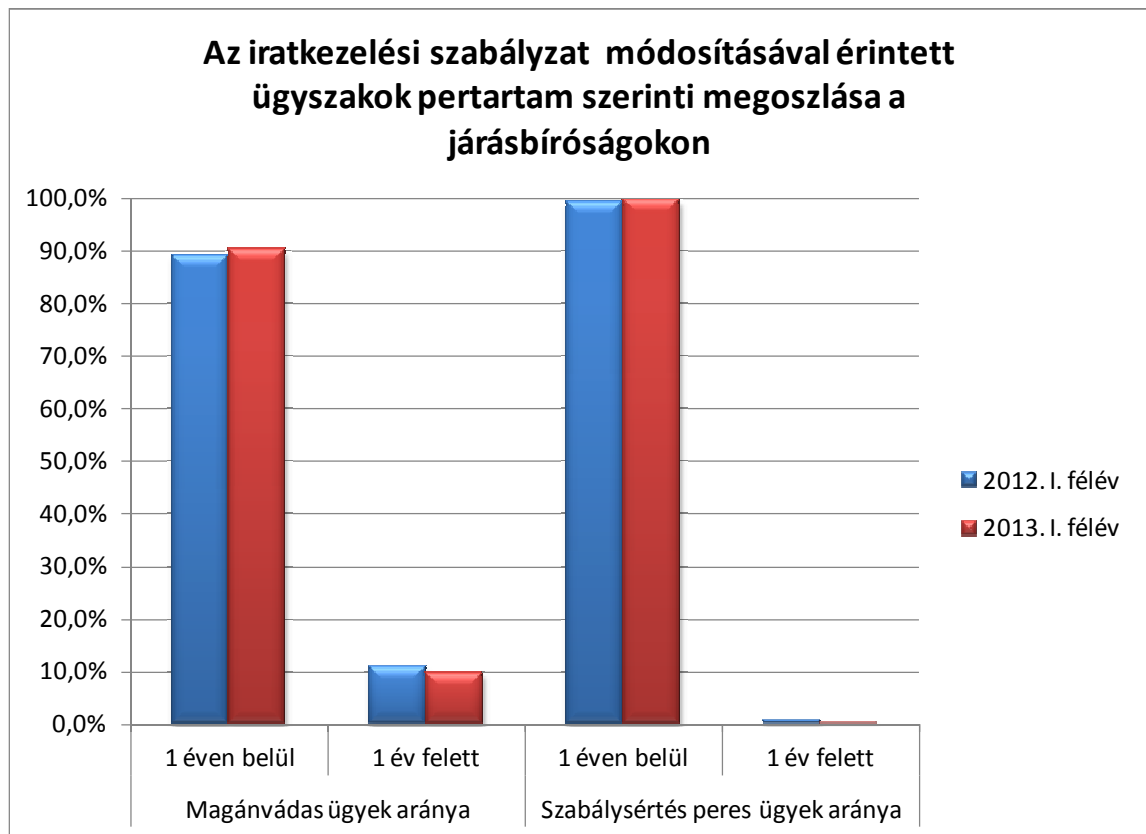
30. sz. diagram

Jelentősen növekedett az **elsőfokú** befejezett ügyek száma (283), mely a NVB (korábban OVB) határozata elleni kifogások (választási ügyek) megjelenésével (248) és azoknak a törvényben előírt 3 napos határidőn belüli maradéktalan befejezésével (248) magyarázható.

3.3. A befejezett perek időszerűségi adatai, az eljárások átlagos időtartama

A befejezett eljárások időtartama rendkívül sok, egymással is összefüggő és egymást is befolyásoló tényezőtől (folyamatos ügyek átlagos időtartama, érkezett ügyek száma, az ügyérkezésnek a vizsgált időszakon belüli eloszlása, az újraindult ügyek száma és átlagos időtartama stb.) függ.

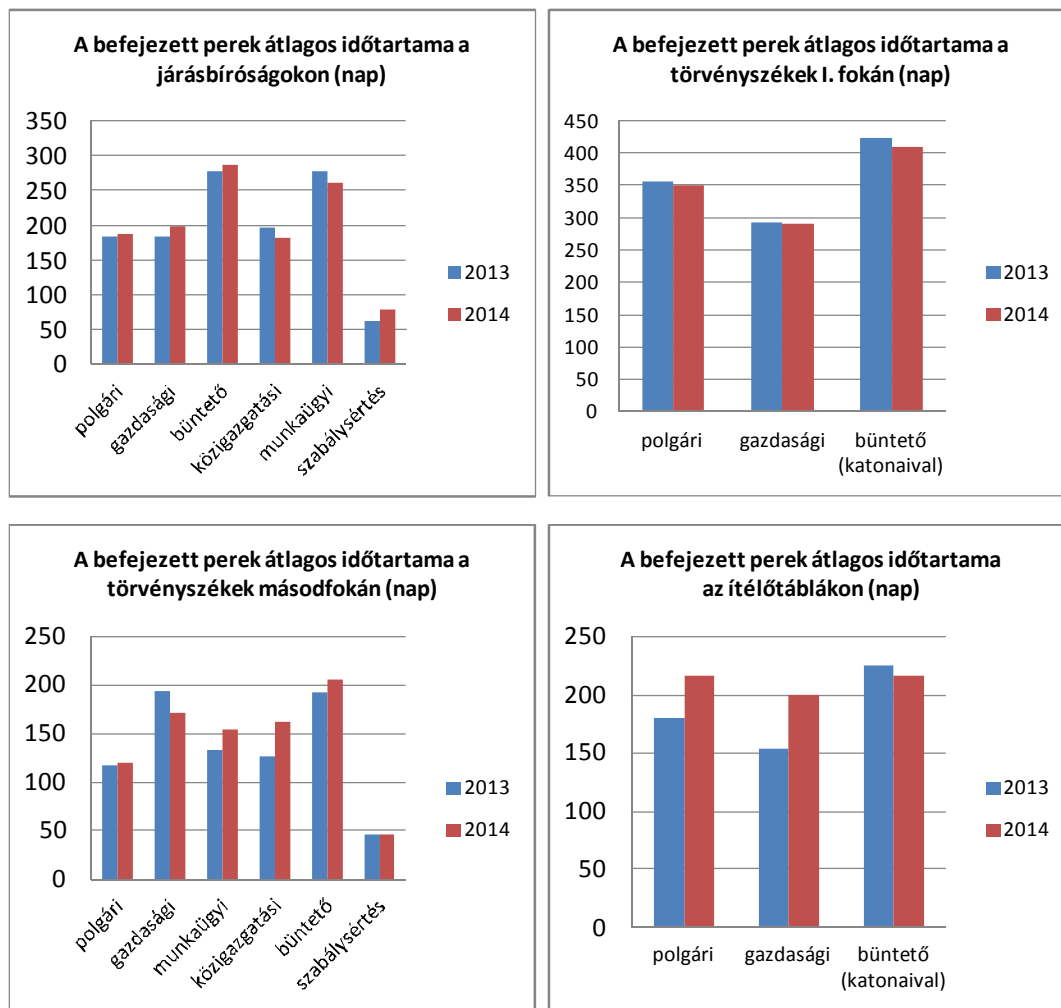
Így a befejezett eljárások átlagos időtartama rendkívül érzékenyen reagál az érkezett ügyek számának hirtelen változására. Márpedig a tárgyfélévben több olyan ügyviteli szabályváltozás is volt, amely egyes peres ügycsoportokban (járásbírói szabálysértési peres ügyek, magánvádas büntető peres ügyek, másodfokú civilisztikai peres ügyek) jelentősen csökkentette az érkezett ügyek számát. Ráadásul ezek mind olyan ügycsoportok voltak, melyekben az ügyek befejezésének időtartama szinte 100%-ban egy éven belüli volt (lásd 31. számú diagram).

31. sz. diagram

Emiatt az ügyek átlagos befejezési időtartamára vonatkozó adatok nem hasonlíthatók össze a bázisidőszak adataival a fent említett ügyszakokban, illetőleg az összesített adat esetében. Az összehasonlító adatokat a 32. számú diagramcsoport tartalmazza.

Megállapítható, hogy időtartam csökkenés tapasztalható a törvényszéki elsőfokon. Míg 2013 I. félévében a perek 71%-át fejezték be a bíróságok 1 éven belül, addig 2014 I. félévében már 73%-át. A pertartam csökkenés valamennyi ügyszakot érintette, a büntető ügyszakban (katonaival együtt) az 1 éven belül befejezett perek aránya 60%-ról 64%-ra nőtt.

32. sz. diagram

Jelentősen, 2013 I. félévéhez képest több mint 6%-kal növekedett az egy éven belül befejezett másodfokú gazdasági perek (91%-ról 97%-ra), illetve az Ítéltáblán lévő büntető perek (84%-ról 91%-ra) száma.

Az Ítéltáblán minden peres ügyszakban a perek legalább 90%-át 1 éven belül befejezik a bíróságok. Ennél csak a törvényszéki másodfokú ügyek befejezése gyorsabb, mivel ezen az ítélkezési szinten a bíróságok 1 év alatt a perek több mint 95%-át befejezik.

Az eljárás átlagos időtartama a befejezett peres ügyekben (2014. I. félév)

Megnevezés		Az eljárás időtartama									
		0 - 3 hónap	3 - 6 hónap	6 - 12 hónap	1 - 2 év	2 - 3 év	3 - 5 év	5 év felett	összesen	átlagosan (nap)	átlagosan (hónap)
Járásbíróságok	polgári	34285	22415	16438	6299	1729	747	197	82110	188	6,2
	gazdasági	2834	1515	1142	607	183	61	19	6361	198	6,5
	büntető	14896	6114	8500	7457	2261	845	231	40304	286	9,4
	közigazgatási	2618	1778	1438	528	81	42	5	6490	181	5,9
	munkaügyi	2975	2201	1811	1265	381	199	39	8871	260	8,6
	szabálysértés	22308	3540	1620	475	50			27993	79	2,6
Törvényszékek, első fok	polgári	3353	1149	998	816	503	514	216	7549	349	11,5
	gazdasági	1453	644	850	551	199	126	40	3863	290	9,5
	büntető (katonáival)	216	157	283	193	96	56	20	1021	410	13,5
Törvényszékek, másodfok*	polgári	9	268	2438	3236	1198	452	123	7724	572	18,8
	gazdasági	0	29	227	469	156	67	16	964	609	20
	munkaügyi	1	37	274	509	295	170	22	1308	694	22,8
	közigazgatási	1	31	98	109	19	3	1	262	431	14,2
	büntető	98	612	1517	3104	1655	856	96	7938	641	21,1
	szabálysértés	206	137	105	30	1			479	153	5
Törvényszékek, másodfok**	polgári	3045	3672	915	81	9	1	1	7724	121	4
	gazdasági	334	226	374	24	4	2	0	964	172	5,7
	munkaügyi	402	543	322	38	2	1	0	1308	155	5,1
	közigazgatási	44	148	63	7	0	0	0	262	163	5,4
	büntető	1877	2039	3347	653	20	2	0	7938	206	6,8
	szabálysértés	475	3	1	0	0			479	46	1,5
Ítéltáblák*	polgári	7	37	282	493	293	413	269	1794	969	31,9
	gazdasági	0	16	149	256	139	126	55	741	804	26,4
	büntető (katonáival)	1	9	102	233	150	91	18	604	755	24,8
Ítéltáblák**	polgári	332	554	745	149	7	7	0	1794	216	7,1
	gazdasági	127	235	351	25	3	0	0	741	200	6,6
	büntető (katonáival)	145	126	277	53	1	2	0	604	216	7,1

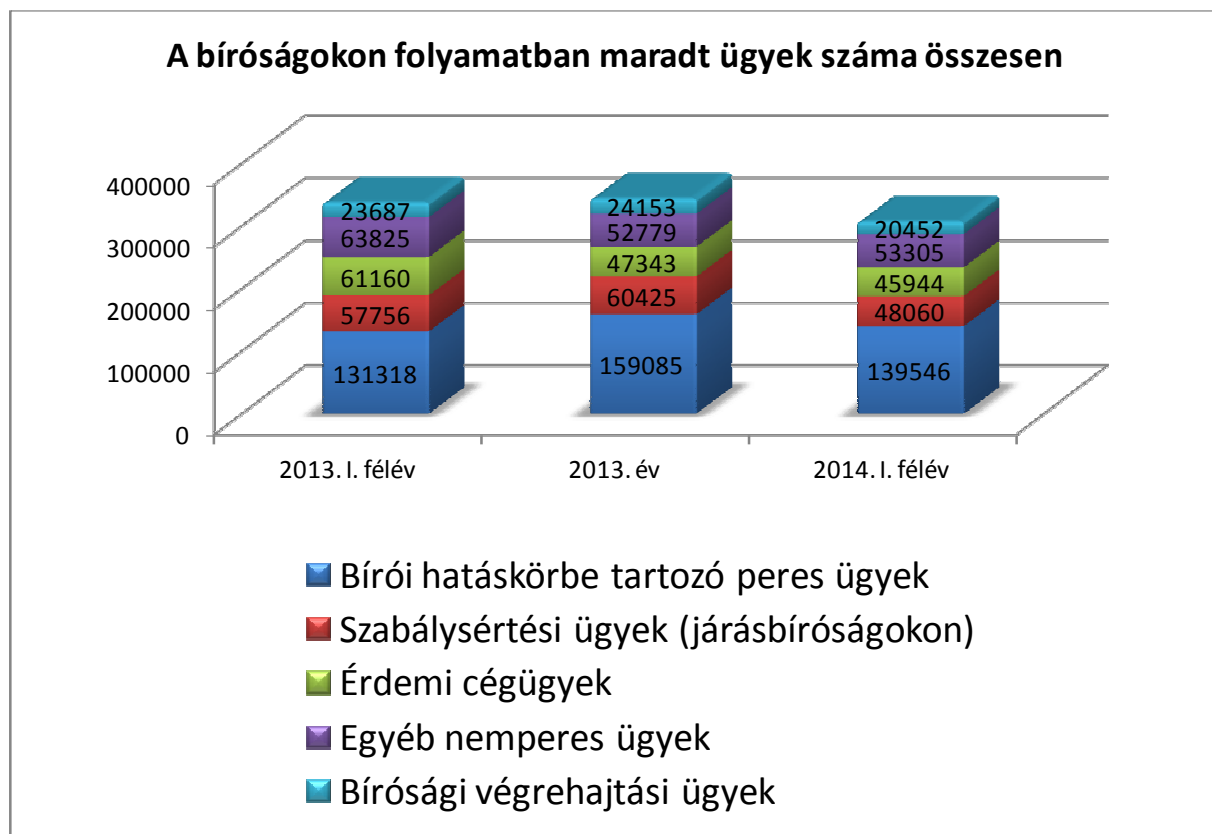
*Másodfokú perekben az eljárás időtartama: az elsőfokú bíróságra érkezéstől a másodfokú bíróságon történő befejezésig együttesen

**Másodfokú perekben az eljárás időtartama: a másodfokú bíróságra érkezéstől a másodfokú bíróságon történő befejezésig

4. Ügyhátralék

4.1. Az ügyhátralék főbb ügycsoportok szerinti megoszlása

A 33. sz. diagram bemutatja a 2014. I. félév végén folyamatban maradt ügyek megoszlását, az egyes releváns ügycsoportokban.

33. sz. diagram

A diagramon látható, hogy 2014. június végén, **2013. év végéhez képest 11%-kal kevesebb ügy volt folyamatban a bíróságokon.** Legjelentősebb **(20%-os) a csökkenés a járásbírósági szabálysértési ügyek esetében** (60 ezerről 48 ezerre), és csak az „egyéb nemperes ügyek” kategóriájában tapasztalható kisebb (1%-os) növekedés (52 779-ről 53 305-re). Amennyiben 2013. június végéhez viszonyítunk, úgy az előbb említett egyéb nemperes ügyek esetében is jelentős, 16%-os csökkenést tapasztalhatunk (64 ezerről 53 ezerre).

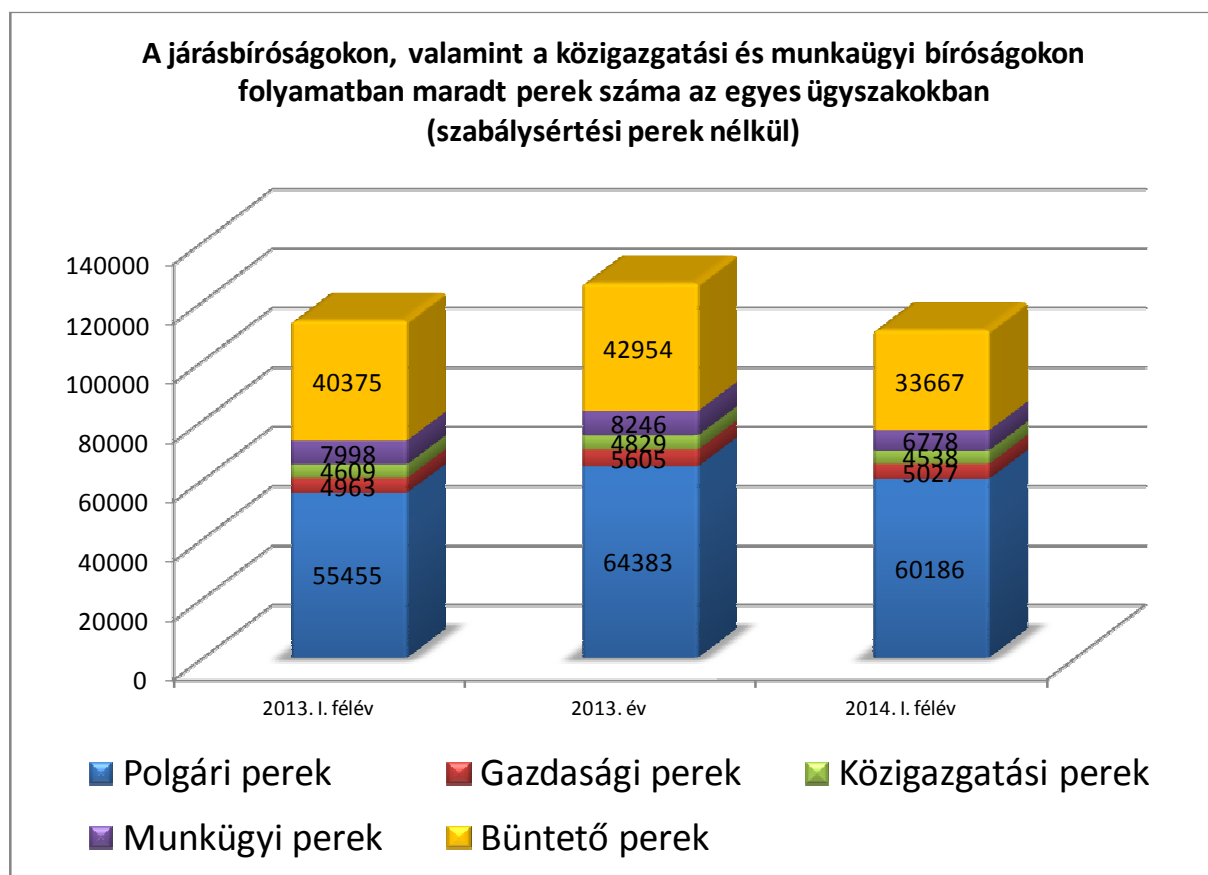
4.2. Az ügyhátralék ügyszakok szerinti megoszlása

Az érkezett és a befejezett ügyektől eltérően a peres és nemperes ügyek változását – a nagyságrendnyi különbség miatt – külön-külön ábrázoljuk a járásbírósági és a törvényszéki első fokú ítélkezési szinten.

4.2.1. Járásbíróóságok, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságok

A 34. sz. diagram szemlélteti az ezen az ítélkezési szinten található valamennyi **peres** ügyszakban történt változást, a szabálysértési ügyek kivételével. Látható, hogy **minden ügyszakban csökkent a folyamatban maradt peres ügyek száma:**

- a polgári pereknél 6,5%-kal (2013. évhez képest),
- a gazdasági pereknél 10%-kal (2013. évhez képest),
- a közigazgatási pereknél 1,5 (2013. I. félévhez képest), illetve 6,0%-kal (2013. évhez képest),
- a munkaügyi pereknél 15 (2013. I. félévhez képest), illetve 18%-kal (2013. évhez képest),
- a büntető pereknél 17 (2013. I. félévhez képest), illetve 22%-kal (2013. évhez képest) kevesebb ügy maradt folyamatban.

34. sz. diagram

A büntető pereknél a jelentős csökkenés oka többek között az iratkezelési szabályzat változása, így annak részletesebb elemzésére a nemperes ügyeknél kerül sor.

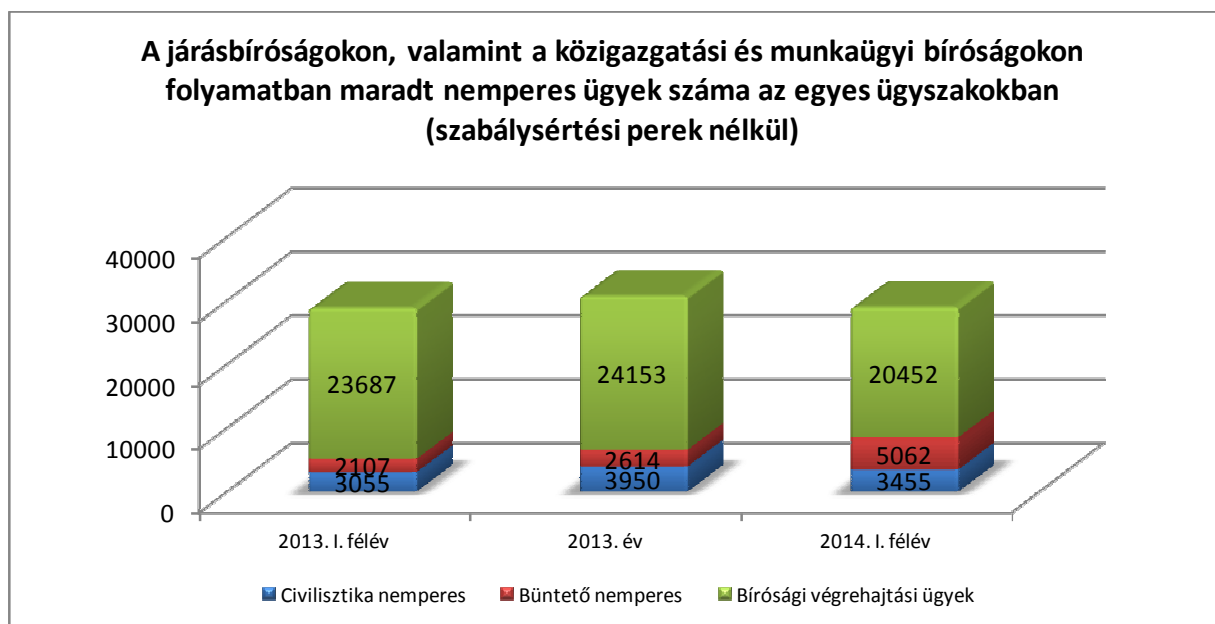
A 35. sz. diagram az ezen az ítélkezési szinten található nemperes ügyszakokban történt változásokat szemlélteti, a szabálysértési ügyek kivételével.

Csökkenés következett be a folyamatban maradt peres ügyek számában:

- a civilisztikai nemperes ügyeknél 13%-kal (2013. évhez képest),
- a bírósági végrehajtási ügyeknél 14 (2013. I. félévhez képest), illetve 15%-kal (2013. évhez képest) kevesebb ügy maradt folyamatban.

A folyamatban maradt büntető nemperes ügyek száma ellenben nőtt, mivel a módosított iratkezelési szabályzat 2014. január 1-jétől az induló magánvádas ügyek nemperes ügyként való lajstromozását írja elő, és ezekből az ügyekből csak a békítés eredménytelensége után lesz peres ügy. Ez lényegesen megnövelte az érkezett nemperes büntető ügyek számát, amivel a befejezés természetesen nem tudott lépést tartani, így nőtt a folyamatos ügyek száma.

Pontosabb képet kaphatunk, ha a folyamatban maradt büntető ügyszakos peres és nemperes ügyeket együtt vizsgáljuk. 2014 I. félévében összesen 39 ezer büntető ügy maradt folyamatban, mely 2013. I. félévhez képest 9,8, illetve a 2013. évhez képest 15%-kal kevesebb. Ebből látható, hogy összességében csökkent a folyamatban maradt büntető ügyek száma a járásbíróságokon.

35. sz. diagram

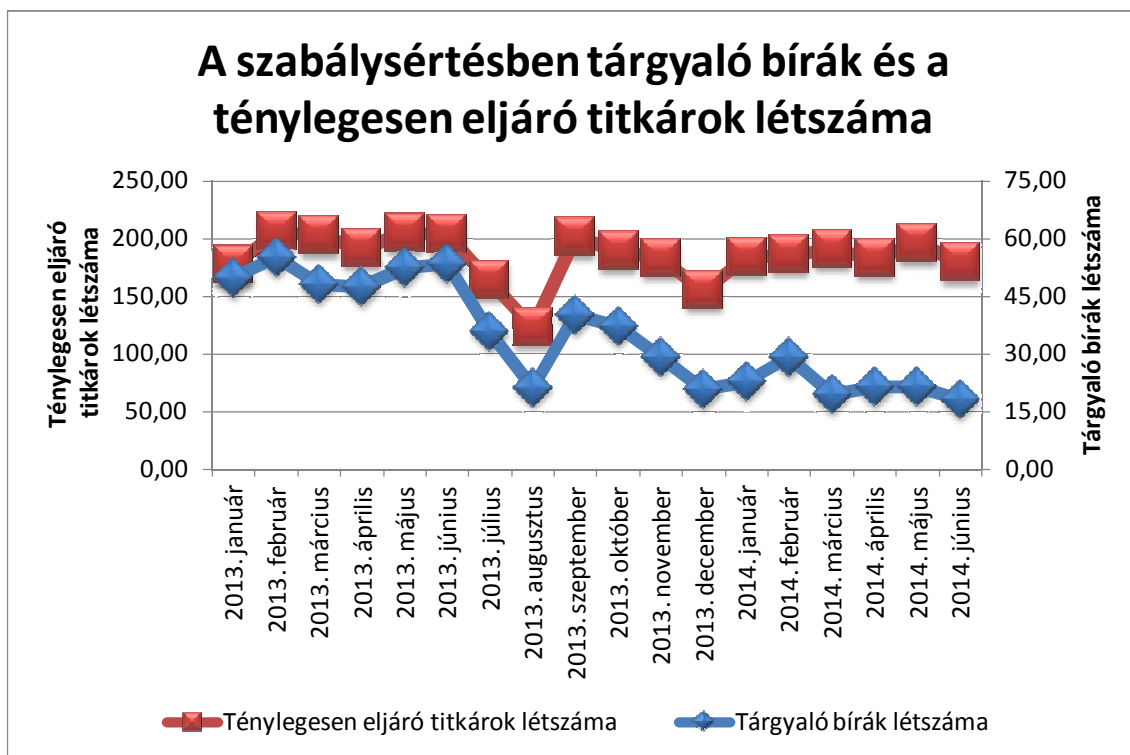
4.2.1.1. Pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra való átváltoztatása iránti perek

Ebben az ügyszakban 2013 szeptemberétől (december, február kivételével) a befejezett ügyek száma meghaladta az érkezett ügyek számát, melynek következtében a folyamatban maradt ügyek száma csökkent. Olyannyira, hogy az elmúlt másfél évet figyelembe véve 2014 júniusának végén (41 186) volt a legkevesebb a folyamatban maradt ügyek száma. (36. sz. diagram)

36. sz. diagram

Az ügyhátralék csökkenését a bíróságok úgy hajtották végre, hogy közben a szabálysértési ügyekkel foglalkozó bírák és (arányaiban kisebb mértékben) bírósági titkárok létszámát is csökkentették (a tárgyaló bírák számát 20, a ténylegesen eljáró titkárok számát 190 körülire).

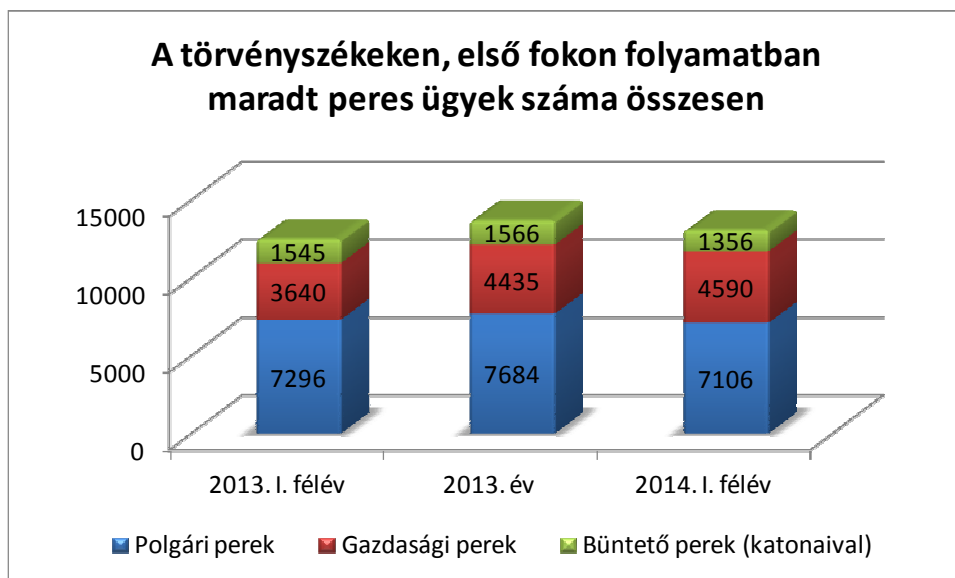
37. sz. diagram

4.2.2. Törvényszéki első fok

A 38. sz. diagram mutatja a folyamatban maradt peres ügyek csökkenő számát, aminek aránya a következő:

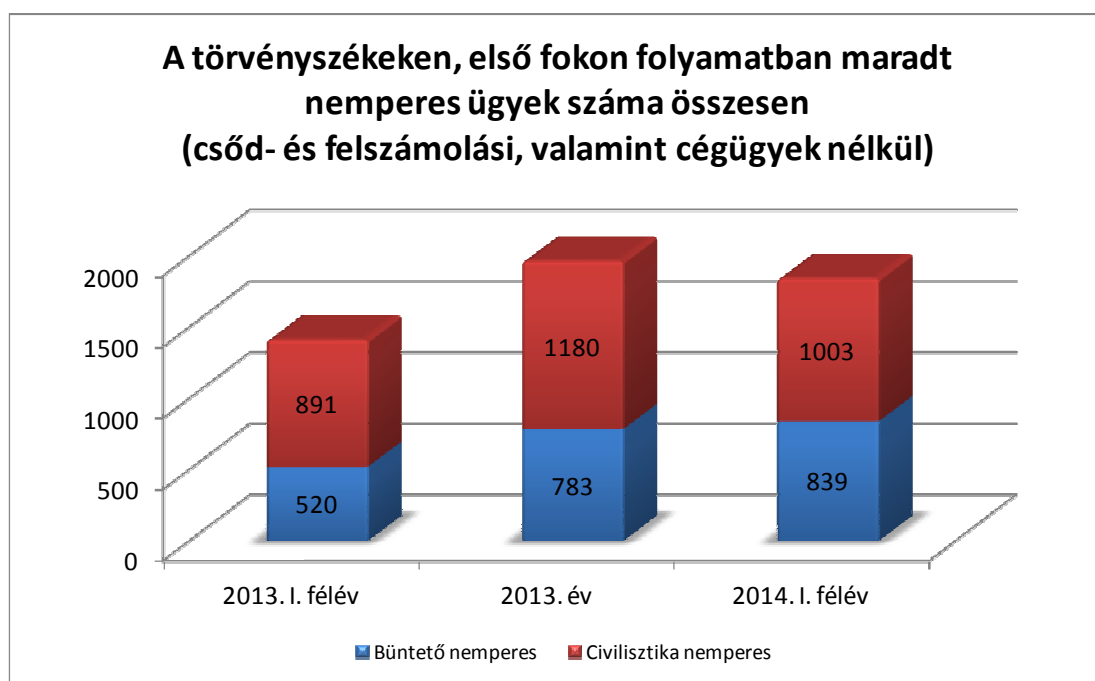
- a **polgári pereknél** 2,6 (2013. I. félévhez képest), illetve 7,5% (2013. évhez képest),
- a **büntető pereknél** 12 (2013. I. félévhez képest), illetve 13% (2013. évhez képest)

A **gazdasági pereknél** a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti perek megemelkedett – és teljes egészében fel nem dolgozott – érkezése következtében nőtt a perhátralék (4 590), 2013 júniusa óta 26, illetve 2013. év vége óta 3,5%-kal. A folyamatos ügyek száma a második félévben várhatóan jelentősen csökkenni fog az eljárásoknak a 2014. évi XXXVIII. törvény 16. §-a alapján való felfüggesztése miatt.

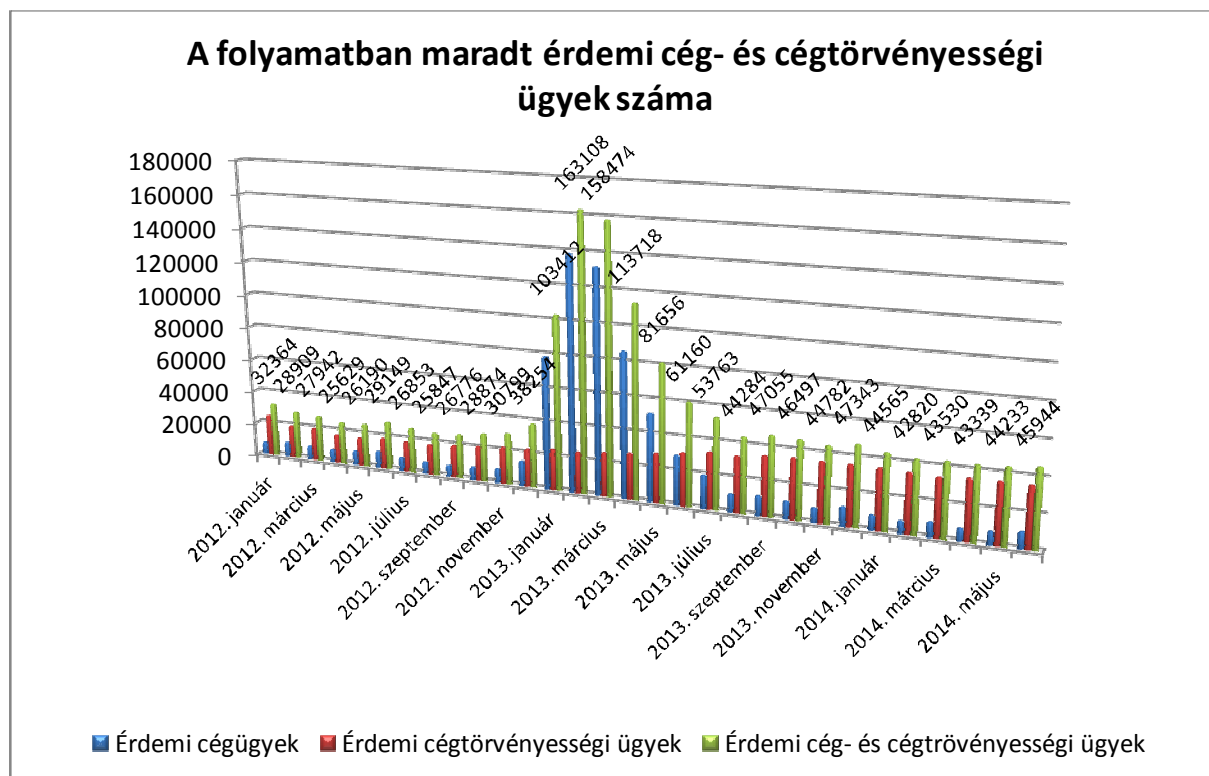
38. sz. diagram

A **nemperes** ügyszakokban (csőd- és felszámolás, valamint cégügyek nélkül) folyamatban maradt ügyek száma, mint az a 39. sz. diagramból megállapítható, nagyságrendileg alacsonyabb a peres ügyszakokhoz képest. 2013. év végihez képest 6,2%-kal csökkent összességében az ilyen ügyek hátraléka, ezen belül azonban büntető ügyszakban 7,2%-os növekedés történt. Ez a növekedés annak a következménye, hogy a külföldi ítélet érvényének elismerése iránti ügyek esetében Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékessége megszűnt, és a korábban ezen ügyekre illetékességgel nem rendelkező törvényszékeken most zajlik az ügycsoportra jellemző hátralék kialakulása.

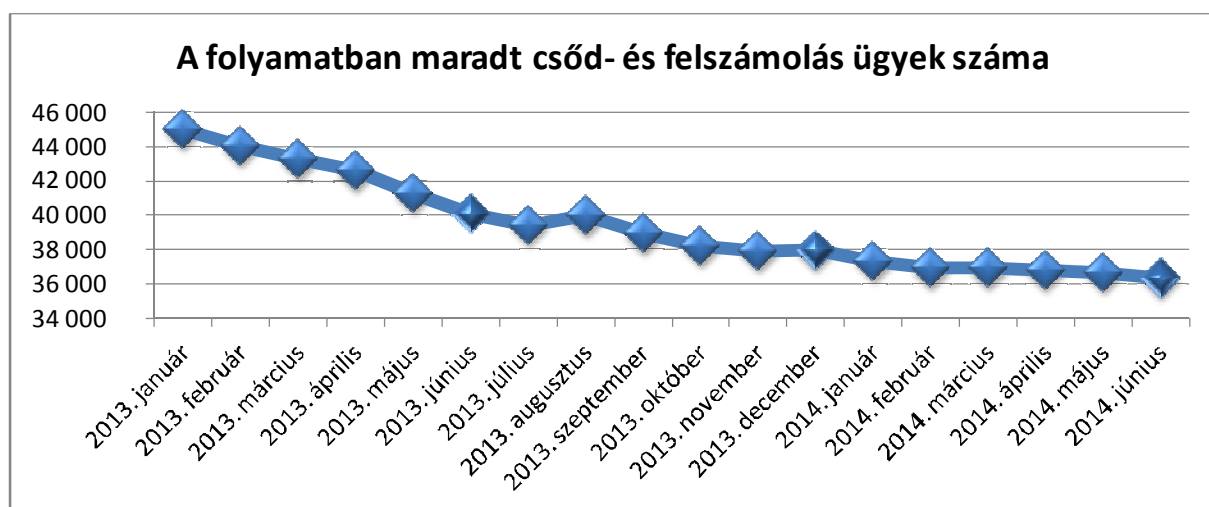
39. sz. diagram

A 40. sz. diagramon látható, hogy 2013 első felében kialakult jelentős ügyhátralékot a cégbíróságok feldolgozták. A folyamatban maradt érdemi cégügyek száma jelentősen lecsökkent (10 130). Ez kevesebb a 2012. I. féléves (10398), 2012. éves (15 318), 2013. I. féléves (29 646) és 2013. éves (11 598) adatoknál is. A folyamatban maradt érdemi cégtörvényességi ügyek száma 2013. szeptemberig növekedett, majd azóta 35 ezer körül stagnál. Sajnos ez nagyobb a 2012. I. féléves (18 751), 2012. éves (22 935), 2013. I. féléves (31 514) adatoknál is.

40. sz. diagram

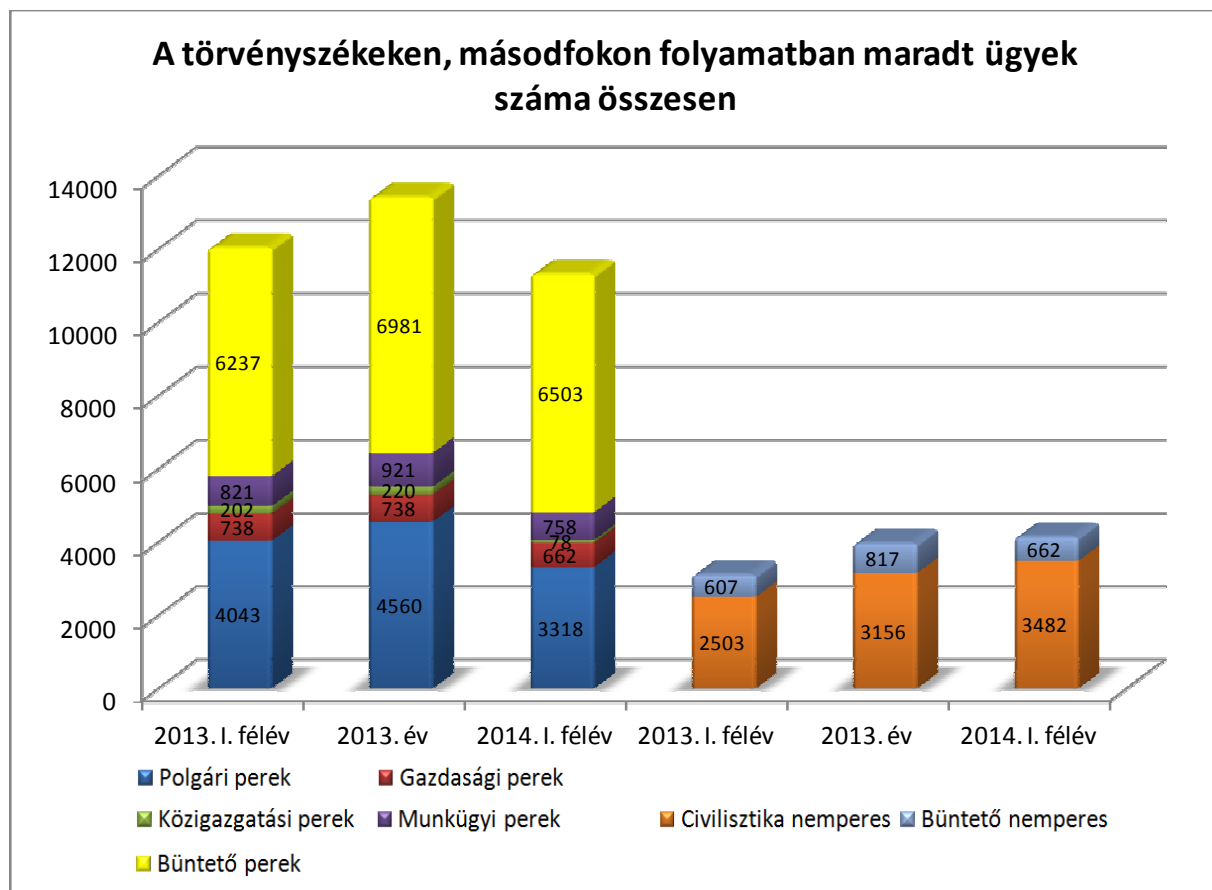
A folyamatban maradt csőd- és felszámolási ügyek száma (36 ezer) viszont csökkent, 2013 júniusához képest 9,4, 2013. év végéhez képest 4,2%-kal.

41. sz. diagram

4.2.3. Törvényszéki másodfok

A törvényszékek másodfokán az ügyhátralék 2013. év végéhez képest 11%-kal csökkent. A folyamatban maradt perek száma összességében (11 362) 16%-kal kevesebb a 2013. év végén, 6,0%-kal kevesebb a 2013. június végén folyamatban maradt pereknél. Az ügyszakonkénti értékeket a 42. sz. diagram mutatja.

42. sz. diagram

Megállapítható, hogy (a büntető perek kivételével) minden peres ügyszakban mind a 2013. év végéhez, mind a 2013. félév végéhez viszonyítva csökkent a hátralék:

- a polgári pereknél 18 (2013. I. félévhez képest), illetve 27%-kal (2013. évhez képest),
- a gazdasági pereknél 10 (2013. I. félévhez képest), illetve 10%-kal (2013. évhez képest),
- a közigazgatási pereknél 61 (2013. I. félévhez képest), illetve 65%-kal (2013. évhez képest),

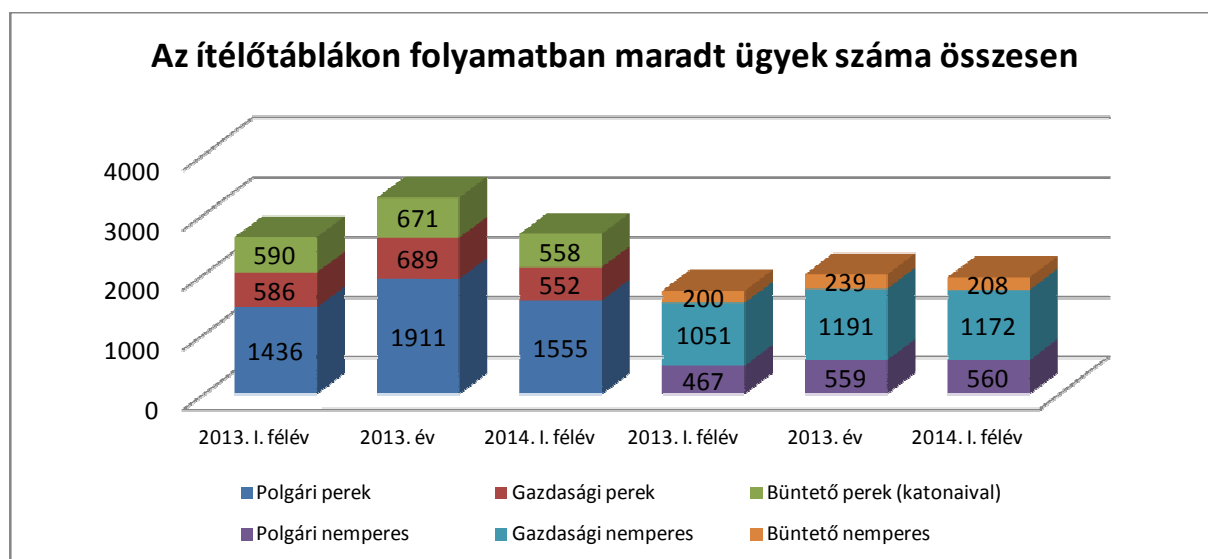
- a munkaügyi pereknél 7,7 (2013. I. félévhez képest), illetve 18%-kal (2013. évhez képest).

A büntető pereknél 2013. évhez képest 6,8%-kal csökkent, 2013 júniusához viszonyítva viszont 4,3%-kal nőtt a folyamatban maradt ügyek száma (6 503).

A büntető nemperes ügyek estében is hasonló a helyzet. 2013 év végéhez képest 19%-kal csökkent, de 2013 félévéhez képest 9,0%-kal nőtt a folyamatban maradt ügyszám. Egyedül a civilisztikai nemperes ügyszak az ahol 2013 félévéhez (39%) és 2013 év végéhez (10%) képest is nőtt az ügyhátralék (3 482). Ez utóbbi egyértelmű oka a másodfokú civilisztikai ügyek lajstromozási rendjének megváltozása, ami emelte a nemperes érkezések számát. Ezzel a befejezések száma nem tarthatott lépést, hiszen most zajlik az ügyszakra az új körülmények között jellemző hátralék felhalmozódása.

4.2.4. Ítéltáblák

Az ítéltáblákon 2013. I. félév végéhez képest 6,4%-kal nőtt, viszont 2013. év végéhez képest már 12%-kal csökkent a folyamatban maradt ügyek száma (4 605-re). A részletes adatokat a 43. sz. diagram tartalmazza.

43. sz. diagram

Valamennyi **peres ügyszakban** csökkent az ügyhátralék:

- a polgári pereknél 19%-kal (2013. évhez képest),

- a gazdasági pereknél 5,8 (2013. I. félévhez képest), illetve 20%-kal (2013. évhez képest),
- a büntető pereknél 5,4 (2013. I. félévhez képest), illetve 17%-kal (2013. évhez képest).

A **nemperes ügyszakban** a 2013. év végén folyamatban maradt ügyszámhoz képest javulás látható

- a gazdasági nemperes ügyeknél 1,6%-kal (1 191-ről 1 172-ra),
- a büntető nemperes ügyeknél 13%-kal (239-ről 208-ra).

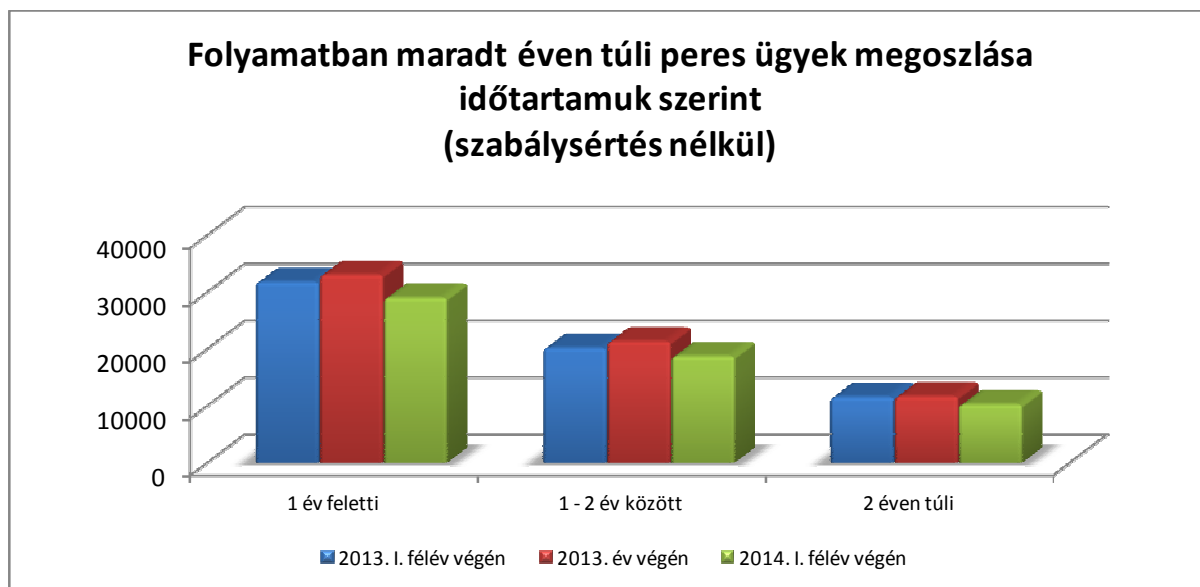
Nem történt számottevő változás a folyamatban maradt polgári nemperes ügyek számában (559-ről 560-ra módosult).

4.2.5. Kúria

A Kúrián folyamatban maradt ügyek száma – 2013. félévről, 2013. évre történő emelkedést követően – összességében a 2013. félév végéhez képest 15, illetve 2013. év végéhez képest 13%-kal csökkent (2 441-re). A mérséklődés az ügyhátralék 94%-át kitevő felülvizsgálati eljárásoknál következett be. Leginkább a felülvizsgálati közigazgatási (20%-kal), illetve munkaügyi (35%-kal) ügyek száma csökkent (1 029-ről 820-ra, illetve 546-ról 356-ra).

4.3. Éven túli perek az ügyhátralékon belül

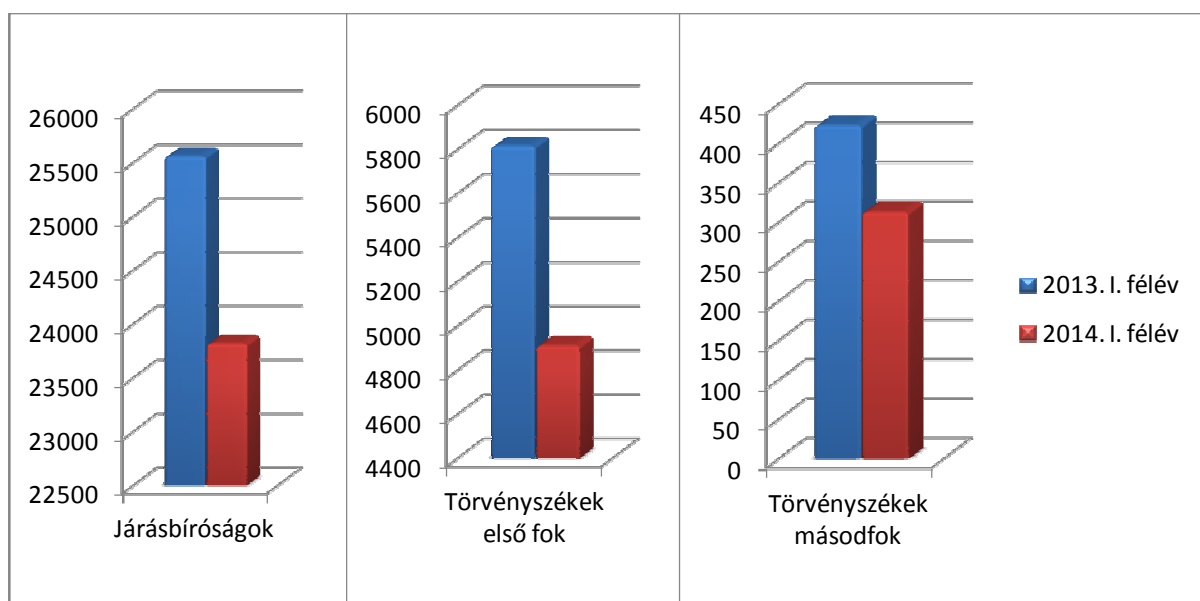
A törvényszékeken összességében 140 ezer per várt elintézésre 2014. június 30-án, ezen belül az egy évnél régebben érkezettek száma **mindössze 29 ezer volt, ami 8,7%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban (ezen belül az 1-2 év közöttieké 7,1; a 2 éven túli pereké pedig 11%-kal csökkent).** (44. sz. diagram)

44. sz. diagram

Járásbírószági és törvényszéki szinten is csökkent az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma. Arányaiban legnagyobb (26%-os) a csökkenés a törvényszék másodfokán (423-ról 313-ra), az abszolút számokat nézve pedig a járásbíróságokon (25 560-ról 17 740 ügyel 23 820-ra) (45. diagram).

Az egy éven túl folyamatban maradt ügyek száma (szabálysértés nélkül)

45. sz. diagram

Jelentősen csökkent az egy éven túl folyamatban maradt ügyek szám a járásbírói büntető (2099-cel kevesebb), törvényszéki első fokú polgári (950-nel kevesebb) peres ügyek tekintetében.

5. A központi régió ügyforgalma

A központi régió bíróságainak ügyforgalmában bekövetkezett változásokat – csakúgy, mint az országos adatok esetében – a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti perek, a csőd- és felszámolási ügyek, valamint a cég- és cégtörvényességi ügyek körében előállt jelentős változások indukálták. Azonban e változások intenzitása, esetenként iránya is eltér a központi régió két törvényszékén, ezért azok ügyforgalmi helyzetét külön-külön tárgyaljuk.

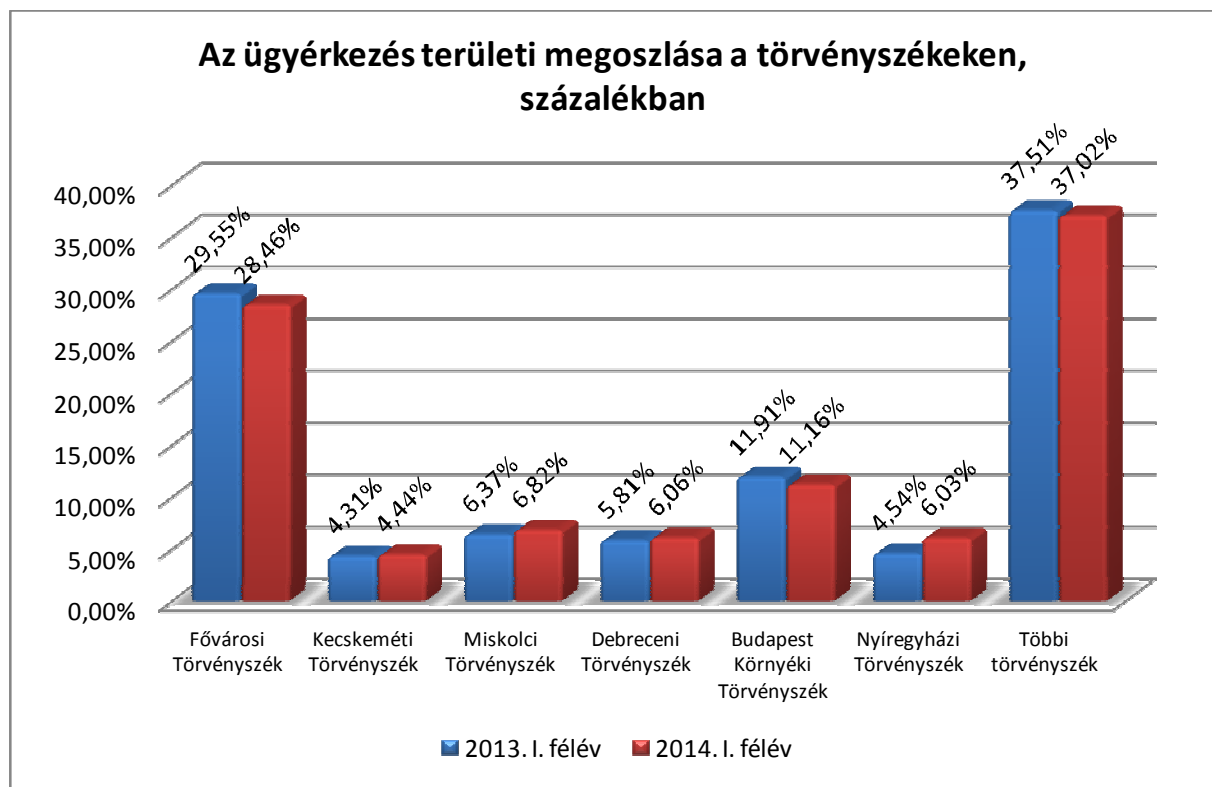
A 2013 szeptemberében hatályba lépő Ítéltáblai illetékességi területváltozásnak köszönhetően az Egri Törvényszékről már nem a Fővárosi, hanem a Debreceni Ítéltáblára kerülnek az ügyek. Ennek hatására a Fővárosi Ítéltábla ügyforgalma csökkent.

5.1. A Fővárosi Törvényszék ügyforgalma

5.1.1. Törvényszék egészére vonatkozóan

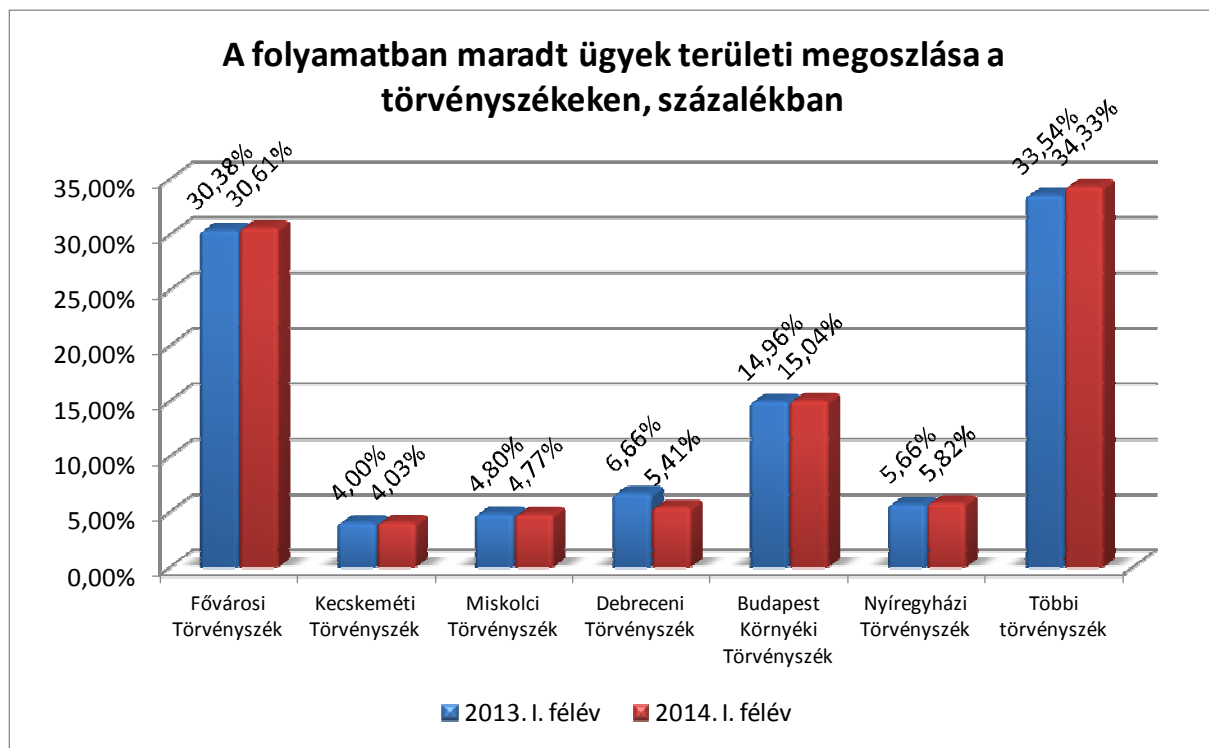
A Fővárosi Törvényszéken az érkezés – az érkezett érdemi cégügyek csökkenésének köszönhetően – 29%-kal csökkent (305 ezerről 216 ezerre). A csökkenés mértéke kissé meghaladta az országos átlagot (2,7%-kal). Az érkezésből való részesedése kis mértékben (1%-kal) csökkent, csökkentve ezáltal a területi koncentrációt (46. sz. diagram).

A befejezések száma minden ítélkezési szinten meghaladta az érkezést (összességében 3,0%-kal). Másodfokon az érkezett ügyekből (12 492) 7,0%-kal több ügyet fejezett be (13 369) a törvényszék.

46. sz. diagram

A folyamatban maradt ügyek száma – a korábban megfigyelt tendenciáknak megfelelően – szintén minden ítélkezési szinten csökkent (összességében 8,5%-kal, 100 ezerről 92 ezerre). A törvényszék részesedése a teljes ügyhátralékból (30%) nem változott. (47. sz. diagram)

47. sz. diagram

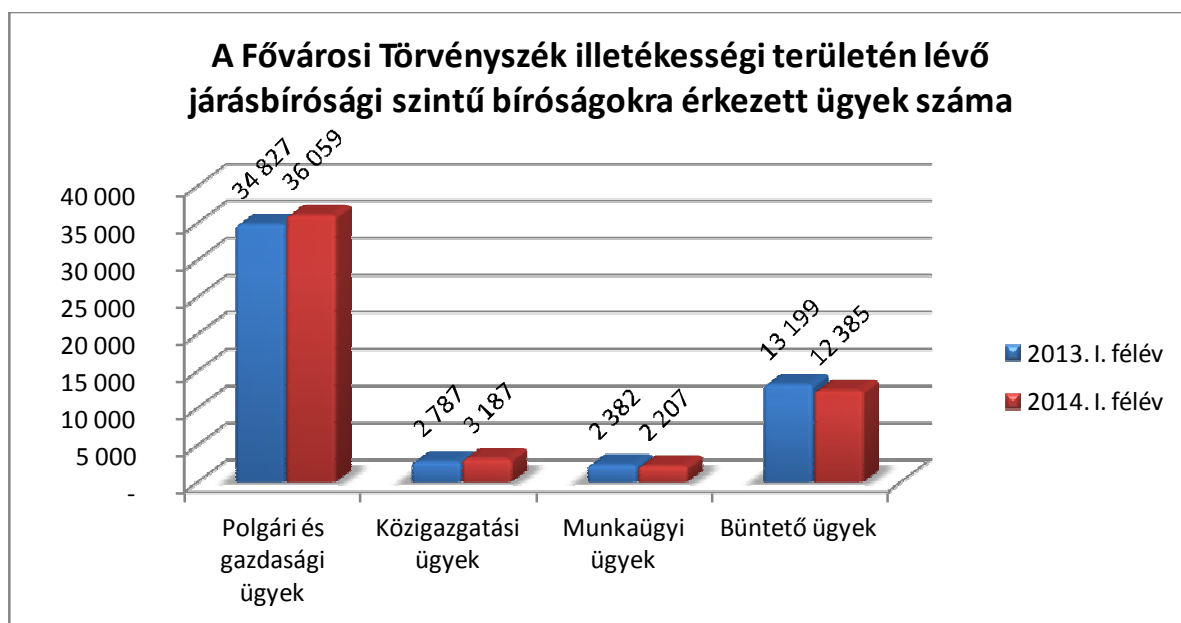
A Fővárosi Törvényszék esetében továbbra is van némi különbség az érkezett (28%) és a folyamatban maradt ügyekből való (30%) részesedés arányát tekintve.

5.1.2. Járásbírószági szint

A Fővárosi Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbírószági szintű bíróságok ügyérkezése, elsősorban a bírósági végrehajtási ügyek számának 17%-os visszaesése (17 ezerről 14 ezerre) miatt, 2%-kal csökkent (93 ezerről 92 ezerre). (48.sz. diagram)

Az előző félévi adatokhoz képest:

- az érkezett polgári és gazdasági ügyek száma (3,5%-kal) növekedett (35 ezerről 36 ezerre),
- arányaiban ennél nagyobb mértékben (6,2%-kal, 814-gyel) csökkent a büntető ügyek száma (13 ezerről 12 ezerre).

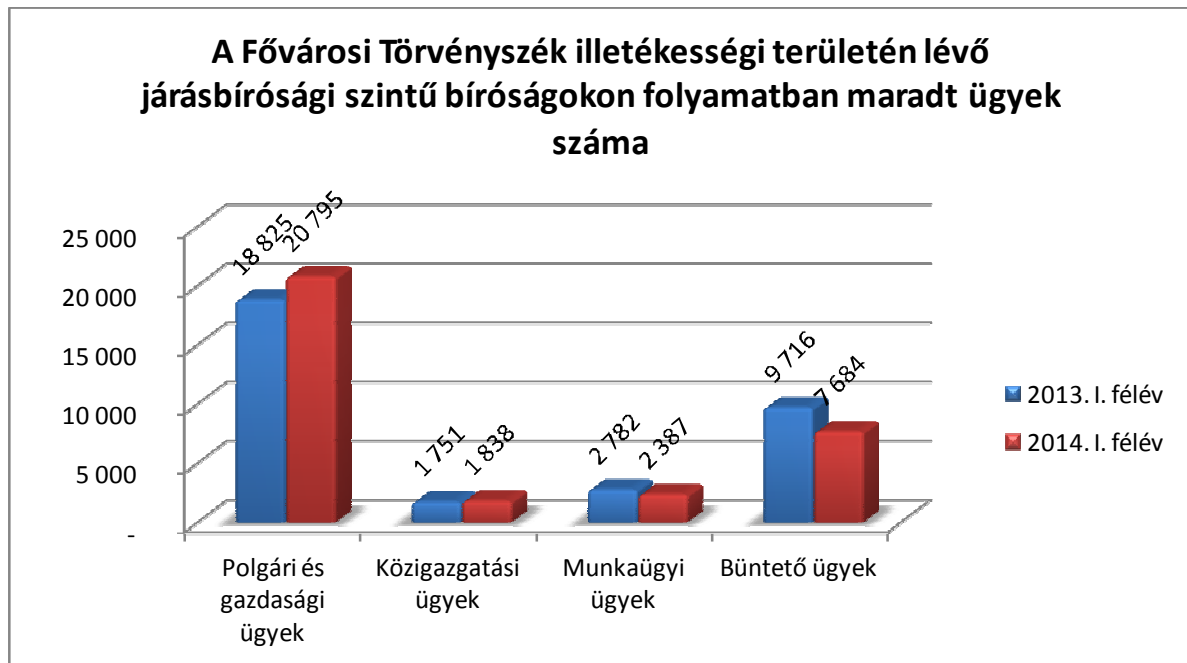

48. sz. diagram

A Fővárosi Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbírószági szintű bíróságok ügyérkezéséből való részesedése

- polgári, gazdasági, munkaügyi ügyek tekintetében jelentősen nem változott,
- közigazgatási ügyek tekintetében 4%-kal nőtt,
- büntető ügyek tekintetében 2%-kal csökkent.

Az érkezett ügyekhez hasonlóan elsősorban a bírósági végrehajtási ügyek számának (28%-os) visszaesése (24 ezerről 20 ezerre) miatt 5%-kal csökkent (200 ezerről 187 ezerre) a folyamatban maradt ügyek száma. (49. sz. diagram)

49. sz. diagram

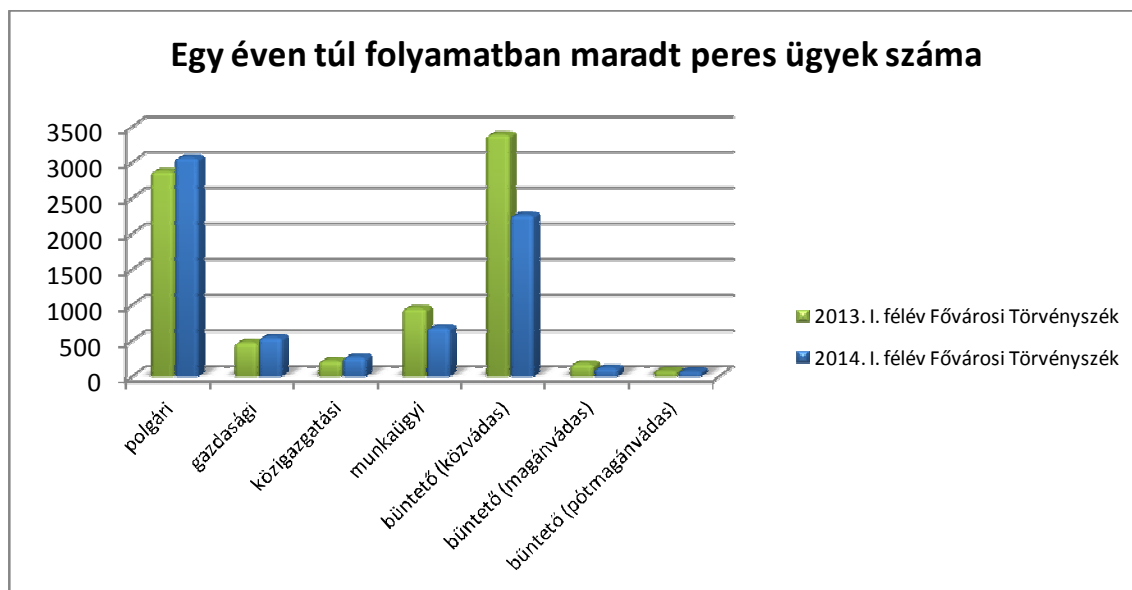
Az előző félévi adatokhoz képest:

- a folyamatban maradt polgári és gazdasági ügyek száma (10%-kal) növekedett (19 ezerről 21 ezerre),
- arányaiban ennél nagyobb mértékben (21%-kal, 2 000-rel) csökkent a büntető ügyek száma (10 ezerről 8 ezerre) (lásd 49. számú diagram).

Az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma (lásd 50. sz. diagram):

- közvádas peres ügyek esetében jelentősen 33%-kal csökkent (3 388-ról 2 262-re)
- munkaügyi peres ügyek esetében 28%-kal csökkent (954-ről 686-ra)
- a polgári peres ügyek esetében 6,6%-kal növekedett (2 876-ról 3 066-ra)

Az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek számának csökkenése az iratkezelési szabályzat módosításának pozitív hatását igazolja. (50. sz. diagram)

50. sz. diagram

5.1.3. Törvényszék első fok

A Fővárosi Törvényszék elsőfokú ügyérkezése, elsősorban az érdemi cégügyek számának 56%-os visszaesése (178 ezerről 77 ezerre) miatt 44%-kal csökkent (199 ezerről 112 ezerre). Az előző félévi adatokhoz képest:

- az érkezett büntető ügyek száma (34%-kal) csökkent (1 170-ről 768-ra),
- az érkezett polgári és gazdasági ügyek száma (2%-kal) csökkent (6 192-ről 6 077-re).

Polgári gazdasági ügyek esetében a csökkenés annak ellenére következett be, hogy a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti perek (devizahiteles perek) száma több mint kétszeresére 1 605-ről 3 887-re növekedett.

A Fővárosi Törvényszék első fokán folyamatban maradt ügyek száma az előző félévi adatokhoz képest - szintén elsősorban az érdemi cégügyek számának 63%-os csökkenése folytán - 12%-kal csökkent (49 ezerről 43 ezerre).

A 2013 I. félévéhez képest arányaiban és számszakilag is számottevő a különbség a polgári és a gazdasági peres ügghátralék alakulásában.

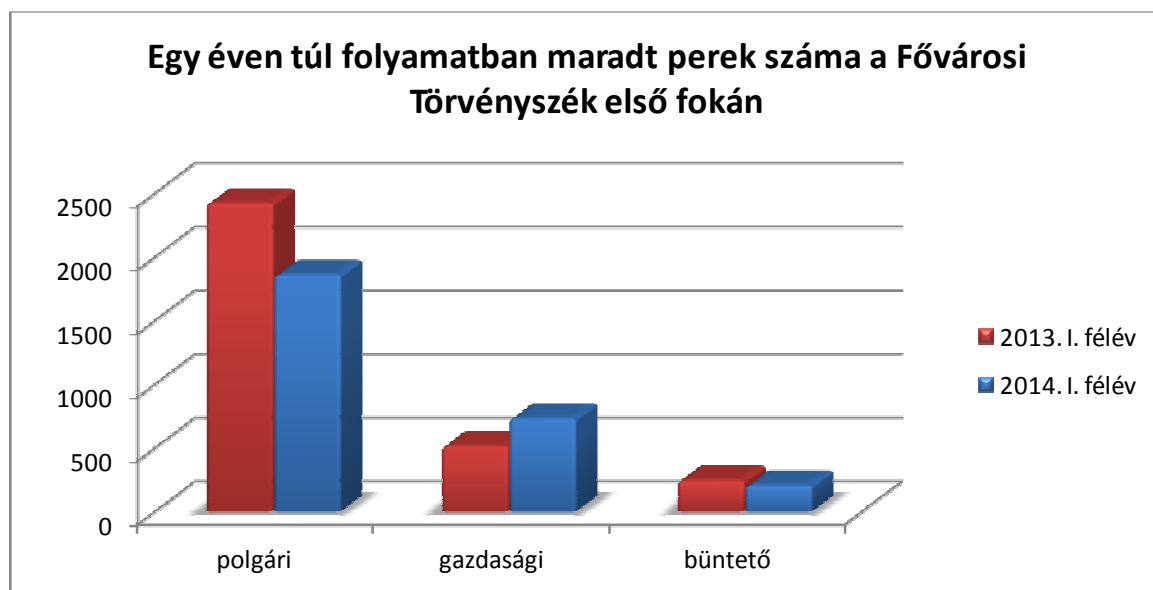
- Polgári perek esetében 4 088-ról 3 194-re, 22%-kal csökkent,
- gazdasági peres esetében 2 200-ról 2 987-re, 36%-kal nőtt

a folyamatban maradt perek száma.

Az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma (51. sz. diagram) a folyamatban maradt ügyek számának megfelelően változott:

- a polgári peres ügyek esetében 23%-kal csökkent (2 421-ről 1 859-re)
- a gazdasági peres ügyek esetében 42%-kal növekedett (514-ről 731-re)
- a büntető peres ügyek esetében 16%-kal csökkent (244-ről 206-ra).

Az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek számának alakulását feltehetően a folyamatban maradt tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti perek száma befolyásolta.

51. sz. diagram

5.1.4. Törvényszék másodfok

Az érkezett ügyek száma összességében nem változott (12 ezer). Jelentős különbség van viszont a polgári gazdasági peres-nemperes ügyek arányában.

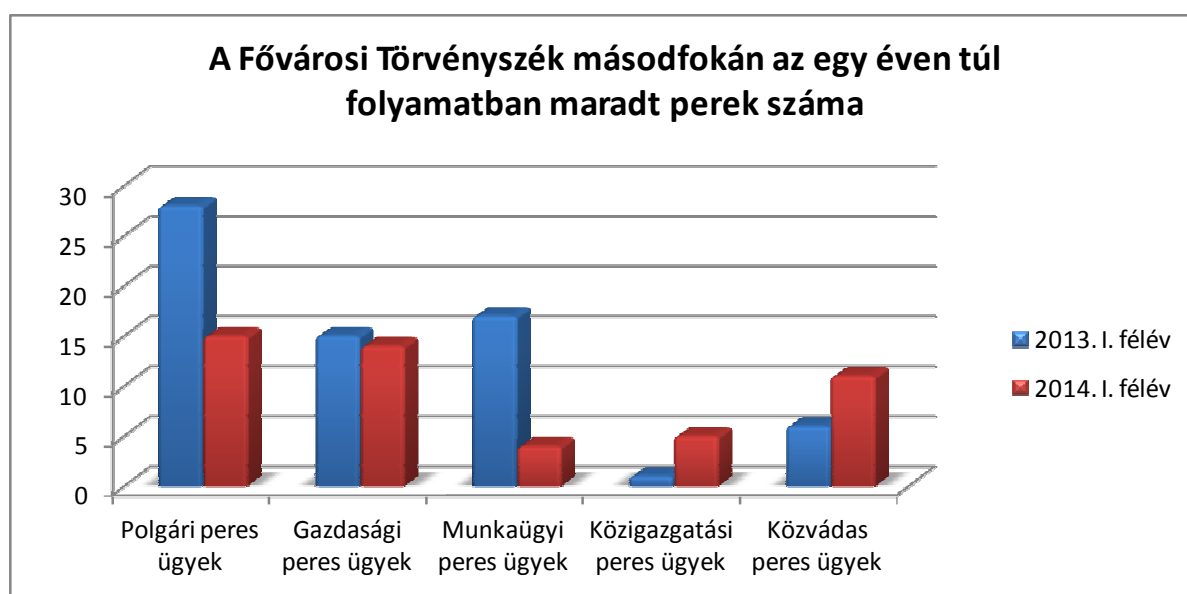
- polgári gazdasági perek esetében 4 194-ről 2 892-re 31%-kal csökkent,
- polgári gazdasági nemperes ügyek esetében 2 094-ről 3 802-re 81%-kal nőtt

az érkezett ügyek száma. Mindez az OBH által módosított iratkezelési szabályzat módosítás hatása. (Megváltozott a másodfokú civilisztikai peres ügy definíciója, 2014. január 1. után csak az ítélet (ide értve a rész- és közbenső ítéletet is), és az egyezséget jóváhagyó végzés elleni fellebbezést lehet peres számra lajstromozni.)

A folyamatban maradt ügyek száma 7,9%-kal 6036-ról 5560-ra csökkent. A csökkenés, az érkezéshez hasonlóan, számottevően a civilisztikai ügyszakban változott.

- polgári gazdasági perek esetében 2 242-ről 1 452-re, 35%-kal csökkent,
- polgári gazdasági nemperes ügyek esetében 823-ról 1 293-ra, 57%-kal nőtt

a folyamatban maradt ügyek száma. Tehát polgári gazdasági ügyek esetében összességében 10%-kal csökkent az ügyhátralék 3 065-ről 2 745-re.

52. sz. diagram

Az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma a folyamatban maradt ügyek számának megfelelően csökkent a polgári gazdasági perek, jelentősen csökkent a munkaügyi perek esetében. Kissé nőtt a közigazgatási és a közzvadás büntető peres ügyek esetében. (52. sz. diagram)

5.2. A Budapest Környéki Törvényszék ügyforgalma

5.2.1. Törvényszék egészére vonatkozóan

A Budapest Környéki Törvényszéken az érkezés - az érkezett érdemi cégügyek csökkenésének köszönhetően - 31%-kal csökkent (123 ezerről 85 ezerre). A csökkenés mértéke kissé meghaladta az országos átlagot (4,6%-kal). Az érkezésből való részesedése kis mértékben (0,8%-kal) csökkent. (46. sz. diagram)

A befejezések száma itt is minden ítélkezési szinten meghaladta az érkezést (összességében 5,5%-kal). Másodfokon az érkezett ügyekből (3 978) 12%-kal több ügyet fejezett be (4 468) a törvényszék.

A folyamatban maradt ügyek száma összességében 8,7%-kal, 49 ezerről 45 ezerre csökkent. Történt ez annak ellenére, hogy a járásbírói szinten a folyamatban maradt ügyek száma 11%-kal növekedett (25 ezerről 27 ezerre). Törvényszéki első fokon 29%-kal (23 ezerről 16 ezerre), másodfokon 13%-kal (2 065-ről 1 799-re) csökkent a folyamatban maradt ügyek száma.

A törvényszék részesedése a teljes ügyhátralékból (15%) azonban nem változott (47. sz. diagram), és továbbra is számottevő különbség van az érkezett (11%) és a folyamatban maradt ügyekből (15%) való részesedésének arányában. A törvényszék helyzetének további javítása – különös tekintettel a járásbírói polg és gazdasági ügyszakokra – tehát intézkedést igényel.

5.2.2. Járásbírói szint

A Budapesti Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbírói szintű bíróságok ügyérkezése 4,6%-kal nőtt (45 ezerről 47 ezerre). Az előző félévi adatokhoz képest: (53. sz. diagram)

- az érkezett polgári és gazdasági ügyek száma (3,4%-kal) (12 005-ről 12 413-re),
- az érkezett büntető ügyek száma (2,5%-kal) (5 771-ről 5 913-ra)

növekedett.

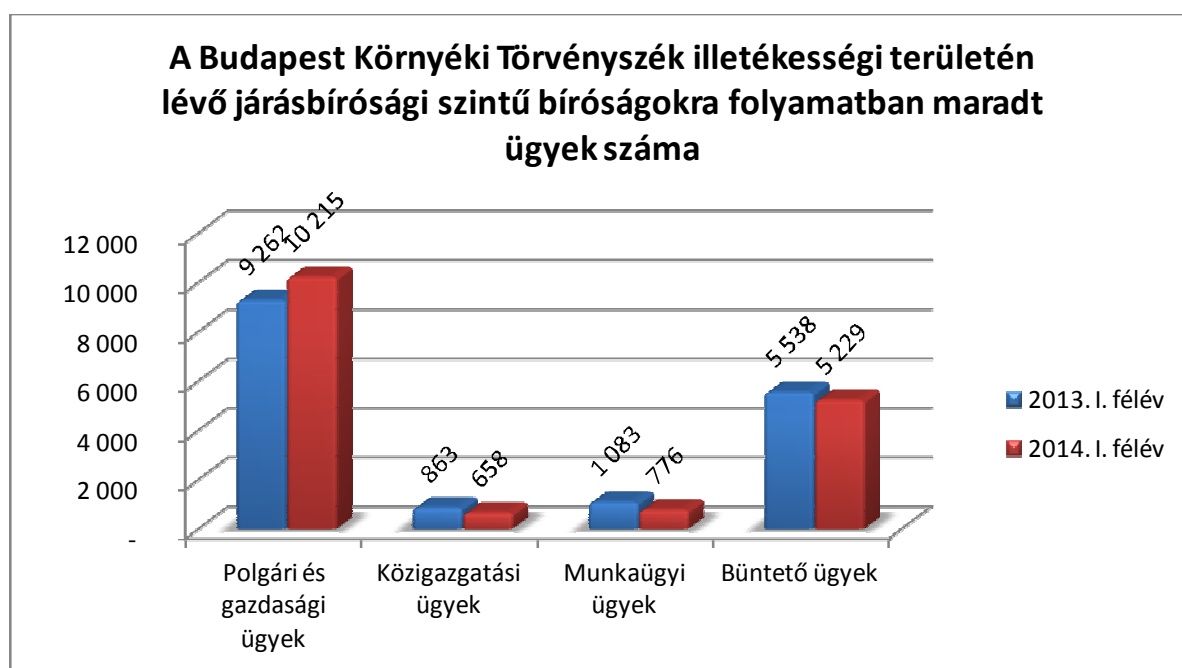

53. sz. diagram

A Budapest Környéki Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbírói szintű bíróságok ügyérkezéséből való részesedése (54. sz. diagram):

- polgári és gazdasági, büntető ügyek tekintetében jelentősen nem változott,
- közigazgatási ügyek tekintetében 2%-kal csökkent,
- munkaügyek tekintetében 2%-kal nőtt.

A folyamatban maradt ügyek száma (24 581 ezerről 27 261 ezerre) nőtt.

54. sz. diagram

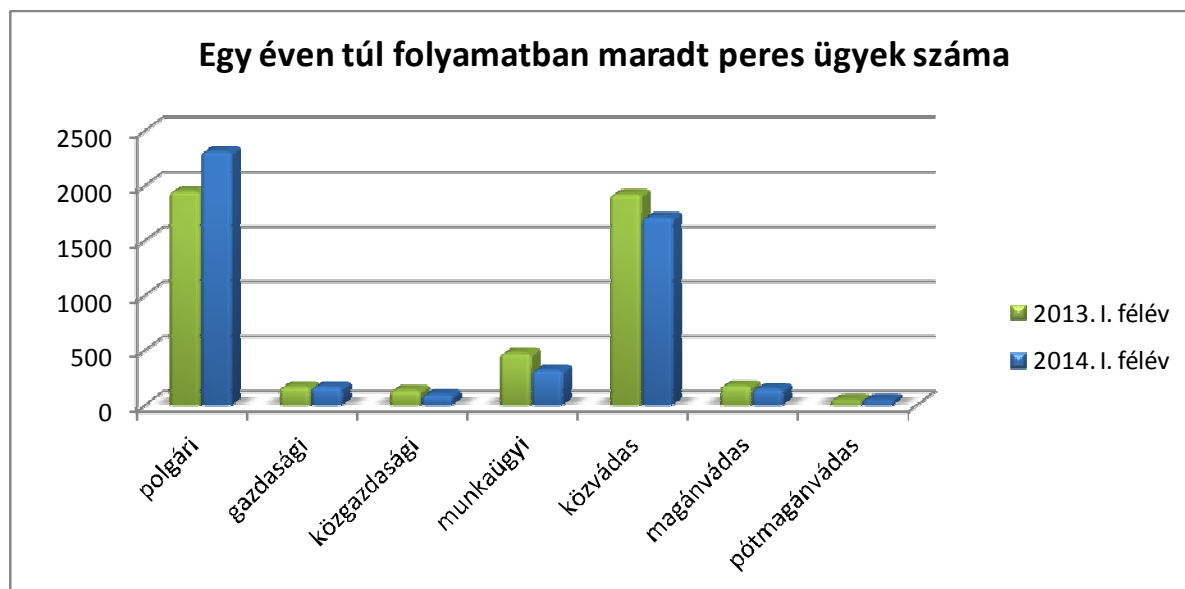
Az előző félévi adatokhoz képest:

- a folyamatban maradt polgári és gazdasági ügyek száma (10%-kal) növekedett (9 262-ről 10 215-re),
- a folyamatban maradt büntető ügyek száma (5,6%-kal) csökkent (5 538-ról 5 229-re).

Az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma (55. sz. diagram):

- közvádas peres ügyek esetében 11%-kal csökkent (1 920-ról 1 710-re),
- magánvádas peres ügyek esetében 16%-kal csökkent (177-ről 148-ra),
- munkaügyi peres ügyek esetében 32%-kal csökkent (471-ről 319-re),

- a polgári peres ügyek esetében 19%-kal növekedett (1 946-ról 2 309-re).

55. sz. diagram

5.2.3. Törvényszék első fok

A Budapest Környéki Törvényszék elsőfokú ügyérkezése, elsősorban az érdemi cégügyek számának 64%-os visszaesése (68 ezerről 25 ezerre) miatt 55%-kal csökkent (74 ezerről 33 ezerre). Az előző félévi adatokhoz képest:

- az érkezett büntető ügyek száma (16%-kal) nőtt (124-ről 147-re),
- az érkezett polgári és gazdasági ügyek száma (21%-kal) nőtt (916-ról 1 323-ra).

Polgári gazdasági ügyek esetében a növekedés a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti perek (devizahiteles perek) számának óriási (5-ről 394-re) növekedésének következménye.

A Budapest Környéki Törvényszék első fokán folyamatban maradt ügyek száma az előző félévi adatokhoz képest - szintén elsősorban az érdemi cégügyek számának 86%-os csökkenése miatt - 29%-kal csökkent (23 ezerről 16 ezerre).

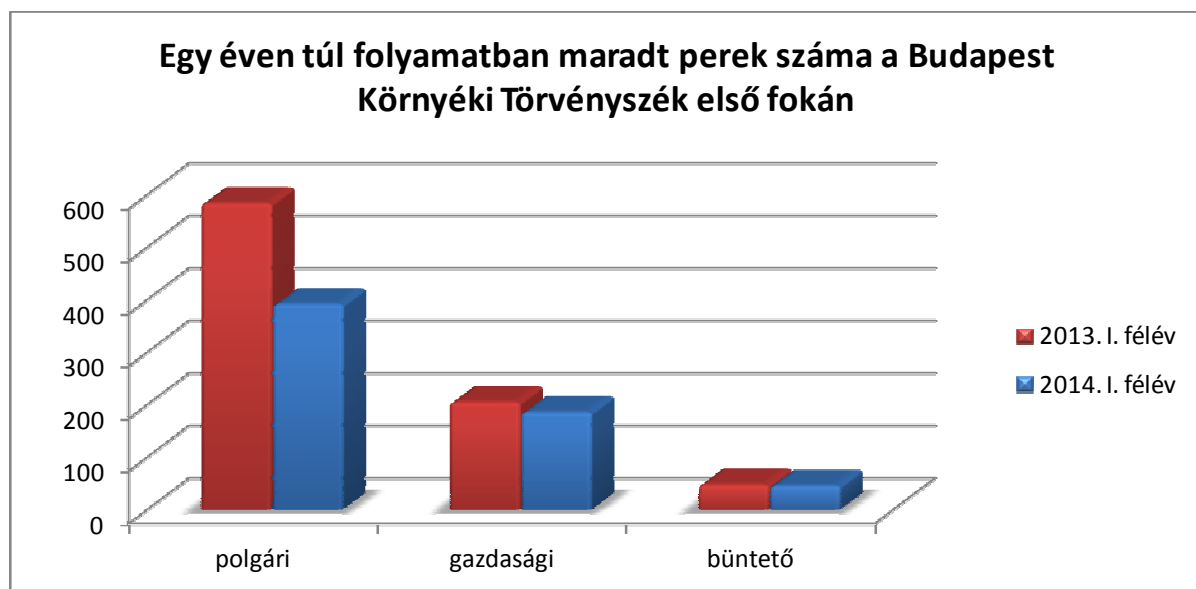
A 2013 I. félévéhez képest arányaiban és számszakilag is számottevő a különbség a polgári és a gazdasági peres ügghátralék alakulásában.

- Polgári perek esetében 819-ről 633-ra, 23%-kal csökkent,
- gazdasági perek esetében 368-ról 596-ra, 62%-kal nőtt

a folyamatban maradt perek száma. Összességében 1 187-ről 1 229-re nőtt a folyamatban maradt civilisztikai peres ügyek száma.

Az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma (56. sz. diagram) a folyamatban maradt ügyek számának megfelelően változott:

- a polgári peres ügyek esetében 32%-kal csökkent (584-ről 392-re),
- a gazdasági peres ügyek esetében 9,2%-kal csökkent (205-ről 186-ra),
- a büntető peres ügyek esetében nincs változás (48-ról 46-ra).

56. sz. diagram

5.2.4. Törvényszék másodfok

Az érkezett ügyek száma összességében nem változott (4 ezer). Nemperes ügyek esetében sincs jelentős változás (2 161-ről 2 251-re nőtt). Jelentős különbség van viszont a peres ügyszakok esetében (összesen 1 702-ről 1 582-re csökkent):

- polgári perek esetében 839-ről 654-re, 22%-kal csökkent,
- büntető ügyek esetében 541-ről 683-ra, 26%-kal nőtt

az érkezett ügyek száma. Tehát az OBH által módosított iratkezelési szabályzat (megváltozott a másodfokú civilisztikai peres ügy definíciója, 2014. január 1. után csak az ítélet (ide értve a rész- és közbenső ítéletet is), és az egyezséget jóváhagyó végzés elleni fellebbezést lehet peres számra lajstromozni) csökkentette a civilisztikai peres ügyek számát.

A folyamatban maradt ügyek száma 13%-kal, 2 065-ről 1 799-re csökkent. A csökkenés számottevően a civilisztikai ügyszakban változott.

- polgári gazdasági perek esetében 608-ról 411-re, 32%-kal csökkent,
- polgári gazdasági nemperes ügyek esetében 498-ról 332-re, 33%-kal csökkent

a folyamatban maradt ügyek száma. Tehát polgári gazdasági ügyek esetében összességében 18%-kal csökkent az ügyhátralék 1 106-ról 909-re.

Az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma csak közvádas perek tekintetében (118-ról 72-re csökkent) haladja meg a 10-et.

5.3. A Fővárosi Ítéltábla ügyforgalma

Az ügyforgalom vizsgálatát úgy valósítottuk meg, hogy a 2013. I. féléves adatokat korrigáltuk a jelenlegi illetékségi területeknek megfelelően. Így az illetékségi területváltozás hatását kiküszöbölve tudunk a többi változásról információt szolgáltatni.

Az érkezett fellebbezett ügyek száma némileg (2,7%-kal) csökkent (4 458-ról 4 336-ra). A csökkenés a peres ügyszakokat érintette (17%-kal kevesebb 1 943-ról 1 609-re). Az érkezett

- polgári perek száma 1 156-ról 975-re (15%-kal),
- gazdasági perek száma 503-ról 364-re (23%-kal),
- büntető perek száma 233-ról 209-re (8,3%-kal),

csökkent.

8,4%-kal nőtt a nemperes ügyek érkezése (2 515-ről 2 727-re). A

- polgári nemperes ügyek esetében 717-ről 862-re (20%-kal),
- gazdasági nemperes ügyek esetében 981-ről 1 156-ra (18%-kal)

nőtt. A civilisztikai peres ügyek számának csökkenése és a nemperes ügyek számának emelkedése ezen az ítélkezési szinten is a lajstromozási szabályok változásával van összefüggésben.

A folyamatban maradt fellebbezett ügyek száma a kevesebb érkezés ellenére 37%-kal nőtt (2 258-ról 3 103-ra). A növekedő ügylátterhelés tapasztalható a peres (25%) és nemperes (66%) ügyszakokban is. Peres ügyszakokban az ügylátterhelés a

polgári perek esetében 915-ről 1 216-ra (33%-kal)
gazdasági perek esetében 340-ről 392-re (15%-kal)
büntető perek esetében 255-ről 274-re (7.5%-kal)

nőtt. A növekedés csak erre az ítéletábrára jellemző.

Nemperes ügyszakokban az ügylátterhelés a

- polgári nemperes ügyek esetében 234-ről 268-ra (15%-kal),
- gazdasági nemperes ügyek esetében 441-ről 823-ra (100%-kal)

nőtt. A növekedés a többi ítéletábrán is megjelent, és a megnövekvő érkezett ügyek számával részben magyarázható.

Az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma a folyamatban maradt ügyek számának megfelelően változott:

- a polgári peres ügyek esetében 55%-kal nőtt (36-ről 56-ra)
- a gazdasági peres ügyek esetében 2-ről 9-re nőtt
- a büntető peres ügyek esetében (23-ről 25-ra) kissé nőtt

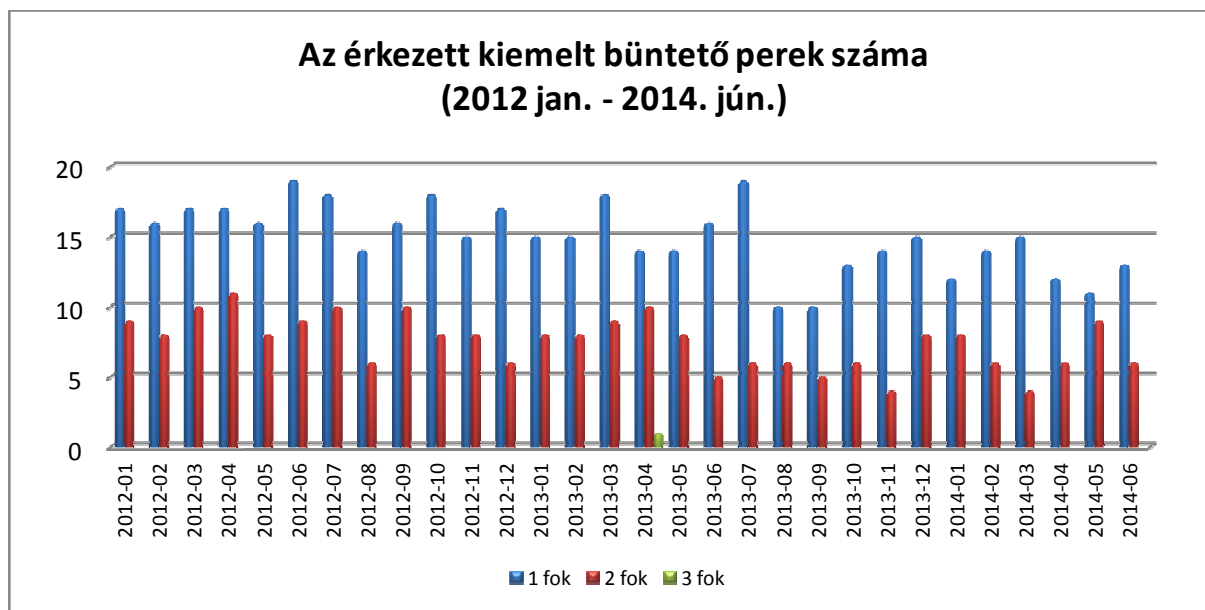
A fővárosi Ítéletábra helyzetének javítása érdekében tehát további igazgatási intézkedésekre van szükség.

6. Kiemelt jelentőségű ügyek

Érezhetően csökkent 2014 I. félévében az érkezett kiemelt büntető perek száma. Az 57. sz. diagram alapján a csökkenés elsőfokon 2012. I. félévhez képest 24%-os, a 2013. I. féléves adatokhoz képest 16%-os, másodfokon 2012. I. félévhez képest 29%-os, a 2013. I. féléves adatokhoz képest 19%-os. Számokban kifejezve:

- 2012 I. félévében 102 első fokú, 55 másodfokú,
- 2013 I. félévében 92 elsőfokú, 48 másodfokú,
- 2014 I. félévében 77 elsőfokú, 39 másodfokú

per érkezett. A csökkenés az OBH által kezdeményezett jogszabály-módosítás hatásának érvényesülésére, mint kiváltó okra utal.

57. sz. diagram

7. Fogalomtár

Befejezett ügyek száma: a bírósági statisztikai adatok gyűjtéséről és feldolgozásáról szóló 2003. évi 8. számú OIT szabályzat (a továbbiakban: statisztikai szabályzat) 15. §-ának (2) bekezdése szerinti ügyek száma a megfigyelt időintervallumban. („Befejezett (elintézett) ügynek kell tekinteni azt az ügyet, amelyet a bíróság a beszámolási időszak alatt a lajstromban vagy az ügykönyvben az ügyviteli szabályok szerint befejezett ügyként tüntetett fel.”)

Befejezési időtartam: az eljárások minősített érkezésétől a befejezéséig eltelt átlagos időtartam.

Bíróság elé állításos ügyek: a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) XXIV. Fejezete (516-525. §§) szerinti szabályok alapján lefolytatott büntető peres eljárások.

Cégbírószági ügyek: cégtörvényességi ügyek és érdemi cégügyek

Cégtörvényességi ügyek legjelentősebb típusai a következők:

- kérelemre, illetőleg hivatalból indult, törvényességi felügyeleti eljárás
- különleges törvényességi felügyeleti eljárás
- kényszertörlési eljárás
- végelszámolási eljárás

Érdemi cégügyek legjelentősebb típusai a következők:

- átalakulás
- bejegyzési kérelem
- felszámolás
- ismételt változás bejegyzési kérelem
- ismételt alapbejegyzési kérelem
- kezdőirat
- módosítási kérelem
- névfoglalási kérelem
- székhely áthelyezése iránti kérelem
- törlés iránti kérelem
- újraindítás
- végelszámolás bejegyzése iránti kérelem
- a Ctv. 26. § (1) bekezdés a-m.) pontjaiban írt, cégformától független adatok bejegyzésére irányuló bírósági, hatósági megkeresés

Érkezett ügyek száma: a statisztikai szabályzat 15. §-ának (1) bekezdése szerinti ügyek száma a megfigyelt időintervallumban („A bíróságra érkezett ügyként kell számba venni azt az ügyet, amelyet a bíróság a beszámolási időszak folyamán a lajstromban, vagy ügykönyvben a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (a továbbiakban: Büsz.), valamint a bíróságok egységes iratkezeléséről szóló 2002. évi 4. számú OIT szabályzatában (a továbbiakban: iratkezelési szabályzat) írtak szerint kezdőiratként lajstromozott.”)

Éven túli ügy: az olyan ügy, melynek minősített érkezése óta több mint egy év eltelt, és még nem fejeződött be.

Fellebbezés: a bíróság nem jogerős döntésével szemben igénybe vehető rendes jogorvoslat.

Fellebbezési arány: azon arányszám, amely megadja, hogy az első fokon befejezett ügyek hány százalékában nyújtanak be fellebbezést átlagosan.

Számítási módja: a vizsgált időszakban (pl. adott évben) a másodfokú bíróságra (törvényszék másodfokra, vagy ítélőtáblára) érkezett ügyek számát elosztjuk a vizsgált időszakot megelőző, megegyező hosszúságú időintervallumban az első fokon (helyi bíróságon, vagy törvényszék első fokon) befejezett ügyek számával.

Például: a Miskolci Törvényszék helyi bíróságain a 2010. év során 6 102 büntető pert fejeztek be, míg a 2011. évben, szintén a Miskolci Törvényszéken, törvényszék másodfokra 1 397 büntető per érkezett. Így a büntető perek fellebbezési aránya a törvényszéken $1\,397/6\,102=0,23$, azaz 23 százalék volt.

Felülvizsgálat: jogerős bírósági ítéletek és az ügy érdemében hozott, valamint egyéb jogerős végzések elleni, jogszabálysértésen alapuló, rendkívüli perorvoslat, amelynek elbírálása a Kúria hatáskörébe tartozik

Folyamatban maradt ügyek száma: a statisztikai szabályzat 15. §-ának (3) bekezdése szerinti ügyek száma a megfigyelt időintervallum végén. („Folyamatban maradt (elintézetlen) ügyként kell számba venni azt az ügyet, amelyet a bíróság a beszámolási időszak végén az ügyvitel szabályai szerint be nem fejezett (elintézetlen) ügyként tart nyilván.”)

Hosszú pertartamú ügy: ua., mint az éven túli ügy.

Kiemelt jelentőségű ügy: A Be. 554/B. §-a szerinti bűncselekmények miatt indult büntető peres eljárások, amelyekben a bíróság a Be. XXVIII/A. fejezete szerinti szabályok alapján jár el, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 386/A. §-ának (1) bekezdése szerinti perek, amelyekben a bíróság a Pp. XXVI. Fejezete szerint jár el.

Munkateher: a vizsgált időintervallumban az adott bíróság(ok)ra nehezedő ügyteher, mely két részből tevődik össze: a megelőző időszakról folyamatban maradt, illetve a vizsgált időszak során érkezett ügyekből.

Szünetelés, ha az eljárás a Pp. 137. §-ának (1) bekezdése szerinti okból fejeződik be. („(1) Az eljárás szünetel, ha

- a) a felek erre vonatkozó kölcsönös megegyezésüket akár az első tárgyalást megelőzően, akár az első fokú eljárás folyamán bármikor bejelentik, vagy
- b) a felek közül bármelyik tárgyaláson egyik fél sem jelenik meg, vagy a megjelent fél az ügy tárgyalását nem kívánja, illetőleg nyilatkozatot egyáltalában nem tesz, és a távollevő felperes megelőzőleg egyik esetben sem kérte, hogy a bíróság a tárgyalást távollétében is tartsa meg, vagy
- c) a felperes a megadott lakcímről nem idézhető, illetőleg ismeretlen helyre költözött, és az alperes hirdetményi idézést nem kér, vagy az ügy tárgyalását nem kívánja, illetőleg nyilatkozatot egyáltalában nem tesz, vagy
- d) hirdetményi idézésnek volna helye, és a fél ezt nem kéri.”)

Távollevő terheltek: azok az ismeretlen helyen tartózkodó terheltek, akikkel szemben a Be. XXV. Fejezete (526-532. §§) szerinti szabályok alapján jár el a bíróság a büntető perben.

Újra megindult ügy: a statisztikai szabályzat 16. §-ának (2) bekezdése szerinti kezdőiratként kezelendő iratokkal indult ügyek száma a megfigyelt

időintervallumban. („Az ügyviteli szabályok szerint kezdőiratként kezelt iratok közül a jelentés megfelelő rovatában újra megindult ügyként kell számba venni:

- a) a Legfelsőbb Bíróságnak a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati eljárásában, valamint a Legfelsőbb Bíróságnak, illetve az ítélőtáblának felülvizsgálati eljárás során, továbbá a másodfokú bíróság eljárásában hozott hatályon kívül helyezést kimondó, és új eljárásra utasító határozatát az érintett bíróságon, ha a hatályon kívül helyezett határozat befejezte az eljárást,
- b) az igazolási kérelemnek helyt adó jogerős határozatot, ha a határidő elmulasztása az eljárás befejezését eredményezte,
- c) az eljárás félbeszakadása, szünetelése, felfüggesztése után az eljárást újból megindító iratot,
- d) az ügy egyesítésének megszüntetése után az egyesített ügyek iratait az alapügy kivételével,
- e) az ügy áttétele után visszaérkezett iratot,
- f) ha a bíróság az eljárást arra tekintettel függesztette fel, hogy az ügyészt bizonyítási eszköz felkutatására és a vádirat hiányosságainak pótlására hívta fel, ennek teljesítése után az ügyésznek a megkeresésre adott választ.”)

Ügyhátralék: ua., mint a folyamatban maradt ügyek száma.

Ügyhátralék intenzitás: ügyhátralék az érkezési átlaghónapban kifejezve. Megmutatja, hogy ha nem érkezne több új ügy, akkor mennyi idő alatt tudná az adott bíróság feldolgozni az ügyhátralékot.

Például: a Miskolci Törvényszék helyi bíróságaira a 2012. évben 5 812 büntető per érkezett, ami havonta átlagosan 484 ügyet jelentett, a hátralék pedig az év végén 2 344 volt: így az ügyhátralék intenzitás itt $2\,344/484=4,8$ hónap lett.

Vádlott lemondása a tárgyalásról: olyan büntető peres eljárás, amelyben a vádlott a Be. 534. §-a alapján a tárgyaláshoz való jogáról lemondott, és ennek alapján a bíróság a Be. XXV. Fejezete (533-542/C. §§) szerinti szabályok alapján jár el. („534. § (1) Ha a terhelt a vádemelést megelőzően bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást tesz és a tárgyaláshoz való jogáról lemond, a bíróság az ügyész indítványára, nyilvános ülésen hozott ítélettel megállapíthatja a vádirattal egyező tényállás, valamint a vádirattal egyező minősítés miatt a vádlott bűnösségét, és büntetést szabhat ki, illetve intézkedést alkalmazhat.”)